

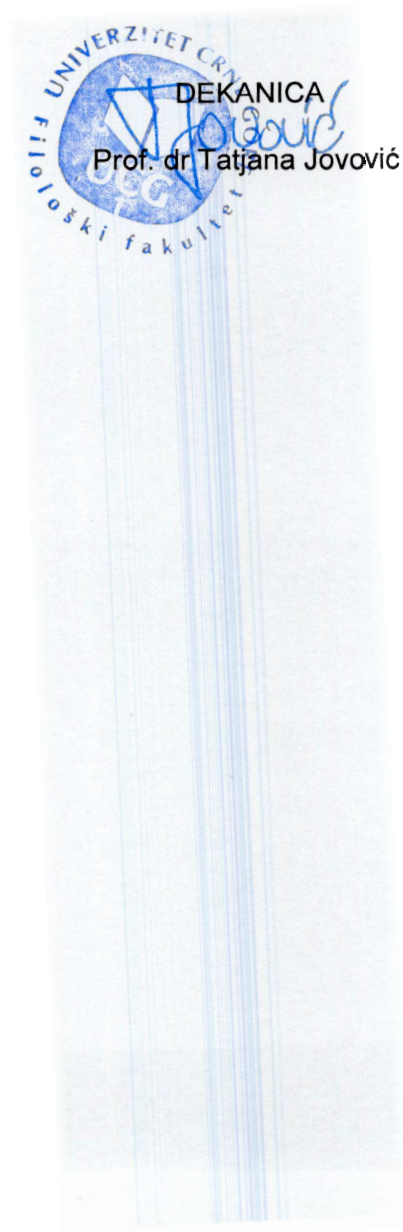
UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
Broj: 01- 443
Nikšić, 19. 02. 2021. godine

Na osnovu člana 64 Statuta Univerziteta Crne Gore, a u vezi sa članom 41 Pravila doktorskih studija, Vijeće Filološkog fakulteta na sjednici CXIV održanoj 18. 02. 2021. godine, donijelo je

ODLUKU

Utvrđuje se da su ispunjeni uslovi iz člana 38 Pravila doktorskih studija, te se predlaže Senatu Univerziteta Crne Gore da da saglasnost za imenovanje Komisije za pregled i ocjenu doktorske disertacija pod nazivom : " *Frazeologizmi u Njegosevim djelima i njihovi prevodni korespondenti na engleskom jeziku*., kandidatkinje mr Jelene Mrkaić, u sastavu:

1. Prof. dr Radmila Šević, Univerzitet u Novom Sadu, mentorka
2. Prof. dr Rajka Glušica, Univerzitet Crne Gore, komentorka
3. Prof. dr Igor Lakić, Univerzitet Crne Gore, predsjednik
4. Prof. dr Ana Pejanović, Univerzitet Crne Gore, članica
5. Prof. dr Marija Krivokapić, Univerzitet Crne Gore, članica

Dostaviti :

- a/a
- Službi za studentska pitanja
- Centru za doktorske studije
- Senatu UCG

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Predmet: Predlog Komisije za pregled i ocjenu doktorske disertacije

Na osnovu člana 69 Statuta Univerziteta Crne Gore i člana 41 Pravila doktorskih studija, predlažemo Vijeću Filološkog fakulteta da imenuje Komisiju za pregled i ocjenu doktorske disertacije *Frazeologizmi u Njegoševim djelima i njihovi prevodni korespondenti na engleskom jeziku*, kandidatkinje mr Jelene Mrkaić, u sljedećem sastavu:

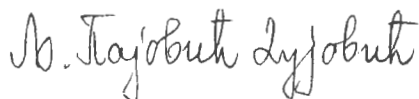
1. Prof. dr Radmila Šević, Univerzitet u Novom Sadu, mentor
2. Prof. dr Rajka Glušica, Univerzitet Crne Gore, komentor
3. Prof. dr Igor Lakić, Univerzitet Crne Gore, predsjednik
4. Prof. dr Ana Pejanović, Univerzitet Crne Gore, član
5. Prof. dr Marija Krivokapić, Univerzitet Crne Gore, član

Obrazloženje

Mr Jelena Mrkaić predala je doktorsku disertaciju pod nazivom *Frazeologizmi u Njegoševim djelima i njihovi prevodni korespondenti na engleskom jeziku*. Komisija za doktorske studije Filološkog fakulteta utvrdila je da su ispunjeni uslovi iz člana 38 Pravila doktorskih studija, te da je kandidatkinja mr Jelena Mrkaić kao samostalni autor objavila rad sa rezultatima iz teze u časopisu koji se nalazi na listi A&HCI. Time su se stekli uslovi da se imenuje komisija za pregled i ocjenu pomenute doktorske disertacije.

Komisija za doktorske studije

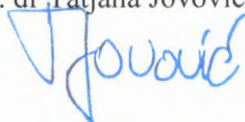
Prof. dr Ljiljana Pajović Dujović, predsjednik

Prof. dr Neda Andrić

Prof. dr Tatjana Jovović

ISPUNJENOST USLOVA DOKTORANDA

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU			
Titula, ime, ime roditelja, prezime	mr Jelena Radomira Mrkaić		
Fakultet	Filološki fakultet		
Studijski program	Engleski jezik i književnost (Nauka o jeziku)		
Broj indeksa	2/11		
NAZIV DOKTORSKE DISERTACIJE			
Na službenom jeziku	Frazeologizmi u Njegoševim djelima i njihovi prevodni korespondenti na engleskom jeziku		
Na engleskom jeziku	Phraseologisms in Njegoš's Works and Their Translation Equivalents in English Language		
Naučna oblast	Lingvistika		
MENTOR/MENTORI			
Prvi mentor	Prof. dr Radmila Šević	Univerzitet u Novom Sadu, R. Srbija	Lingvistika
Drugi mentor	Prof. dr Rajka Glušica	Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	Lingvistika
KOMISIJA ZA PREGLED I OCJENU DOKTORSKE DISERTACIJE			
Prof. dr Igor Lakić, predsjednik komisije		Univerzitet u Novom Sadu, R. Srbija	Lingvistika
Prof. dr Ana Pejanović, član komisije		Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	Lingvistika
Prof. dr Marija Krivokapić, član komisije		Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	Nauka o književnosti
Prof. dr Rajka Glušica, član komisije		Univerzitet Crne Gore, Crna Gora	Lingvistika
Prof. dr Radmila Šević, član komisije		Univerzitet u Novom Sadu, R. Srbija	Lingvistika
Datum značajni za ocjenu doktorske disertacije			
Sjednica Senata na kojoj je data saglasnost na ocjenu teme i kandidata	29.05.2014.		
Dostavljanja doktorske disertacije organizacionoj jedinici i saglasnost mentora	09.02.2021.		
Sjednica Vijeća organizacione jedinice na kojoj je dat prijedlog za imenovanje komisija za pregled i ocjenu doktorske disertacije			

ISPUNJENOST USLOVA DOKTORANDA

U skladu sa članom 38 pravila doktorskih studija kandidat je cjelokupna ili dio sopstvenih istraživanja vezanih za doktorsku disertaciju publikovao u časopisu sa A&HCI liste kao prvi autor.

Spisak radova doktoranda iz oblasti doktorskih studija koje je publikovao u časopisima sa (upisati odgovarajuću listu)

Jelena Mrkačić (2020) *Reconstructing Culture Through Linguistically Coded Gender Stereotypes – The Case Of Petar II Petrović Njegoš Phraseology*, Annales, Series Historia et Sociologia, 30, 1. Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko. A&HCI, Q1.

ISSN 1408-5348 ; E- ISSN 2591-1775

DOI 10.19233/ASHS.2020.05

Link ka radu: https://zdjp.si/wp-content/uploads/2020/05/ASHS_30-2020-1_MRKAIC.pdf

Informacija o indeksiranju i impact faktoru časopisa: <https://zdjp.si/en/Annales-series-historia-et-sociologia-indici-di-citazione/>

<https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=5600155299&tip=sid&exact=no>

Obrazloženje mentora o korišćenju doktorske disertacije u publikovanim radovima

Kandidatkinja je kao jedini autor u naučnom radu *Reconstructing Culture Through Linguistically Coded Gender Stereotypes – The Case Of Petar II Petrović Njegoš Phraseology* koristila rezultate analize frazeoloških jedinica koja je predstavljena u trećem poglavlju doktorske disertacije. Budući da se u disertaciji *Frazeologizmi u Njegoševim djelima i njihovi prevodni korespondenti na engleskom jeziku* prilikom analize primat daje naučno zasnovanom tumačenju frazeologije kao „fenomena“ kulture, tj. mehanizmima nastanka, funkcionisanja i kulturološke predodređenosti jedinica koji su ključni za transponovanje frazeologizama izvan granica kulture izvornika sa stanovišta podudaranja metaforičke i metonimijske konceptualizacije, to su u radu obuhvaćeni i izvjesni segmenti iz drugog poglavlja disertacije: 2.3.2. Pristupi proučavanju frazeologizama sa aspekta utemeljenosti u kulturi (na primjeru Njegoševe frazeologije).

Datum i ovjera (pečat i potpis odgovorne osobe)

U Nikšiću,
 16.02.2021.

DEKAN
 J. Mrkačić

Prilog dokumenta sadrži:

1. Potvrdu o predaji doktorske disertacije organizacionoj jedinici
2. Odluku o imenovanju komisije za pregled i ocjenu doktorske disertacije
3. Kopiju rada publikovanog u časopisu sa odgovarajuće liste
4. Biografiju i bibliografiju kandidata

5. Biografiju i bibliografiju članova komisije za pregled i ocjenu doktorske disertacije sa potvrdom o izboru u odgovarajuće akademsko zvanje i potvrdom da barem jedan član komisije nije u radnom odnosu na Univerzitetu Crne Gore

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
Broj: 01-357
Nikšić, 10.02.2021.

POTVRDA
o predaji doktorske disertacije

Potvrđuje se da je mr Jelena Mrkaić predala doktorsku disertaciju pod nazivom *Frazeologizmi u Njegoševim djelima i njihovi prevodni korespondenti na engleskom jeziku*, dana 09. 02. 2021. na dalju proceduru.

Potvrda se izdaje u svrhu pregleda i ocjene doktorske disertacije.

Prof. dr Ljiljana Pajović Dujović

Ljiljana Pajović Dujović

Универзитет у Новом Саду
Трг Доситеја Обрадовића 5
21000 Нови Сад
Србија и Црна Гора

University of Novi Sad
Trg Dositeja Obradovića 5
21000 Novi Sad
Serbia and Montenegro

Tel. +381 (0)21 350-622 * Fax: +381 (0)21 450-418 * E-mail: rektorat@uns.ns.ac.yu * http://www.ns.ac.yu

Број: 04-29/408
13. јул 2005. године

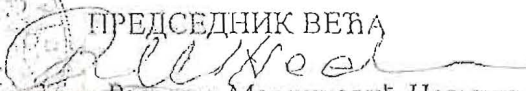
На основу члана 107. закона о универзитету ("Службени гласник РС" број 21/2002.) и члана 82. став 1. Статута Универзитета у Новом Саду, Наставно-научно веће Универзитета у Новом Саду на седници одржанј 6. јула 2005. године, једногласно доноси

ОДЛУКУ

Наставно-научно веће Универзитета даје сагласност на Одлуку Изборног већа Филозофског факултета од 29.6.2005. године о избору др Радмиле Шевић у звање редовног професора за ужу научну област Историја енглеског језика.

Образложење

Након уводне речи проф. др Радмиле Маринковић-Недучин, председника већа, Веће је размотрило позитивно мишљење Комисије за филолошке науке и журналистику од 5.7.2005. године и донело одлуку као у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Радмила Маринковић-Недучин

UNIVERZITET U NOVOM SADU

FILOZOFSKI FAKULTET

Broj: 01-139/23

Dana, 30.6.2005.godine

Na osnovu člana 69-74,79-87 Zakona o univerzitetu ("Sl. glasnik RS" br. 21/02) i člana 149,150,152-156. Statuta Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, Izborno veće Filozofskog fakulteta na sedici održanoj 29.6.2005. godine, donelo je

ODLUKU
o izboru u zvanje i na radno mesto
redovnog profesora

1. **dr Radmila Šević**, bira se u zvanje i na radno mesto redovnog profesora za užu naučnu oblast Engleski jezik i lingvistika (predmeti: Engleski jezik i Istorija engleskog jezika)
2. Po dobijenoj saglasnosti Univerziteta sa imenovanom zaključiti ugovor o radu.
3. Imenovana zasniva radni odnos na neodređeno vreme danom zaključenja ugovora o radu.

Obrazloženje

Filozofski fakultet u Novom Sadu (u daljem tekstu: Fakultet) je objavio konkurs za izbor u zvanje i zasnivanje radnog odnosa sa jednim nastavnikom (sva zvanja) za užu naučnu oblast Engleski jezik i lingvistika (predmeti: Engleski jezik i Istorija engleskog jezika) u listu *Poslovi* 8. marta 2005.godine.

Izborno veće Fakulteta obrazovalo je Komisiju za pripremu izveštaja o prijavljenom kandidatu u sastavu:

dr Vladimir Cvetkovski, red. prof. (u penziji) za naučnu oblast Anglistika, Filološki fakultet u Skoplju

dr Ranko Bugarski, red.prof. (u penziji) za naučnu oblast Engleski jezik i lingvistika, Filološki fakultet u Beogradu

dr Olga Mišeska-Tomić, red. prof. za naučnu oblast Engleski jezik i lingvistika, Filološki fakultet u Lajdenu.

Na objavljeni konkurs prijavio se jedan kandidat i to: **dr Radmila Šević**.

Komisija je pregledala konkursni materijal, sačinila Izveštaj i isti dostavila Izbornom veću Fakulteta dana 18.4.2005. godine, radi donošenja odluke.

Po dostavljanju izveštaja Komisije, Izborno veće Fakulteta donelo je Odluku da se **dr Radmila Šević**, bira u zvanje i na radno mesto redovnog profesora za užu naučnu oblast Engleski jezik i lingvistika (predmeti: Engleski jezik i Istorija engleskog jezika) kao što je u dispozitivu odluke.

DOSTAVITI:

1. Imenovanoj
2. Opštoj službi
3. Arhivi

Dr. RADMILA B. ŠEVIĆ
Redovni profesor u penziji
Odsek za anglistiku
Filozofski fakultet
Univerzitet u Novom Sadu

BIOGRAFIJA

Rođena 9. jula 1941. u Zemunu, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju. Diplomirala na Grupi za engleski jezik i književnost pri Filološkom fakultetu Beogradskog univerziteta juna 1964. godine. Magistrirala je na istom fakultetu 1968. sa temom *Red reči u proznim pričama Čoserovih Kenterberijskih priča*. Doktorat filoloških nauka stekla 1990. na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu sa disertacijom *Adverbi u zbirci pisama porodice Paston (1424-1501) – morfološka, semantička i sintaksička analiza*. Tokom izrade teze obavljala istraživanja u sledećim bibliotekama: The British Library u Londonu, The Bodlean Library u Oksfordu, i The University Library u Kembridžu, kao i na univerzitetima u Haleu i Regensburgu.

Po završenim studijama radila u Biblioteci Matice srpske u Novom Sadu kao referent za nabavku strane knjige se engleskog i nemačkog govornog područja, a od 1969. na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, prvo u zvanju stručnog saradnika za predmet Engleski jezik pri Katedri za engleski jezik i književnost. Po odbranjenoj doktorskoj disertaciji, izabrana u zvanje docenta za predmet Istorija engleskog jezika, potom u zvanje vanrednog, te redovnog profesora za predmete Engleski jezik i Istorija engleskog jezika. U četiri mandata obavljala dužnost šefa Odseka za engleski jezik i književnost, a dužnost upravnika Centra za strane jezike na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu u period od 2005. Do 2007. godine.

U naučnom i stručnom smislu orijentisana je na naučnu oblast *lingvistika*, uže oblasti *istorijska i primenjena lingvistika*, a u okviru uske orijentacije bavi se fonologijom, morfosintaksom i semantikom srednjoeengleskog i savremenog engleskog jezika i kontrastivnim istraživanjima engleskog i srpskog jezika.

Učestvovala kao saradnik na značajnim naučnim projektima: *The Yugoslav Serbo-Croatian – English Contrastive Project, YSCECP*) pod rukovodstvom akademika Prof. Rudolfa Filipovića sa Univerziteta u Zagrebu; na projektu SANU *Rane poetike*; na projektima Instituta za strane jezike i književnosti Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, *Kolokacije u engleskom i srpskohrvatskom jeziku*, *Englesko-srpskohrvatski rečnik kolokacija*, *Nominalna fraza u engleskom i srpskohrvatskom jeziku*, te *Internacionalizmi u srpskom jeziku*. Bila je koordinator za engleski jezik u okviru projekta TEMPUS, JEP 2484-1, *Language Learning and Language Teaching for The Future* (1991-1992) i rukovodila naučnim projektom *Termini savremene lingvistike i njihovo prenošenje na srpski jezik* (2002-2005).

U svom dugogodišnjem nastavnom radu držala predavanja i vežbanja iz sledećih predmeta: Savremeni engleski jezik, Fonetika, Fonologija i Morfologija engleskog jezika, Istorija engleskog jezika, Istorijska lingvistika, Semantika, Analiza diskursa. Kao predavač po pozivu držala je nastavu na Odseku za anglistiku u Nišu i Tuzli, a počev od osnivanja Odsjeka za anglistiku na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, sve do školske 2016-2017 držala je nastavu iz predmeta Istorija engleskog jezika, Fonetika i Fonologija engleskog jezika, Istorijska lingvistika i Semantika na redovnim, magistarskim i doktorskim studijama. Bila je mentor pri izradi više od trideset magistarskih radova i rukovodila izradom osam doktorskih disertacija. Za svoj

nastavni rad dobila Zahvalnicu studentske organizacije na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu.

Na stručnom planu bavi se prevodjenjem na i sa engleskog i nemačkog jezika književnih dela i studija iz oblasti filozofije, sociologije i istorije umetnosti.

U okviru projekta TEMPUS, boravila na Univerzitetu u Šefildu i radila na izradi programa saradnje između Odseka za anglistiku u Novom Sadu i Odseka za engleski jezik i lingvistiku Univerziteta u Šefildu. Iste godine provela mesec dana na Odseku za anglistiku Univerziteta u Lajdenu, takođe u svrhu razvijanja saradnje, posebno na magistarskim studijama. Rezultati ovih poseta bila su brojna gostovanja predavača sa ta dva univerzitetska centra na Odseku za anglistiku u Novom Sadu, razmena publikacija, kao i odlazak postiplomaca na studijske boravke. Avgusta 1998.g. boravila kao gost istraživač na Newnham College Univerziteta u Kembridžu. U međuvremenu u više navrata gostovala na Univerzitetu u Voriku, Centar za britanske i uporedne studije kulture, i Univerzitetu u Londonu, Odsek za istočno-evropske jezike i književnosti.

Bila je Predsednik Društva za primenjenu lingvistiku Vojvodine - DPLV (1991-1995) i Predsednik Jugoslovenskog društva za primenjenu lingvistiku - JDPL (1995-1999). U tom svojstvu rukovodila je organizovanjem i održavanjem V i VI Simpozijuma *Kontrastivna jezička istraživanja* (9. i 10. decembra 1994. i 29. i 30. maja 1998.) i okruglih stolova *Negovanje jezičke kulture* i *Prevodjenje dela naših pisaca na strane jezike* na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu.

Kao Predsednik Udruženja anglista Jugoslavije bila je član Upravnog odbora Evropskog društva za studije anglistike, ESSE (2000-2008) koji ju je imenovao za člana Odbora za dodelu godišnjih stipendija za mlade istraživače (ESSE Bursary Committee). Bila je i član međunarodnog lingvističkog udruženja *Societas Linguistica Europea*.

Pored engleskog jezika, aktivno vlada i nemačkim i francuskim jezikom, a služi se i ruskim jezikom za potrebe struke.

BIBILOGRAFSKI PODACI

Monografija:

Adverbi u zbirci pisama porodice Paston. Morfološka i sintaksička analiza. Novi Sad, Institut za strane jezike i književnosti, 1991 str. 1-203.

Praktikumi:

History of English. A Workbook. Filozofski fakultet, Novi Sad, 2000, str. 1-90. (u koautorstvu sa T. Milićev)

English Grammar – Introductory Course. A Workbook, Novi Sad, Filozofski fakultet, 2002, str. 1-89. (U koautorstvu sa R. Đurić)

Zbornici radova:

V Simpozijum *Kontrastivna jezička istraživanja*, 9.-10. decembar 1994, Novi Sad, 1996, str. 1-424, (uredila sa M. Tirom).

VI Simpozijum *Kontrastivna jezička istraživanja*, 29.-30. maj 1998, Novi Sad, 1999, str. 1-375, (uredila sa M. Tirom i D. Točanac).

Rečnici:

Oxford Student's Dictionary for Serbian Learners of English, Oxford University Press, Oxford, 2006. Izvršila kritičku redakciju celokupnog rečnika koji se sastoji od 1109 štampanih stranica.

Članci:

“Verbs with Two Objects in English and Serbo-Croatian”, *YSCECP Reports 5*, Zagreb 1971, 143-158.

“Adverbials with Transitive Verbs in English and Serbo-Croatian”, *YSCECP Reports 7*, Zagreb 1972, 101-114.

“Inverzija u proznim pričama Čoserovih *Kanterberijskih priča*”, *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu* knj. XV1/2, Novi Sad 1973, 715-738.

“Položaj adverbijala u Fragmentu B Čoserovih *Kanterberijskih priča*”, *Zbornik radova ISJK sv. 1*, Novi Sad, 1979, 37-63.

“Još o adverbijalima u Fragmentu B Čoserovih *Kanterberijskih priča*”, *Zbornik radova ISJK sv. 2*, Novi Sad, 1980, 79-81.

“Položaj adverbijala u engleskom i srpskohrvatskom jeziku”, *Zbornik radova sa Simpozijuma “Kontrastivna jezička istraživanja”*, 7-8 decembar 1979, Novi Sad 1980, 129-136.

“Some Problems Concerning The Position and Choice of Adverbials when Translating from English into Serbo-Croatian and Vice Versa”, *Zbornik radova ISJK sv. 4*, Novi Sad. 1982, 51-59.

“Veznici na engleskom jeziku: problemi koji se javljaju prilikom prevođenja na srpskohrvatski”, *Zbornik radova sa simpozijuma Kontrastivna analiza i nastava stranih jezika*, Beograd: Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije 1983, 229-233.

“Izučavanje kolokacija u engleskom i srpskohrvatskom jeziku i moguća primena u nastavi engleskog jezika”, *Zbornik radova sa III Simpozijuma “Kontrastivna jezička istraživanja”*, 6-7 decembar 1985, Novi Sad, 1986, 179-188.

“The Women of The Paston Family”, *Zbornik radova ISJK sv. 7*, Novi Sad 1986, 75-93.

“Kolokacije u korpusu savremene anglosaksonske kratke priče i njihovi ekvivalenti na srpskohrvatskom jeziku” *Zbornik radova ISJK sv. 9*, Novi Sad 1988, 148-157.

“Elementi engleskog jezika u jeziku savremenih srpskih pisaca”, *Zbornik radova ISJK*, sv. 11, Novi Sad 1989, 71-84.

“Jedan pokušaj dijahrone kontrastivne analize: adverbi u srednjoengleskom i savremenom engleskom jeziku”. *Zbornik radova IV Simpozijum “Kontrastivna jezička istraživanja”*, decembar 1989, Novi Sad, 140-145.

“Engleski jezik kao sredstvo karakterizacije književnog lika u savremenoj srpskoj prozi”, *Zbornik Matice srpske za književnost i jezik* knj. XLII, Novi Sad 1994, sv 1-3, 515-524.

“Šta je Isidora Sekulić mislila o prevođenju”, *Književnost*, Beograd 1995, sv 6-7, 599-607.

“Najnovije teorije o razvoju jezika – obnavljanje mita o jedinstvenom poreklu”, *Zbornik radova sa Trećeg međunarodnog intermedijalnog simpozijuma MIT*, 27-29 oktobar 1994, Novi Sad 1996, 383-388.

“Sintaksički i semantički potencijal nekih glagola kretanja u engleskom i srpskom jeziku”. *Zbornik radova V Simpozijum “Kontrastivna jezička istraživanja”*, 9-10 decembar 1994, Novi Sad 1996, 75-81.

“Srpski i engleski – jezici u kontaktu?”, *O jezičkim pozajmljenicama*. *Zbornik radova sa naučnog skupa “Strane reči i izrazi u srpskom jeziku sa osvrtom na isti problem u jezicima nacionalnih manjina”*, 18-20 oktobar 1995, Subotica-Beograd 1996, 81-88.

“Najnovije teorije o razvoju jezika – obnavljanje mita o jedinstvenom poreklu”. *Zbornik radova sa Trećeg međunarodnog intermedijalnog simpozijuma MIT*, 27-29 oktobar 1994, Novi Sad 1996, 383-388.

“Sintaksički i semantički potencijal nekih glagola kretanja u engleskom i srpskom jeziku”. *Zbornik radova V Simpozijum “Kontrastivna jezička istraživanja”*, 9-10 decembar 1994, Novi Sad 1996, 75-81.

“Can Language Contact Hasten Typological Change?”, *Istraživanja jezika i oko jezika*. *Zbornik radova posvećen profesoru Naumu Dimitrijeviću*, Beograd 1996, 71-81.

“Britanske studije – pogled sa kontinenta”. *Zbornik radova Interkatedarska konferencija anglističkih katedara Jugoslavije* 22-23 novembra 1996, Novi Sad 1997, 76-83.

“Early Collections of Private Documents: The Missing Link in The Diachronic Corpora?” in *Langue and Parole in Synchronic and Diachronic Perspective*. *Selected Proceedings of the XXXI Annual Meeting of The Societas Linguitica Europea*, ed. by Christopher Beedham, St Andrews, 1998, 288-293.

“Seventy Years of English Studies in Serbia (1929-1999), a Brief Survey”
European English Studies: Contributions towards the History of a discipline,
ed. by Balz Engler and Renate Haas, The European Society for the Study of
English, Published by The English Association, Great Britain, 2000, 215-230.

“Nastava engleskog jezika između potreba i mogućnosti”, *Primenjena
lingvistika*, Novi Sad, Jugoslovensko društvo za primenjenu lingvistiku, 2000,
93-102.

“Novi pogledi na nastavu engleskog jezika kao globalnog”, *Savremene
tendencije u učenju i nastavi stranih jezika*. Zbornik radova, ur. Julijana Vučo,
Nikšić, Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet u Nikšiću, 2001, 135-152.

“Uloga istorijske lingvistike u dodiplomskim, magistarskim i doktorskim
studijama”, *Interkatedarska konferencija anglističkih katedri u Jugoslaviji*.
Zbornik radova, ur. Vesna Lopičić, Univerzitet u Nišu, 2003, 15-23.

“O novom nastavnom planu i programu. Odsek za anglistiku Filozofskog
fakulteta u Novom Sadu”, *Interkatedarsko povezivanje*, Filozofski fakultet u
Nišu, 2004, 81-92.

“Savremena koncepcija udžbenika istorije jezika”, *Udžbenik u nastavi stranih
jezika*. Zbornik radova, ur. Julijana Vučo, Nikšić, Univerzitet Crne Gore,
Filozofski fakultet u Nikšiću, 2004, 95-108.

“Kako reformisati plan i program na studijama anglistike”, *Nastava jezika u
reformi obrazovanja*. Zbornik radova, ur. Julijana Vučo, Nikšić, Univerzitet
Crne Gore, Filozofski fakultet u Nikšiću, 2006, 22-39.

“Prekvalifikacije diplomiranih studenata nastavničkih grupa za profesore
engleskog jezika“ Zbornik radova *Uloga nastavnika u savremenoj nastavi
jezika*, ur. Julijana Vučo, Nikšić, Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet u
Nikšiću, 2007, 55-60.

Predavanja i saopštenja:

“Some Problems Concerning the Position and Choice of Adverbials when
Translating from English into Serbocroatian and Vice Versa”. Saopštenje na
Lektorskoj konferenciji u Ljubljani, decembra 1978.

“Položaj adverbijala u engleskom i srpskohrvatskom jeziku”. Referat na
simpozijumu “*Kontrastivna jezička istraživanja*”, Novi Sad, 7-8 decembar
1979.

“Veznici u engleskom jeziku i problemi koji se javljaju prilikom prevodjenja”.
Referat na simpozijumu “*Kontrastivna analiza i nastava stranih jezika*”,
Beograd, 5-6 novembar 1982.

“The Women of The Paston Family and Their Discourse”. Predavanje održano na Odseku za anglistiku Univerziteta u Regensburgu, SR Nemačka, 27.09.1984.

“Izučavanje kolokacija u engleskom i srpskohrvatskom jeziku i moguća primena u nastavi engleskog jezika”. Referat na *III Simpozijumu “Kontrastivna jezička istraživanja”*, 6-7 decembar, Novi Sad, 1985.

“Elementi engleskog jezika u jeziku savremenih srpskih pisaca”. Referat na *XII Kongresu saveza slavističkih društava Jugoslavije*, Novi Sad, 7.-9. septembar 1998.

“The Role of Translation in Teaching English as a Foreign Language”. Saopštenje na Lektorskoj konferenciji u Sarajevu, decembar 1988.

“Jedan pokušaj dijahrone kontrastivne analize: adverbni u srednjoengleskom i savremenom engleskom jeziku”. Referat na *IV Simpozijumu “Kontrastivna jezička istraživanja”*, Novi Sad, decembar 1989.

“The Multilingual Situation in Vojvodina”. Predavanje održano za članove Društva za primenjenu lingvistiku na Odseku za engleski jezik i lingvistiku Univerziteta u Šefildu, V. Britanija, januara 1992.g.

“English as a Motif in Contemporary Serbian Fiction”. Predavanje održano u Centru za Britanske i komparativne studije kulture Univerziteta u Voriku, V. Britanija, 21.01.1994.

”Uticaj anglofone kulture na jezik i stil srpskih pisaca u emigraciji”. Predavanje održano na Odseku za istočno-evropske jezike i književnosti Univerziteta u Londonu, V. Britanija, 27.01.1994.

“The Role of Women in Serbian Medieval Culture”. Referat održan na skupu *International Medieval Congress*, University of Leeds, 4-7 July 1994.

“Sintaksički i semantički potencijal nekih glagola kretanja u engleskom i srpskom jeziku” referat odražen na *V simpozijumu “Kontrastivna jezička istraživanja”*, 9-10 decembar 1994 u Novom Sadu.

“Najnovije teorije o razvoju jezika – obnavljanje mita o jedinstvenom poreklu”. Referat odražen na *Trećem međunarodnom intermedijalnom simpozijumu MIT*, 27-29 oktobar 1994 na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu.

“Isidora Sekulić kao prevodilac”. Saopštenje na seminaru posvećenom Isidori Sekulić, održanom u gimnaziji “Isidora Sekulić” u Novom Sadu, maja 1995.

“Can Language Contact Hasten Typological Change?” referat održan na: 28th Annual Meeting of The Societas Linguistica Europea: *Descriptive and Theoretical Perspectives on Comparative Linguistics*, University of Leiden, 31 August, 1-2 September 1995.

“Subject-Oriented Adverbs or Subject Complements?” referat održan na: 29th Annual Meeting of The Societas Linguistica Europea: *Universals versus Preferences*, University of Klagenfurt, 4-8 September 1996.

“Elements of British Culture in Contemporary Serbian Fiction” referat održan na evropskoj konferenciji *British area Civilisation*, Université Paris 13, Villetaneuse, 20-21 septembre 1996.

“Unloading The Weapon – A Case Study” referat održan na konferenciji *Translation and Power*, Warwick University, 14-15 July, 1997.

“Do You Speak Serghlish?” referat održan na kongresu primenjene lingvistike – MALA: *Language and Society at the Turn of the XXI Century*, Skopje, 8-10 maj 1998.

“Early Collections of Private Documents: The Missing Link in The Diachronic Corpora?” referat održan na 31st Annual Meeting of The Societas Linguistica Europea: *Langue and Parole in Synchronic and Diachronic Perspective*, University of St Andrews, Scotland, 26-30 August 1998.

“Primenjena lingvistika i engleski kao globalni jezik”, referat održan na VI Simpozijumu “Kontrastivna jezička istraživanja”, 29-30 maj 1998, Novi Sad 1999.

“Nastava engleskog jezika između potreba i mogućnosti”, referat održan na skupu: *Aktuelni problemi u nastavi i učenju stranih jezika, 14. i 15. aprila 2000.* u Novom Sadu.

“Novi pogledi na nastavu engleskog jezika kao globalnog”, referat održan na skupu: *Savremene tendencije u učenju i nastavi stranih jezika*, Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet u Nikšiću, 9-10 novembar 2000.

“Uloga istorijske lingvistike u dodiplomskim, magistarskim i doktorskim studijama”, referat održan na *Interkatedarskoj konferenciji anglističkih katedara u Jugoslaviji održanoj u Nišu*, juna 2000.

“Savremena koncepcija udžbenika istorije jezika na univerzitetskom nivou”, referat održan na skupu *Savremene tendencije u učenju i nastavi stranih jezika II*, Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet u Nikšiću, 9-10 maj 2002.

“Uloga istorijske lingvistike u dodiplomskim, magistarskim i doktorskim studijama”, *Interkatedarska konferencija anglističkih katedri u Jugoslaviji*, odsek za anglistiku, Filozofski fakultet u Nišu, jun 2002.

“O novom nastavnom planu i programu. Odsek za anglistiku Filozofski fakultet u Novom Sadu”. Saopštenje održano na Trećem okruglom stolu *Interkatedarsko povezivanje* u organizaciji anglističkih katedara Srbije, na Filološkom fakultetu u Beogradu, 22. mart 2003.

“Between Translation and Interpretation: The Language of The Newspapers and The rate of Adaptation of English Loanwords”. Referat održan na Medjunarodnom kongresu *ESSE 6 –2002*, Strasbourg, 30.08.– 03.09. 2002.

“Kako reformisati plan i program na studijama anglistike”, referat održan na naučnom skupu “*Nastava jezika u reformi obrazovanja*”, 22- 23 maja 2003 na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

“Defending The National Identities of English Studies”, referat održan na međunarodnoj konferenciji “*British and American Studies*”, Tremišvar, Rumunija, 3-15 maj 2004.

“Reformisani program studija anglistike - iskustva u nastavi ”, referat održan na naučnom skupu “*Filološke studije na reformisanom univerzitetu*” Nikšić, 27-28 maj 2004.

“Uloga anglistike u razvoju nacionalnih kultura zemalja Centralne i Istočne Evrope”, Referat održan na međunarodna konferencija “*Susret kultura*” Novi Sad, 1-2. decembar 2004.

“English Studes – An Avant-Garde or A Subversive Discipline?”, referat održan na međunarodnoj konferenciji “*English Language and English Literatures: Interfaces and integrations – ELLSi75*” Beograd 10-12 decembar 2004 Beograd.

“Prekvalifikacije diplomiranih studenata nastavničkih grupa za profesore engleskog jezika“, referat održan na skupu *Uloga nastavnika u savremenoj nastavi jezika*, 26. i 27 maja 2005 na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

„Istorijski pristup u nastavi prevođenja“, referat održan na međunarodnoj konferenciji *Languages and Cutures in Contact* održanoj 16-18 septembra 2007 u Herceg Novom u organizaciji Instituta za strane jezike, Univerziteta Crne Gore.

„Language and Norm“, uvodno predavanje održano na međunarodnom skupu *Cultural Encounters* održanom 20-22 septembra 2007 na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

“Norm in Translation”, referat održan na međunarodnom skupu *On the Borders of Convention* održanom 30 oktobra - 1 novembra 2008 na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

“Subjuncts and Disjuncts in Late Middle English” referat održan na međunarodnom skupu *Construction, deconstruction, Reconstruction* održanom 3-5 septembra 2009. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

“Uloga lektora u nastavi stranih jezika” referat održan na međunarodnom skupu *Stavovi promjena – promjene stavova* održanom 16 - 17 septembra 2010. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

Prevodi

Sa engleskog jezika:

Ketrin Nevil, *Vatra*, Solaris, Novi Sad, 2008, str. 1-392.

Den Braun, *Izgubljeni symbol*, (prevod u saradnji sa A. Molnar), Solaris, Novi Sad, 2008, str. 1-424.

Franses A. Jejts, *Veština pamćenja*, Mediterran Publishing, Novi Sad, 2012, str. 1-484.

Ljubinko Pušić (ur.), *Sociologija okruženja. Sociološka hrestomatija*, Mediterran Publishing, Novi Sad, 2014, str. 1-458.

“Biserovo zrno: prevod sa srednjoengleskog na srpski”, *Engleski jeziki i anglofone književnosti u Teoriji i praksi*, Zbornik u čast Draginji Pervaz, Filozofski fakultet u Novom Sadu, Novi Sad, 2014, str. 691-725.

Ajzak Volton i Čarls Koton, *Savršeni ribolovac*, Mediterran Publishing, Novi Sad, 2015, str. 1-354.

Na engleski jezik:

Kosta Vuković i Danijela Korolija Crkvenjakov. *Serbian Religious Art in Hungary*, Galerija Matice srpske, Novi Sad, 2012, str. 7-115.

Snežana Mišić, *Srpska umetnost u deset slika – Serbian Art in Ten Pictures* (uporedni tekst na srpskom i engleskom jeziku), Galerija Matice srpske, Novi Sad, 2015, str. 5-31.

Snežana Mišić i Danilo Vuksanović, *Srpska narodna skupština 1. maja 1848. – 170 godina posle – Serbian National Assembly on the 1st of May, 1848 – 170 Years Later* (uporedni tekst na srpskom i engleskom jeziku), Galerija Matice srpske, Novi Sad, 2018, str. 4-70.

Snežana Mišić, Mirjana Brmbota, Jelena Ognjanović i Miroslava Žarkov, *Hundred Best Works in the Gallery of Matica Srpska*, The Gallery of Matica Srpska, Novi Sad, 2018, str. 7-227.

Miroslav Timotijević, *Teodor Kračun*, The Gallery of Matica Srpska, Novi Sad
2021, str.13-406.

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

Ул. Цетињска бр. 2
П. фак 99
81000 ПОДГОРИЦА
Ц Р Н А Г О Р А
Телефон: (020) 414-255
Факс: (020) 414-230
E-mail: rektor@ac.me

UNIVERSITY OF MONTENEGRO

Ul. Cetinjska br. 2
P.O. BOX 99
81 000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: (+382) 20 414-255
Fax: (+382) 20 414-230
E-mail: rektor@ac.me

Број: 08-1927
Датум, 08. 07. 2015 г.

Ref: _____
Date, _____

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Službeni list Crne Gore br. 44/14) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 08 jula 2015. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

DR MARIJA KRIVOKAPIĆ bira se u akademsko zvanje **vanredni profesor Univerziteta Crne Gore** za predmete: Engleska književnost 19. vijeka Engleska književnost 20. vijeka na studijskom programu Engleski jezik i književnost, Engleski jezik III i Engleski jezik IV na studijskom programu Sociologija na Filozofskom fakultetu, na period od pet godina

REKTOR

Prof. Radmila Vojvodić

BIOGRAFIJA

IME I PREZIME: Marija Krivokapić

Rodena sam 05. 09. 1971. godine u Nikšiću, Crna Gora. Diplomirala sam na Studijskom programu za engleski jezik i književnost, Filozofski fakultet, Univerzitet Crne Gore, 1993. Diplomu magistra filoloških nauka stekla sam na Odseku za engleski jezik i književnost, Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, decembra 2000. godine sa temom *Putopisi iz Italije Dejvida Herberta Lorensa i njihov značaj u njegovom proznom djelu*, a doktorirala na Odseku za anglistiku Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu, 2004. godine, sa temom *Traganje za onostranim u prozi D. H. Lorensa*.

U toku radnog iskustva, bila sam angažovana kao saradnik u nastavi na Studijskom programu za engleski jezik i književnost Univerziteta Crne Gore, septembar 1993 – decembar 2004., kao predavač na Studijskom programu za engleski jezik i književnost Univerziteta Crne Gore od decembar 2004. godine do danas, kao rukovodilac Studijskog programa za engleski jezik i književnost Univerziteta Crne Gore (2006 –2008 i 2015 – 2018), kao rukovodilac postdiplomskih studija, Filozofski fakultet, Univerzitet Crne Gore (2009 – 2010), te kao prodekan za nauku i međunarodnu saradnju (2008 – 2014).

Više puta sam boravila na engleskom govornom području obavljajući istraživački rad iz oblasti angloameričke književnosti.

Dobitnik sam dvije Fulbright stipendije. Od avgusta do decembra 2009. godine kao Fulbrajt profesor boravila sam na Državnom univerzitetu u Aleksandriji, Luizijana, SAD, gdje sam predavala dva predmeta, Putopisnu književnost D. H. Lorensa i Savremenu književnost američkih starosjedilaca, kao i obavljala istraživački rad iz oblasti savremene književnosti američkih starosjedilaca. Takođe sam dobila i Fulbright stipendiju za istraživanje iz oblasti savremenih tendencija u kritičkoj teoriji starosjedilaca Sjeverne Amerike, u periodu od januara do juna 2015. godine na Univerzitetu u Centralnoj Oklahomi, u Edmondu.

Naučne radove objavljivala sam u zemlji i inostranstvu, u časopisima i u formi knjiga. Urednica sam više desetina izdanja takođe u zemlji i inostranstvu. Organizovala sam par desetina međunarodnih naučnih konferencija u Crnoj Gori, a član sam akademskih odbora nekolike redovne konferencije u okruženju i inostranstvu. Radila sam kao glavni urednik časopisa *Folia linguistica et litteraria*, 2009 – 2018, koji je, između ostalog, zastupljen na SCOPUS, ESCI, MLA listama, kao i što se pojavljujem i kao član uredničkih odbora i recenzent u više desetina časopisa, uključujući časopise sa međunarodnim koeficijentom prepoznatljivosti.

Nekolika puta koristila sam Erasmus+ stipendije za razmjenu nastavnog osoblja. Uz to, osnivač sam i koordinator CEEPUS mreže za engleski jezik i književnost koja je trajala od 2009. do 2015. godine. Učestvovala sam u više nacionalnih i međunarodnih projekata, kao i koordinirala jednim međunarodnim Tempus IV projektom *South East European Project for the Advancement of Language Studies* (2010-2013), koji je prepoznat kao primjer najbolje prakse na Atinskoj konvenciji Evropske komisije januara 2014. godine.

Članica sam u više međunarodnih naučnih društava i asocijacija.

Aktivno se bavim književnim prevodenjem, koje je u velikom broju finansiralo Ministarstvo kulture.

Od nedavno objavljujem poeziju u nacionalnim i međunarodnim izdanjima.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od oktobra 1993. godine zaposlena sam na Univerzitetu Crne Gore, najprije kao saradnik u nastavi, a po sticanju naučnog zvanja doktora nauka, 2004., i kao predavač za predmete Engleska književnost 5 (Engleska književnost 19. vijeka) i Engleska književnost 6 (Engleska književnost 20. vijeka). Uz to, bila sam uvijek angažovana kao nastavnik za strani jezik (engleski) na vanmatičnim studijskim programima, pa su moja prva tri izbora u akademsko zvanje uključivala i nastavu na predmetima Engleski jezik III i Engleski jezik IV na Studijskom programu za sociologiju.

Akademsko zvanje docenta stekla sam na Univerzitetu Crne Gore juna 2005. godine, a vanrednog profesora na istom univerzitetu aprila 2010. godine, za istu grupu predmeta, te reizabrana u isto zvanje jula 2015. godine.

MARIJA KRIVOKAPIĆ

BIBLIOGRAFIJA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

Autorske naučne monografije

M1 Monografija međunarodnog značaja

1. M. Krivokapić, N. Diamond, *Images of Montenegro in Anglo-American Creative Fiction and Film*, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2017, str. 296, ISBN (10): 104438-1705-8; ISBN (13): 978-1-4438-1705-9, Cf. Clarivate Analytics, Web of Science, <http://wokinfo.com/mbl/publishers/?fbclid=IwAR2dFJwb6NDa-BieV1mfb7mQ6nvAbWwVNM3u6uk6Q4RIMSFX5887NHNmnEQ>

M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja

1. A. Nikčević-Batrićević, M. D. Đurić, M. Krivokapić, "Anne Sexton's Search for Ecriture Feminine: From Idealism to radicalism in World War I Poetry," *Mapping the World of Anglo-American Studies at the Turn of the Century*, eds. A. Nikčević-Batrićević, M. Krivokapić, Newcastle Upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2015, pp. 107-121, ISBN (10)1-4438-7659-3, ISBN (13) 978-1-4438-7659-9

M3 Monografija nacionalnog značaja

1. M. Krivokapić, N. Dajmond, *Crna Gora u angloameričkoj putopisnoj književnosti i beletristici*, Podgorica: Matica crnogorska, 2019, str. 530, ISBN: 978-9940-39-016-7. Prevedeno izdanje, uz više od 30% dodatog i doradenog teksta

M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja

1. M. Krivokapić, "Ženski kod u poeziji savremene crnogorske autorke Katarine Sarić," *Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva*, Nikšić: Filološki fakultet, 2017, pp. 225-245. ISBN: 978-9940-694-05-0

Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju)

1. M. Krivokapić, A. Panajoti, "On Postcolonial Influence on Reading and Writing Travel," *Journal on Balkan and Near East Studies*, pp. 183-195, ISSN: 1944-8961; DOI 10.1080/19448953.2017.1315117, 2017

Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)

1. M. Krivokapić, "Traveling for Reciprocity: LeAnne Howe's Chocktalking on Other Realities," *Neohelicon: Acta comparationis litterarum universarum*, 2019, pp. 521-541, ISSN 0324-4652, DOI: 10.1007/s11059-019-00505-1

2.	M. Krivokapić, "To Ojibwe Country and Back: Books and Islands in Ojibwe Country by Louise Erdrich," <i>Neohelicon: Acta comparationis litterarum universarum</i> , Volume 44 Number 1, 2017, pp. 131-145, ISSN 0324-4652, DOI: 10.1007/s11059-017-0368-y
3.	M. Krivokapić, "Reclaiming Home in Indigenous Women Poetry of North America," <i>American Studies in Scandinavia</i> , časopis izlazi jednom u dvije godine, rad je 01.11. 2019. godine prihvaćen za objavljivanje u prvom broju časopisa 2021. g. U prilogu dostavljam email sa potvrdom da je rad prihvaćen.

Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)

1.	M. Krivokapić, "Izmještanje Orende: Roman <i>The Orenda</i> Josepha Boydena," <i>Književna smotra</i> , 2017, str. 91-103. ISSN: 0455-0463, https://www.hfiloloskod.hr/images/HFD/Casopisi/Knjizevna_smotra/ks185web.pdf

Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama

1.	M. Krivokapić, Lj. Mijanovic, "At the End is piurra: Don Rearden's Raven's Gift," <i>Anafora</i> , vol. 4, issue 2, 2017, pp. 221-264. UDK: 821.111(798)-32.09 Rearden, D=111, DOI: 1029162/ANAFORA.v4i2.3
2.	M. Krivokapić, S. Runtić, "Native American Urban Narratives: Theodore Van Alst's Sacred Smokes and Tommy Orange's There There," <i>SIC: Masked Paradigms</i> , No. 3, Year 10, 08/2020, np. DOI: 10.15291/sic/3.10.10.15291/sic/3.10.1c.3. https://www.sic-

U 5.2 Učešće u radu žirija, selektorskoj komisiji, umjetničkom savjetu na takmičenjima, konkursima, manifestacijama

Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja

1.	A. Nikčević-Batričević, M. Krivokapić, „Kratko o Erin Murej: prelaženje/prevazilaženje granica, prelaženje/prevazilaženje pjesničkih formi”, <i>Ars</i> , časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja, broj 5, Otvoreni kulturni forum, Cetinje 2019, str. 95-109. ISSN 0352-6739; https://okf-cetinje.org/aleksandra-nikcevic-batricevic-marija-krivokapic-kratko-o-erin-murej-prelazenje-prevazilazenje-granica-prelazenje-prevazilazenje-fiksiranih-formi/
2.	M. Krivokapić, "Iz starosjedilačkog pera – pjesme o domu američkih starosjedilaca", <i>Krik: časopis za kulturu i umjetnost</i> , 1, 2018, ISSN: 2623-6613, str. 31-37.
3.	M. Krivokapić, "O knjizi Moja Indija Katarine Sarić", <i>Književno pero</i> , XVI: 2019, str. 14-20, ISSN: 0847-0122
4.	M. Krivokapić, "Ponovo gradimo dom: dekolonizatorski projekat savremene ženske poezije starosjedilačke Amerike", <i>Ars</i> , br. 6, 2019, ISSN 0352-6739, https://okf-cetinje.org/iz-starosjedilackog-zenskog-pera/
5.	N. Diamond, M. Krivokapić, "About The Raven's Gift with Don Rearden." <i>Folia linguistica et litteraria</i> , no. 14, 2016, pp: 227-233, ISSN 1800-8542
6.	M. Krivokapić, N. Diamond, "With Tony White on Another Fool in the Balkans." <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , no 10, 2015: 201-209. ISSN 1800-8542
7.	M. Krivokapić, P. Penda, "Balkan Higher-Education Express," <i>Folia linguistica et litteraria</i> , No 13, 2016: 125-132, ISSN 1800-8542

Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično

K1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo)

1.	“Golootočke paralele i usporedbe u poeziji Anta Zemljara (Pag) i Stefana Mitrovića (Sveti Stefan),” Književni skup u spomen na pjesnika Antu Zemljara, avgust 24-26, 2018, Pag, Hrvatska. Rad je prihvaćen za objavljivanje u časopisu <i>Krik</i> br. 3, 2020, ISSN: 2623-6613. Pandemija je zaustavila štampanje časopisa.
----	--

K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)

1.	M. Krivokapić, A. Lukač-Zoranić, “The Black Robe among the Buckskin in Pre-Colonized Canada,” <i>Canada 150 Filmed, Le Canada 150 au Cinema</i> . Eds. Jelena Novaković and/et Vesna Lopičić, University of Belgrade, Faculty of Philology, Serbian Association for Canadian Studies, Beograd: 2019, 163-176, ISBN: 978-86-6153-571-0
2.	M. Krivokapić, “Pjesma ‘Omalovaži’ Šermana Aleksija”, <i>Size Zero/Mala mjera IV, Poezija!</i> , Fakultet za crnogorski jezik i književnost, Cetinje, 2016, 179-193, ISBN: 978-9940-579-78-4.

K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)

1.	M. Krivokapić, “Across Native American Urban Diaspora,” XV International Conference on Anglo-American Literature, Narodna biblioteka Cetinje, June 27-28, 2019
2.	M. Krivokapić, “The Concept of Home in Native American Urban Experience,” <i>English Language and Anglophone Literatures Today, ELALT 5</i> , University of Novi Sad, March 9, 2019, ISBN: 978-85-6065-513-6
3.	M. Krivokapić, “Reclaiming Home in Native American Women Poetry,” <i>Reclaiming/Renaming Histories</i> , XIV International Conference on Anglo-American Literature and Culture, Faculty of Philology: Niksic, June 28-29, 2018, ISBN: 978-9940-694-06-7
4.	M. Krivokapić, “The Books of Ojibwe Islands as Read by Louise Erdrich,” a paper presented at the international conference <i>Contemporary Indigenous Realities</i> , Filozofski fakultet, Nikšić, June 25-27, 2015, book of abstracts, ISBN 978-86-7798-097-9
5.	A. Nikčević-Batričević, M. Krivokapić, D. Mirković (2015), “In the Heart of Her Life: Joy Harjo’s Life, Her Poetics”, međunarodna naučna konferencija: <i>Contemporary Indigenous Realities</i> , Nikšić, Montenegro, u organizaciji: Faculty of Philosophy Nikšić, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Osijek, Croatia, Department of English, University of Central Oklahoma, Knjiga apstrakata, Filozofski fakultet, Nikšić, ISBN 978-86-7798-9 COBISS.CG-ID 27451408
6.	M. Krivokapić, N. Diamond, “Renaissance of Montenegro in the 21 st -century Travel Writing,” <i>The XII International Conference on Anglo-American Literary Studies, Renaissance/s</i> , Faculty of Philology, University of Montenegro, Tivat, September 8-9, 2017, ISBN 978-9940-694-02-9

Stručne monografije i knjige

S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas

1.	A. Nikčević-Batričević, M. Krivokapić (2019), „Pjesnički tokovi Džori Grejem: Podsjećanje na ljudsku prirodu, podsjećanje na pjesničko umijeće”, <i>SIZE ZERO / MALA MJERA V: Politika i poetika ženskog pisma – komparativne perspektive</i> , ur. Sanja Runtić i A. Nikčević-Batričević, Fakultet za crnogorski jezik i književnost, Cetinje, str. 83-99, ISBN 978-9940-40-037-8 COBISS.CG-ID 39371792
----	--

Uređivačka i recenzentska djelatnost

R3 Uredništvo u međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) – Q3, Q4	
1.	Q3, Runtić, S., Krivokapić, M., Petete, T., Diamond N., "Contemporary Native American realities: in search of literary and cultural sovereignty." <i>Neohelicon: Acta comparationis litterarum universarum</i> , 2017, pp. 83-87. doi:10.1007/s11059-017-0366-0
2.	Q3, A. Nikčević-Batričević, M. Krivokapić, "Women Writers and Their Destination(s): Influences and Comparisons, Marginalizations and Demarginalizations," <i>Neohelicon: Acta comparationis litterarum universarum</i> , 2019, pp. 517-520, DOI: 10.1007/s11059-019-00506-0
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)	
1.	M. Krivokapić, A. Nikčević-Batričević, N. Sirković, "Reclaiming/Renaming Histories in Literature, Art, and Culture," <i>Folia linguistica et litteraria</i> , br. 26, 2019, 7-11. ISSN 1800-8542, UDK 82.09:930.85, DOI: 31.902/fil.26.2019.1
2.	A. Nikčević-Batričević, M. Krivokapić, "Introduction. Destination/s in Anglo-American Literature." <i>Folia linguistica et litteraria</i> , 24 (2018): 5-8. ISSN 1800-8542, DOI: 10.31902/fil.24.2018.1
3.	M. Knežević, Svetlana Kalezić Radonjić, Jelena Knežević, "Komparativistika u novom ključu." <i>Folia linguistica et litteraria</i> , 23 (2018): 7-11, DOI: 10.31902/fil.23.2018.1
4.	M. Krivokapić, Svetlana Kalezić Radonjić, "Interdisciplinary Approach to Literature / Interdisciplinarni pristup književnosti." <i>Folia linguistica et litteraria</i> , 22 (2018): 7-11, ISSN 1800-8542, DOI: 10.31902/fil.22.2018.1
5.	M. Krivokapić, A. Nikčević-Batričević, Robert Sullivan, "Renaissance/s in Anglo-American Literature," <i>Folia linguistica et litteraria</i> , 19 (2017): 7-9, ISSN 1800-8542
6.	Tom Phillips, M. Krivokapić, "Writing places: the conceptualisation and representation of space, location and environment in literature," <i>Folia linguistica et litteraria</i> , 15 (2016): 5-12, ISSN 1800-8542
7.	Aleksandra Nikčević-Batričević, Marija Krivokapić, "The Discourse of Power in Anglo-American Literature," <i>Folia linguistica et litteraria</i> , 15 (2016): 7-10, ISSN 1800-8542
8.	M. Krivokapić, A. Nikčević-Batričević, Home-Thoughts, from Abroad, <i>Folia linguistica et litteraria</i> , br. 31, 2020, 7-10, DOI: 10.31902/fil.31.2020.1, UDK: 821.111(73).09, ISSN 1800-8542
R5 Uređivanje monografije međunarodnog značaja	
1.	M. Krivokapić, A. Nikčević-Batričević, eds., <i>Re-Entering Old Spaces</i> . Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2016, 1-7, ISBN (10): 1-4438-9044-8, ISBN (13): 978-1-4438-9044-1
2.	A. Nikčević-Batričević, M. Krivokapić, eds., <i>Mapping the World of Anglo-American Studies at the Turn of the Century</i> , Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2015, ix-xviii, ISBN (10): 1-4438-7659-9, ISBN (13): 978-1-4438-7659-9
R8 Recenziranje monografije nacionalnog značaja	
1.	Dijana Tica, <i>Poetika tragičnog: tri junakinje viktorskog romana</i> , Univerzitet u Banja Luci, 2018.
2.	T. Bijelić, P. Penda, A. Nikčević-Batričević, <i>Savremena angloamerička poezija</i> , Univerzitet u Banja Luci, 2018, ISBN 978-99955-58-43-7
R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu	

1.	Olga Alexandrovna Velugo, <i>Love Discourse in Julian Barnes's and Ian McEwan's Fiction</i> , University of Minks, Belarus, decembar 2019
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)	
1.	<i>Scientometrics</i> , Q1, 1 rad
2.	<i>Neohelicon</i> , Q3, 1 rad
3.	<i>Književna smotra</i> , Q4, 2 rada
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima	
1.	<i>Anafora</i> , journal of language and literature, Univerisity of Osijek, Croatia, 6 radova
2.	<i>Cultural Perspectives</i> , Journal for Literary and British Cultural Studies in Romania, "Vasile Alecsandri," University of Bacau, Romania, 2018, 2 rada
3.	<i>Reči</i> , ISSN 1821-0686, 1 rad
4.	<i>Philologia</i> , Univerzitet u Beogradu, ISSN 1451-5342, 1 rad
5.	<i>Filolog</i> , ISSN 1986-5864, journal of language and literature, Univerisity of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina, 7 radova
6.	[sic], journal of literary and cultural studies, the University of Zadar, Croatia, print ISSN 1799-2591; online ISSN 2053-0692, 4 rada
7.	<i>Folia linguistica et litteraria</i> , Faculty of Philology, Niksic, 7 radova
8.	<i>Cultura Balkanica</i> , Centar za proučavanje orijentalne civilizacije i kulture, 1 rad
9.	<i>Factas universitatis</i> , Univerzitet u Nišu, 1 rad
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja	
1.	<i>Književni diskurs u srpskoj kulturi i kulturama drugih naroda</i> , ur. Vesna Lopičić i Biljana Mišić Ilić, Univerzitet u Nišu, 2015, recenziranje cijelog zbornika
2.	<i>Književnost, jezik, prostor</i> , ur. Vesna Lopičić i Biljana Mišić Ilić, Univerzitet u Nišu, 2017, 3 rada
3.	<i>Jezik, književnost, teorija</i> , 2016, Univerzitet u Nišu, 1 rad
4.	<i>Jezik, književnost, značenje</i> , Univerzitet u Nišu, 2015, recenziranje cijelog zbornika
5.	<i>Jezik, književnost, kontekst</i> , ur. Biljana Mišić Ilić i Vesna Lopičić, Filozofski fakultet, Niš, 2020. godine, recenziranje cijelog zbornika
6.	<i>Living, Reading, Teaching, and Translating in a World Dominated by the Culture of War and War Cultures</i> , Univerzitet u Sarajevu, 2 rada
7.	<i>Ja kao svoja slika. Diskurzivnost i koncepti autorstva Tina Uljevića</i> , Filozofski fakultet, Odsjek za kroatistiku, Zagreb, 2 rada
8.	<i>Transnationality of American Literature and American English</i> , AASSEE (Association for American Studies in South East Europe), 2020, 2 rada
Projekti	
18 Učešće u međunarodnom naučnom projektu	
1.	"Following (in) Winnetou's Footsteps: Representations of Canadian Indigeneity in Central Europe," Centra European Association for Canadian Studies, CEACS, 2019-2020
2.	Erasmus + "Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro," REFLAME, 609778, 2019 – 2022
3.	Erasmus +, "Contemporary American Literature in the multicultural context: Examples from Serbia and Montenegro," University of Ljubljana, Slovenia, University of Montenegro, 2018-2020

4.	Erasmus + Re@WBC 561586-EPP-1-2015-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP, Enhancement of HE research potential contributing to further growth of the WB region, 2015-2017
----	---

19 Učešće u nacionalnom naučnom projektu

1.	Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva, Filološki fakultet, Nikšić, Univerzitet Crne Gore, jesen 2017, bodovano u kategoriji M4.
----	---

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

У. Цетинска бр. 2
П. б. 99
81000 ПОДГОРИЦА
ЦРНА ГОРА
Телефон: (020) 414-255
Факс: (020) 414-230
E-mail: rektor@uc.me

UNIVERSITY OF MONTENEGRO

Ul. Cetinjska br. 2
P.O. BOX 99
81 000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: (+382) 20 414-255
Fax: (+382) 20 414-230
E-mail: rektor@uc.me

08-602

Датум: 28.04.2011 г.

Ref: _____
Date: _____

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 28.04.2011. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr IGOR LAKIĆ bira se u akademsko zvanje **vanredni profesor** Univerziteta Crne Gore za predmete: Sintaksa engleskog jezika i Fonetika i fonologija engleskog jezika, na Institutu za strane jezike, Funkcionalna sintaksa i Transformaciona sintaksa, na Filozofskom fakultetu, Engleski jezik – stručni III i Engleski jezik – stručni IV na Fakultetu političkih nauka, na period od pet godina.

Univerzitet Crne Gore
INSTITUT ZA STRANE JEZIKE
PODGORICA

Primijeno: <u>15.05.2011.</u>			
Org. jed	Broj	Prilog	Vrijednost
<u>014</u>	<u>020</u>		

REKTOR
Prof. dr Predrag Miranović
Prof.dr Predrag Miranović

Prof. dr Igor Lakić

BIOGRAFIJA

Prof. dr Igor Lakić, vanredni profesor, završio je osnovne studije engleskog jezika i književnosti na Filološkom fakultetu u Beogradu, gdje je magistrirao i doktorirao iz oblasti lingvistike. Pored postdiplomskih studija u Beogradu, pohađao je i postdiplomske studije na Univerzitetu u Birminghamu, Velika Britanija. Tokom izrade doktorske disertacije obavljao je istraživanje na Univerzitetu u Kembridžu i Univerzitetu Caledonian u Glazgovu.

Objavio je monografije *Analiza žanra: diskurs jezika struke i Diskurs, mediji, rat i udžbenik Fonetika i fonologija engleskog jezika* u izdanju Univerziteta Crne Gore. Koeditor je monografije *Academic Discourse Across Cultures* u izdanju Cambridge Scholars Publishing. Objavio je skripta *English Syntax: Forms and Functions* i *English for Political Science and Diplomacy*. Takođe je objavio značajan broj radova u međunarodnim i domaćim monografijama i časopisima, uključujući i časopise na AH/SCI listi. Izlagao je na velikom broju međunarodnih konferencija (London, Brajton, Mančester, Harogejt, Liverpool, Istanbul, Budimpešta, Frajburg, Strazbur, Nju Delhi, Teheran, Piwa, Alba Iulia, Varna, Konstanca, Ljubljana, Split, Sarajevo, Skoplje, Kopar, Beograd, Novi Sad, Herceg Novi, Podgorica, Budva, Cetinje, Nikšić...).

Naučni rad prof. dr Igora Lakića obuhvata analizu diskursa, analizu žanra, sintaksu i fonologiju engleskog jezika, sociolingvistiku, metodiku nastave stranih jezika i prevodilaštvo.

Na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na osnovnom studiju predaje *Funkcionalnu sintaksu i Transformacionu sintaksu*, a na postdiplomskom studiju *Analizu diskursa, Prevod pravnih tekstova na engleski jezik, Prevod ekonomskih tekstova na engleski jezik i Konsekutivno prevođenje*. Na Fakultetu političkih nauka predaje *Engleski jezik struke 3 i 4* na trećoj godini studija, kao i *Engleski jezik struke 5 i 6* na master studiju. Na Filološkom fakultetu u Beogradu predavao je *Uvod u prevodilačke studije* na master programu.

Bio je mentor za izradu više magistarskih radova i četiri doktorske disertacije. Trenutno je mentor na izradi dvije doktorske disertacije i 5 magistarskih radova. Bio je član više komisija za odbranu doktorskih radova na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, kao i na univerzitetima u Oslu i Sevilji.

Od 1995. go 2004. godine bio je prodekan za nastavu, a od 2004. do 2012. godine dekan Instituta za strane jezike. Predsjednik je Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, Udruženja konferencijskih prevodilaca Crne Gore i član Komiteta eksperata za regionalne i manjinske jezike u Savjetu Evrope u Strazburu.

Bio je član žirija za dodjelu Trinaestojulske nagrade, član Senata Univerziteta Crne Gore, član Savjeta za opšte obrazovanje Crne Gore, član Savjeta za standardizaciju crnogorskog jezika. Koautor je ispitnih kataloga za engleski jezik, kao i recenzent testova za maturalne i stručne ispite i državna takmičenja iz engleskog jezika u Ispitnom centru, pri Ministarstvu prosvjete Crne Gore

BIBLIOGRAFIJA

1. Monografije

- Lakić, I. (1999) **Analiza žanra: diskurs jezika struke**, Podgorica: Univerzitet Crne Gore i Institut za strane jezike, ISBN 86-81039-25-3
- Lakić, I. (2011) **Diskurs, mediji, rat**, Univerzitet Crne Gore i Institut za strane jezike, ISBN 978-86-85263-09-5
- 3. Lakić, I. (ur) (2015) **Academic Discourse Accross Cultures**, Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, ISBN 978-1-4438-7801-2

Dio monografije

- Lakić, I. (2015) "The Rhetorical Structure of Research Economic Article Introductions and its Syntactic and Lexical Exponents", in Lakić, I., Vuković, M. i Živković, B. *Academic Discourse Across Cultures*, Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, str. 47 – 68 ISBN 978-1-4438-7801-2
- Lakić, I. (2013) „Analiza pisanog diskursa“, u S. Perović (ur.) *Analiza diskursa – Teorije i metode*, Podgorica: Institut za strane jezike, Univerzitet Crne Gore, ISBN 978-86-85263-12-5, str. 57 - 76
- Lakić, I. (2013) "Crnogorski jezik: od negacije do standardizacije", u Hadži Požgaj V, Balazić Bulc T., Gorjanc V. (ur.) *Med politiko in stvarnostjo: Jezikoslovna situacija v novonastalih državah bivše Jugoslavije*, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, ISBN 978-961-237-321-4, str. 85 – 95
- Lakić, I. (2013) „An Approach to Consecutive Interpreting Instruction“, u Knežević Krivokapić, M., Banjević, A. i Saržoska A. *Re/Constructing Meaning: Acquiring Mastery in Translation Studies*, Nikšić: Filozofski fakultet, Skopje: Filološki fakultet „Blaže Kōneski“, ISBN 978-608-234-019-7, COBISS.MK-ID 938 33738, str. 57-66
- Lakić, I., Kostić, N. (2012) "Stavovi govornika prema jezičkom standardu u Crnoj Gori", u Granić, J. (ur.) *Language Policy and Language Reality*, Zagreb: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku – HDPL, ISBN 978-953-7494-02-5, str. 509 – 518
- Lakić, I. (2011) „What is actually discourse analysis?“, u Vasić, V. *Jezik u upotrebi / Language in Use*, Novi Sad: Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu; Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, ISBN 978-86-6065-068-1, UDK 81'42, str. 169-180
- Lakić, I. (2011) „Jezička slika Crne Gore“, u Požgaj Hadži, V. (ur.) *Jezik između lingvistike i politike*, Beograd: XX vek, ISBN 978-86-7562-115-7, str. 133 – 158

Urednik zbornika radova

- Lakić, I. (2014) *Primijenjena lingvistika u fokusu*, Zbornik radova sa treće konferencije Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore (DPLCG), Podgorica, 25.10.2012., ISBN 978-9940-9423-1-1
- Lakić, I. (2013) *Translation and Interpreting as Intercultural Mediation*, Zbornik radova sa IV međunarodne konferencije Instituta za strane jezike, Podgorica, jun 2013., ISBN 978-86-85263-11-8
- Lakić, I., Kostić, N. (2013) *Kroz jezike i kulture / Across Languages and Cultures*, Zbornik radova sa Međunarodne konferencije "Across Languages and Cultures", Institut za strane jezike, 2013., ISBN 978-86-85263-10-1
- Lakić, I., Kostić, N. (2009) *Jezici i kulture u kontaktu / Languages and Cultures in Contact*, Zbornik radova sa Međunarodne konferencije "Languages and Cultures in Contact", Herceg

Novi, Crna Gora, 16 – 18. septembar 2007., ISBN 978-86-85263-07-1, COBISS.CG.ID. 14087696

- Lakić, I., Kostić, N. (2007) *Language for Specific Purposes*, Zbornik radova sa Međunarodne konferencije “Language for Specific Purposes”, Institut za strane jezike, Herceg Novi, Crna Gora, 23. – 25. septembar 2004., ISBN 978-86-85263-05-7,

Udžbenik

Lakić, I. (2019) *Fonetika i fonologija engleskog jezika*, Podgorica: Univerzitet Crne Gore

Skripta

- Lakić, I. , “English Syntax: Forms and Functions”, Institut za strane jezike, 2011.

- Lakić, I. , “Fonetika i fonologija engleskog jezika, Institut za strane jezike, 2012.

- Lakić, I. , “English for Political Science and Diplomacy”, Institut za strane jezike, 2013.

2. Radovi objavljeni u časopisima

2.1. Radovi objavljeni u međunarodnim časopisima

- Lakić, I. (2020) “Syntactic and lexical aspects of students’s legal translations at the postgraduate level”. *Folia Linguistica et Litterarira*, 33. ISSN 2337-0955. DOI: 10.31902/fl.33.2020.10, 189 – 205 **SCOPUS**

- Lakić, I. (2020) “Evaluative Aspects of Print Media Texts”. *Logos & Littera*, 7, DOI: 10.31902/LL.2019.7.2. 12 – 23.

- Vuković Stamatović M., Bratić V. & **Lakić, I.** (2020) "Vocabulary of L1 and L2 Graduation Theses Written by English Philology Students: Academic Writing of Montenegrin and US Students Compared". *ELOPE: English Language Overseas Perspectives and Enquiries*. 17 (2), 101-113. DOI: <https://doi.org/10.4312/elope.17.2.101-113> **SCOPUS**

- Lakić, I. (2019) “Constructing realities on war in print media discourse”, *Revue roumaine de linguistique*, LXIV, 1, p. 99–111, ISSN: 0035-3957, **A&HCI, SSCI**

- Lakić, I. (2018) “Portraying refugees in British print media: the case of NATO airstrikes on Yugoslavia”, *Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación*, Vol. 75, pp. 191 – 2014, ISSN: 1576-4737, **A&HCI, SSCI**

- Lakić, I., Pralas, J. (2016) “Translation Training for the EU: The Case of Montenegro”, *Current Trends in Translation Teaching and Learning E*, 3, pp. 87–118

- Lakić, I. (2010) "Analysing Genre: Research Article Introductions in Economics", *JoLIE*, Journal of Linguistic and Intercultural Education, Vol. 3/2010, Editura Aeternitas, Alba Iulia, str. 83 – 99, ISSN 2065-6599

- Lakić, I. (2009) "Modeli analize diskursa novinskih članaka", UDK 811.111'42; 821.111-92, *Riječ*, br. 2, Nikšić: Filozofski fakultet, Institut za jezik i književnost, str. 91 – 108., ISSN 0354-6039, UDK 80+82(05)

- Lakić, I. (2000) “Supporting Classroom Activities through the Use of Songs”, *Novelty*, Vol. 7, No. 2, British Council/LATEFL, Hungary, May 2000, pp. 51 – 61, ISSN 1218-537x

- Lakić, I. (1997), “Genre Analysis of Article Introductions in Economics”, *Asp. La revue du GERAS*, No. 15-18, Bordeaux, France, pp. 409 - 426, ISSN 1246 8185

2.2. Radovi objavljeni u domaćim časopisima

- Lakić, I. (2011) „Analiza diskursa: crnogorski štampani mediji i bombardovanje SRJ od strane NATO alijanse“, *Medijski dijalozi*, Vol. 4, No. 10, Podgorica: Istraživački medijski centar, ISSN 1800-7074, COBISS.CG-ID 1273448, UDK, 070:81'42

- Lakić, I. , (2007) "O ustavnom određenju službenog jezika u Crnoj Gori", *Matica*, br. 20/30, Podgorica, ISSN 1450-9059 str. 385-390
- Lakić, I. , (2006) "Nastava stranih jezika – putevi i stranputice", *Primenjena lingvistika*, br. 5, Jugoslovensko društvo za primenjenu lingvistiku, Filozofski fakultet u Novom Sadu, Novi Sad, 2006., str. 27 – 41, ISSN 1451-7214

2.3. Radovi objavljeni u zbornicima

- Lakić, I. (2016) „Romski jezik u Crnoj Gori – stanje i perspektive“, u Varadi, T. i Sikimić, B. (ur.) *Očuvanje, zaštita i perspektive romskog jezika u Srbiji*, Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti
- Lakić, I. (2012) „Upotreba romskog jezika u obrazovnim i drugim institucijama u Crnoj Gori“, u Varadi, T. i Sikimić, B. (ur.) *Primene identiteta, kulture i jezika Roma u uslovima planske socijalno-ekonomske integracije*, Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti
- Lakić, I. (2010) "Analiza medijskog diskursa o ratu", u Vasić, V. *Diskurs i diskursi*, Novi Sad: Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, str. 269-282, ISBN 978-86-6065-051-3
- Lakić, I. (2007) "Discourse of War Reporting in Printed Media", *English Language and Literature Studies: Interfaces and Integrations*, Vol. I, Belgrade: Faculty of Philology, University of Belgrade, pp. 309-411, COBISS.SR-ID 136819468
- Lakić, I. (2004) "Media Discourse and Manipulation", *Zbornik "Lingvističke analize"* u čast 25 godina Instituta za strane jezike, ISJ, Podgorica, str. 85 - 96
- Lakić, I. (1999) "Jezik struke – razvoj i perspektive", *Zbornik radova Vladimiru Sekuliću u čast*, Univerzitet Crne Gore, Institut za strane jezike, Podgorica, str. 139 – 154
- Lakić, I. (1999), "Analiza žanra: Svejtzov model", *Zbornik "O engleskom jeziku" u čast Prof. dr Ljubomira Mihailovića*, Filološki fakultet, Beograd, str. 203 – 213

3. Izlaganja na kongresima, simpozijumima i seminarima

3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari

3.1.1 Plenarna izlaganja

- Lakić, I., „Trends and Traditions in Teaching Foreign Languages Revisited“, The Sixth International Congress Applied Linguistics Today „Language, Literature and Interdisciplinarity“, DPLS, ALAS, Filološki fakultet Beograd, 12 – 13. oktobar 2018, apstrakt str. 8
- Lakić, I., „Something old and something new: How and what do we teach?“ International Conference, 15th ELAT Serbia Conference “Awaken your Curiosity”, Beograd, 19. – 20. maj 2017.
- Lakić, I., “Evaluation as a Part of the Macrostructure of News Discourse: The Case of NATO Airstrikes on Yugoslavia”, International Conference “Communication – Culture – Space – Identity”, University Piwa, Poljska, 17 – 18. oktobar 2017.
- Lakić, I., “Print Media Presentation of War ‘Truths’ and ‘Realities’”, Conference on Linguistic and Intercultural Education CLIE2016, University of Alba Iulia“, Romania. April 22 – 24. april 2016. apstrakt str. 13
- Lakić, I., „CoE Instruments“, First Regional Conference „Minority Protection in South East Europe“, European Union, Council of Europe, Skoplje, Makedonija, 25 – 27. novembar 2014.

3.1.2. Ostala izlaganja

- Lakić, I., „Reporting on Refugees in the British Dailies during NATO Airstrikes on Yugoslavia“, International Workshop „Discursive inclusion and exclusion of Jews in the Balkans“, Sarajevo, 3 – 5. septembar 2018.
- Lakić, I., „Discourse of Print Media on War“, International workshop Discursive inclusion and exclusion of Muslims in the Balkans, Podgorica, 9 – 11. jul 2018.
- Lakić, I., „Nacionalizam u politika u standardizaciji jezika“, Njegoševi dani VII, Kotor, 30. avgust – 3. septembar 2017.
- Lakić, I., „Izazovi u nastavi prevođenja pravnih tekstova na engleski jezik na postdiplomskom nivou“, Šesta međunarodna konferencija „Jezici i kulture u vremenu i prostoru“, Novi Sad, 17. decembar 2017.
- Lakić, I., „More on the Macrostructure in the News Discourse: British and Montenegrin Dailies“, 7th International Conference on Intercultural Pragmatics and Communication: INPRA 2016, Univerzitet u Splitu, 10 – 12. jun 2016. – apstrakt, str. 25
- Lakić, I., „Kritička analiza diskursa na primjeru ratnog izvještavanja“, 5. međunarodna konferencija Instituta za strane jezika (ICIFL5) i Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore „Riječ na granici kultura“, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, 12 – 13. jun 2014, str. 21, apstrakt
- Lakić, I., “Typical Syntactic, Grammatical and Lexical Errors in Students’ Translations of Legal Texts”, IX International Conference on English Language and Literary Studies, Faculty of Philosophy, University of Montenegro, Nikšić, Crna Gora, 03. – 05. oktobar 2013, str. 27, (apstrakt)
- Lakić, I., “Pragmatic Analysis of Address Forms and Politeness Techniques with Reference to Montenegro”, 13.th International Pragmatics Conference (IPrA), New Delhi, India, 8- 13. septembar 2013. (apstrakt)
- Lakić, I., “Common Errors in Students’ Translations of Legal Texts“, International Conference “Language and Culture Interactions visa Translation and Interpreting“, University “St. Cyril and Methodius”, Skopje, Macedonia, 26. – 27. septembar 2012, str. 15 (apstrakt)
- Lakić, I., Kadić-Aković, M. „Consecutive Interpreting“, Summer School “Meaningful Translation: Montenegro in the Balkans, the Balkans in Europe“, Filozofski fakultet, Nikšić, 11. jul 2012.
- Lakić, I., “Language Policy in Montenegro: Practices, Challenges, Directions“, International Conference “Towards a European Society? Transgressing Disciplinarz Boundaries in European Studies Research“, 28 – 30. jun 2012, University of Portsmouth, Velika Britanija, str. 8 (apstrakt)
- Lakić, I., “Discourse on War in Print Media“, Second International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics, 4 – 6. Maj 2012, International Burch University, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, str. 145, zbornik, str. 277 - 288
- Lakić, I., "Upotreba romskog jezika u obrazovnim i drugim institucijama u Crnoj Gori", Međunarodni naučni skup "Promene identiteta, kulture i jezika Roma u uslovima planske socijalno-ekonomske integracije", Srpska akademija nauka i umetnosti, ASO Ljubljana, Beograd, Srbija, 06 – 08. decembar 2010, zbornik - str. 285 – 294, ISSN 0354-4850
- Lakić, I., "Romski jezik i kultura u Crnoj Gori", Međunarodni naučni simpozijum "Njegoševi dani", Filozofski fakultet, Nikšić, Crna Gora, 01 – 03. septembar 2010, apstrakt – str. 7
- Lakić, I., "Analiza medijskog diskursa: crnogorski štampani mediji i bombardovanje Jugoslavije 1999. godine", Međunarodni naučni simpozijum "Njegoševi dani", Filozofski fakultet, Nikšić, Crna Gora, 01 – 03. septembar 2010, apstrakt – str. 23

- Lakić, I., "Translation Studies at the University of Montenegro", Druga međunarodna konferencija (CLIE2) "Linguistic and Intercultural Education (CLIE2): Linguistic and Cultural Diversity within European Learning Communities: Cross-cultural and Trans-national Perspectives", Herceg Novi, Crna Gora, 10 – 12. jun 2010, apstrakt – str. 31
- Lakić, I., "Print Media Discourse Models – War Images and Identities", International Conference ELLSIIR, Faculty of Philology, Belgrade, Serbia, 4 – 6 December 2009, zbornik, str. 155-164

3.1.3. Predavanja po pozivu

- Lakić, I., "Jezička slika Crne Gore, predavanje za studente Filozofskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani, Ljubljana, 22.10.2013.
- Lakić, I., "Analiza diskursa – govorni i pisani diskurs", predavanja za studente osnovnih i postdiplomskih studija engleskog jezika, International Burch University, Sarajevo, 22.11.2011.

3.2. Domaći kongresi, simpozijumi i seminari

3.2.1 Plenarno izlaganje

- Lakić, I., "Modeli analize u pisanom diskursu", Druga konferencija Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore "Mi o jeziku, jezik o nama", Institut za strane jezike, 23. oktobar 2010, Zbornik radova, str. 15 – 23.
- Lakić, I., „Analiza diskursa – od vrha do dna jezičke hijerarhije“, III konferencija Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore „Primijenjena lingvistika u fokusu“, Podgorica, 25.10.2012.
- Lakić, I., „Analiza diskursa – od vrha do dna jezičke hijerarhije“, III konferencija Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore „Primijenjena lingvistika u fokusu“, Podgorica, 25.10.2012.

4. Prevodilačka aktivnost

4.1. Prevod književnog djela

1. Lakić, I., "Važnost Tomasa Pinčona", prevod književnog eseja, Ovdje, broj 289-290, Podgorica, 1993, str. 15 – 31
2. Lakić, I., "Dvije karte", prevod priče Ejmi Ten, Zavještanje - Antologija ženskih glasova, Institut za strane jezike/Pokret, Podgorica, 1999, str. 381 – 401
3. Lakić, I., "Irsko veselje", prevod priče Edne O'Brajen, Zavještanje - Antologija ženskih glasova, Institut za strane jezike, Pokret, 1999, str. 277 – 297
4. Lakić, I., "Proročanstvo", prevod priče Anjane Apačane, Zavještanje - Antologija ženskih glasova, Institut za strane jezike, 1999, str. 419 – 436
5. Lakić, I., "Otac", prevod priče Bharati Mukerđži, Zavještanje - Antologija ženskih glasova, Institut za strane jezike, 1999, str. 357 – 369
6. Lakić, I., "Analiza drame i analiza diskursa", prevod književno-lingvističkog eseja Mika Šorta, Kako ukrotiti tekst, Institut za strane jezike, 1999, str. 117 – 146
7. Lakić, I., "Tobelija - The House of Dolls", prevod drame Ljubomira Đurkovića, Crnogorsko Narodno Pozorište, Podgorica, 2000, str. 59 – 116
8. Lakić, I., "Kanarinac", prevod priče Marine Vorner, ARS 1-2/03, Podgorica, 2003, str. 48 – 56

4.2. Usmeno prevođenje

Simultani i konsekutivni prevodilac. Prevodio simultano na oko 450 i konsekutivno na oko 150 konferencija, simpozijuma, seminara, okruglih stolova, razgovora za razne institucije i organizacije u zemlji (Vlada RCG – razna ministarstva, Skupština RCG, premijer i predsjednik Republike, UNICEF, UNHCR, UNDP, Savjet Evrope, Evropska komisija, OEBS, EAR, nevladine organizacije, udruženja pravnika, kulturne institucije...) i inostranstvu (Parlament Evrope, Evropska komisija, NATO – Brisel; OEBS – Beč; Pentagon, Stejt dipartment, Bijela kuća, Kongres SAD, Savjet za nacionalnu bezbjednost – Vašington; Konferencija Međunarodne organizacije rada – Solun; parlamenti Velike Britanije, Holandije, Irske, Albanije itd.).

5. Organizacija naučnih skupova

1. Član organizacionog odbora Simpozijuma “Nastava jezika u teoriji i praksi” održanog 21. i 22. oktobra 1994. godine u Budvi
2. Član organizacionog odbora tribina Društva za primijenjenu lingvistiku “Jezik danas”, Podgorica, 1995. i 1997. godine.
3. Član organizacionog odbora Međunarodnog simpozijuma “Književnost i jezik na kraju 20. vijeka “ održanog u Herceg-Novom od 4. do 6. oktobra 1996. godine. Član uređivačkog odbora *Zbornika radova* sa Simpozijuma.
4. Organizator Seminara “Tendencije u nastavi stranog jezika”, Društvo za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, Institut za strane jezike, Podgorica, 12.05.2001.
5. Organizator Seminara “English For Specific Purposes” za profesore engleskog jezika, Institut za strane jezike, 19. i 20. januar 2004.
6. Organizator konferencije “Stručni strani jezik”, 23. – 25. septembar 2005. u Herceg Novom i urednik Zbornika “Stručni strani jezik sa ove konferencije (zajedno sa Natašom Kostić).
7. Organizator Međunarodne konferencije “Languages and Cultures in Contact”, Herceg Novi, Crna Gora, 16 – 18. septembar 2007.
8. Organizator Međunarodne konferencije “English Profile Networks: Research Network in South-East Europe”, Herceg Novi, Crna Gora, 26 – 28. septembar 2008.
9. Organizator Međunarodne konferencije “Across Languages and Cultures”, Institut za strane jezike, Herceg Novi, Crna Gora, 4 – 6. jun 2009.
10. Organizator Druge međunarodne konferencije (CLIE2) “Linguistic and Intercultural Education (CLIE2): Linguistic and Cultural Diversity within European Learning Communities: Cross-cultural and Trans-national Perspectives”, Herceg Novi, Crna Gora, 10 – 12. jun 2010.
11. Organizator 4th International Conference of the Institute of Foreign Languages (ICIFL4) “Translation and Interpreting as Intercultural Mediation”, 9 – 11. jun 2011, Rektorat Univerziteta Crne Gore, Podgorica, Crna Gora
12. Organizator III konferencije Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore “Primijenjena lingvistika u fokusu”, Institut za strane jezike, Rektorat Univerziteta Crne Gore, Podgorica, 25. oktobar 2012.
13. Organizator 5th International Conference of the Institute of Foreign Languages (ICIFL5) “Word Across Cultures”, 12 – 13. jun 2014, Rektorat Univerziteta Crne Gore, Podgorica, Crna Gora

6. Aktivnosti u Ministarstvu prosvjete i nauke

1. Recenzent za udžbenike engleskog jezika za osnovne i srednje škole
2. Koautor Kataloga za maturalne i stručne ispite iz engleskog jezika
3. Recenzent za maturalne i stručne ispite iz engleskog jezika
4. Recenzent, predsjednik komisije, autor testova za državna takmičenja iz engleskog jezika za srednje i osnovne škole
5. "Ljetnja škola engleskog jezika - Vladin kamp crnogorskih talenata", rukovodilac, kreator programa i predavač, Hotel „Delfin“, Bijela, 1995. - 2012.

7. Članstvo naučnim i stručnim tijelima

1. Ekspert Savjeta Evrope u Komiteta eksperata za regionalne i manjinske jezike, od decembra 2008.
2. Predsjednik Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, od 23. oktobra 2010.
3. Predsjednik Udruženja konferencijskih prevodilaca Crne Gore, od marta 2016.
4. Član Savjeta za opšte obrazovanje Republike Crne Gore, 2003 - 2006.
5. Rukovodilac crnogorskog tima u projektu "Evropski jezički portfolio" Savjeta Evrope, 2003. - 2005.
6. Sekretar Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, 1993 – 1999.
7. Potpredsjednik Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, 1999 - 2010.
8. Član predsjedništva Društva za primijenjenu lingvistiku Srbije i Crne Gore, 2003. - 2006.
9. Potpredsjednik Udruženja profesora engleskog jezika ELTAM, 2005. 2007.

8. Mentorstvo (odbranjeni radovi)

Doktorske disertacije

1. Gordana Đurković, "Semantička i pragmatička transpozicija metofore iz odabranih djela Martina Lutera Kinga u prevodu na srpski jezik", doktorska disertacija, Filozofski fakultet, Nikšić, 16.10.2009.
2. Milica Vuković, „Diskurs parlamentarnih debata“, doktorska disertacija, Filozofski fakultet, Nikšić, 13.04.2013.
3. Branka Živković, „Funkcionalne strukture i njihovi lingvistički esponentni u diskursu univerzitetski predavanja“, 01.06.2016.
4. Sanja Četković, "Policijski diskurs iz ugla foreničke lingvistike“, Filološki fakultet, Nikšić, 01.06.2016.

Magistarski radovi

1. Aleksandra Dujković, "Prevodni ekvivalenti i korespondenti u terminologiji iz oblasti ljudskih prava u engleskom i crnogorskom jeziku", magistarski rad, Institut za strane jezike, Podgorica 14.07.2009.
2. Milica Vuković, "Diskurs političkih intervju u elektronskim medijima“, magistarski rad, Filozofski fakultet, Nikšić, 15.07.2009.
3. Kristina Palajsa, "Prevođenje leksike iz oblasti civilne zaštite sa engleskog jezika“, magistarski rad, Institut za strane jezike, Podgorica, 16.07.2009.
4. Dragana Dedović, "Partitivni kvantifikatori u engleskom jeziku i njima odgovarajući oblici u crnogorskom jeziku", magistarski rad, Filozofski fakultet, Nikšić, 10.05.2010.
5. Branka Živković, "Analiza žanra: Apstraktni naučnih radova u političkim naukama", magistarski rad, Filozofski fakultet, Nikšić, 28.06.2010.

6. Jelena Albijanić, „Diskurs internet foruma na temu predizborne političke kampanje u Crnoj Gori i Americi“, Filozofski fakultet, Nikšić, 07.11.2011.
7. Danilo Alagić, „Rečenični modeli u crnogorskom i engleskom jeziku“, Institut za strane jezike, Podgorica, 05.07.2012.
8. Ana Janjić, „Diskurs novinskih članaka iz oblasti ekonomije“, Filozofski fakultet, Nikšić, 15.06.2012.
9. Zorica Grego, „Analiza diskursa ugovora o zakupu broda“, Filozofski fakultet, Nikšić, 14.03.2014.
10. Monika Perović, „Prevodenje leksike u oblasti zaštite jezičkih prava nacionalnih manjina“, Institut za strane jezike, 20.10.2014.

Članstvo u komisijama za odbranu doktorskih disertacija u inostranstvu

1. Tatjana Felberg, "Brothers in Arms? Discourse analysis of Serbian and Montenegrin identities and relations", Faculty of Humanities, University of Oslo, Norveška, 12.09.2008.
2. John Rogers, "An investigation into lexical cohesion and its use in students' argumentative essay writing", Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija, 18.01.2010.
3. Milena Dževerdanović, „Diskursna i žanrovska obilježja jezika pomorske struke“, Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, 08.06.2012.
4. Ana Ivanova, „Barack Obama’s Presidential Governing on the Internet: Web 2.0 and the Pervasiveness of Political Language“, Univerzitet u Sevilji, Španija, 02.07.2012.
5. Jelena Šajinović, „Referencijalni kontinuitet u pisanom i govornom diskursu“, Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, 22.05.2014.
6. Igor Ivanović, „Kontrastivna analiza stručne terminologije EU kroz perspektivu korpusne lingvistike“, Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, 23.07.2014.
7. Radmila Radonjić, „Engleski modali u pravnim dokumentima Evropske unije i njihovi srpski ekvivalenti“, Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu, 31.05.2018.
8. Hedina Siječić, „Language and Literature of Roma within Translation in the Western Balkans: Poetry in Self-Translation“, Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, 20.09.2018.

9. Članstvo u uređivačkim odborima časopisa

Član uređivačkog odbora časopisa *Logos&Littera*, Univerzitet Crne Gore

Član uređivačkog odbora časopisa *ESP Today*, Srbija

Član uređivačkog odbora časopisa *Current Trends in Translation Teaching and Learning E*

Član uređivačkog odbora časopisa *JoLIE*, University Alba Iulia, Romania

Član uređivačkog odbora časopisa *Pegas Journal*, Slovačka

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ

Црча Вашингтона б.б.
П. фах 99
81000 ПОДГОРИЦА
ЦРНА ГОРА
ТЕЛЕФОНИ: (081) 241-777
241-888
Факс: (081) 242-301

UNIVERSITY OF MONTENEGRO

Džordža Vašingtona б.б.
P.O. BOX 99
81 000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: (+382) 81 241-777
241-888
Fax: (+382) 81 242-301

Број: 01-255
Датум, 21.02.2008 г.

Ref: _____
Date, _____

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG br. 60/03.) i člana 18 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 21.02.2008. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr RAJKA GLUŠICA bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za predmete: Uvod u lingvistiku i Opšta lingvistika na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti na Filozofskom fakultetu.

REKTOR,

Prof.dr Ljubiša Stanković

BIOGRAFIJA

Rajka (Bigović) Glušica redovni profesor Univerziteta Crne Gore za predmete *Opšta lingvistika* i *Uvod u lingvistiku*. Rođena u Nikšiću u kojem je sa odličnim uspjehom završila osnovnu školu i gimnaziju. Tokom studija na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i književnost jugoslovenskih naroda i narodnosti na Nastavničkom fakultetu u Nikšiću nagrađivana tri puta kao najbolji student generacije, odnosno, najbolji student Fakulteta za 1983. godinu u kojoj je i diplomirala. Postdiplomske studije završava kao redovan student na Filološkom fakultetu u Beogradu gdje i magistrira 1988. godine na temu *Teorije o vrstama riječi kod srpskih i hrvatskih gramatičara XIX vijeka*. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Jezik Marka Miljanova* odbranila 1995. na Filološkom fakultetu u Beogradu.

Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću oktobra 1988. godine zasniva radni odnos, a od 1989. do 1993. godine radi kao profesor srpskohrvatskog jezika na slavističkom departmanu Univerzitetu "Fransoa Rable" u Poatijeju u Francuskoj.

Aktivno učestvovala u reformi crnogorskog univerzitetskog obrazovnog sistema (bila član Savjeta za nastavne planove i programe i koordinator za maternje i strane jezike) i u reformi univerzitetskog obrazovnog sistema vršeći funkciju koordinatora za uvođenje ECTS sistema na Filozofskom fakultetu. Bila član žirija za dodjelu državne nagrade u oblasti obrazovanja i vaspitanja *Oktoih*.

Vršila je niz odgovornih funkcija: od rukovodioca Odsjeka za srpski jezik i književnost, Studijskog programa za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i Instituta za jezik i književnost, prodekana Filozofskog fakulteta do prorektora Univerziteta Crne Gore. Bila je članica Odbora za jezik CANU, članica Odbora za standardizaciju srpskog jezika SANU, zamjenica predsjednika Savjeta za standardizaciju crnogorskog jezika. Članica organizacionog odbora međunarodnog slavističkog skupa *Njegoševi dani*, članica međunarodne redakcije *Sarajevskih filoloških susreta*, *Međunarodne redakcije Zbornika radova* Filološkog fakulteta u Štipu, časopisa *Inerkulturalnost*, Zavoda za kulturu Vojvodine iz Novog Sada. Bila dugogodišnji član redakcije časopisa Društva za srpskohrvatski jezik i književnost Srbije i Crne Gore - *Književnost i jezik* i časopisa *Vaspitanje i obrazovanje* iz Podgorice. Urednica časopisa Instituta za jezik i književnost

Riječ. Recenzetkinja je više stručnih i naučnih časopisa i zbornika u zemlji i inostranstvu: *Folia lingvistika i literaria* (Nikšić), *Slavia centralis* (Maribor), *Fluminesia* (Rijeka), *Međunarodne studije* (Zagreb), *Sarajevski filološki susreti* (Sarajevo)...

Po pozivu držala predavanja na Univerzitetu u Oslu, Norveška, na Institutu za istočnoevropske i orijentalne jezike, na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani, na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, Humboltovom univerzitetu u Berlinu. Učestvovala na značajnim međunarodnim skupovima i projektima u Crnoj Gori, Srbiji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Sloveniji, Poljskoj, Bugarskoj, Francuskoj, Austriji ...

Predaje na postdiplomskom magistarskom (*Semanitika*) i doktorskom studiju (*Metodologija lingvističkih istraživanja*) i mentorka je pod čijim se rukovodstvom rade magistarski radovi (16) i doktorske teze (3). Članica komisija pred kojima se brane doktorske teze i habilitacioni radovi u zemlji i inostranstvu (Sorbona u Parizu, Univerzitet u Turu, Univerzitet u Osijeku). Autorka je nekoliko knjiga, udžbenika, skripti, preko šezdeset naučnih radova i brojnih stručnih radova, članaka, prikaza i recenzija. Oblasti istraživanja: jezik XIX vijeka, savremeni jezik, sociolingvistika - standardologija, lingvostilistika, opšta lingvistika i teorija jezika.

Prof.dr Rajka Glušica

Izvod iz bibliografije

1. Rajka Bigović Glušica, **Jezik Marka Miljanova**, Kulturno-prosvjetna zajednica Podgorice, Podgorica 1997. (monografija 350 strana)
2. Rajka Bigović-Glušica, **Morfološko izjednačavanje instrumentala i socijativa kod crnogorskih pripovjedača 19. vijeka**, Zbornik u čast Aleksandra Belića, *Srpski jezik*, br. V, Beograd 2001. str. 481-489.
3. Rajka Bigović-Glušica, **Neke od jezičkih odlika »Isprava crnogorskih sudova 1879 do 1999.«**, Saopštenje na *XXX sastanku slavista u Vukove dane*, Zbornik XXX/1, MSC Beograd 2001. str. 83-99.
4. Rajka Glušica, **Osamostaljivanje rečeničnih članova u pripovjatkama Sima Matavulja**, *Glasnik* odjeljenja umjetnosti, CANU, Podgorica 2003, str. 93-107.
5. Rajka Glušica, **Neke jezičke i lekstičko-semantičke karakteristike dokumenta XIX vijeka sa durmitorskog govornog područja**, *Srpski jezik* IX/1-2, Beograd 2004. str. 259-266.
6. Rajka Glušica, **Neke jezičke odlike romana *Nevidbog* s posebnim osvrtom na parcelaciju**, Zbornik radova sa naučnog skupa *Književno djelo Rista Ratkovića, pola vijeka od piščeve smrti*, CANU, Podgorica 2005. str. 53-65.
7. Rajka Glušica, **Poetska leksika Mirka Banjevića**, Zbornik radova sa naučnog skupa *Pjesnik i vrijeme* o književnom djelu Mirka Banjevića, CANU, Podgorica 2006. str. 119-127.
8. Rajka Glušica, **Jezičke osobnosti romana *Vrata od utrobe* Mirka Kovača**, Zbornik radova sa međunarodnog skupa *Savremena crnogorska književnost* Filozofski fakultet Nikšić, Podgorica 2006. str. 169-176.
9. Rajka Glušica, **Simbolika toponima u *Lelejskoj gori***, Zbornik radova sa naučnog skupa *Lalićevi susreti*, CANU, Podgorica 2008, str. 175-184.
10. Rajka Glušica, **Jezičke prilike u Crnoj Gori**, Zbornik radova *Jezični varijeteti i nacionalni identiteti, Prilozi proučavanju standardnih jezika utemeljenih na štokavštini*, ur.L.Badurina, I.Pranjković, J.Silić. Disput, Zagreb, 2009. str. 137-147.
11. Rajka Glušica, **Teorije o vrstama riječi u našim gramatikama**, *Sarajevski filološki susreti I*, Zbornik radova (knjiga I), ur. I. Palić, Bosansko filološko društvo, Sarajevo 2012. str. 220-241. ISSN 2233-1018

12. Rajka Glušica, **Stilski mehanizam groteske i leksikostilemi u Bulatovićevom romanu *Heroj na magarcu***, Zbornik radova sa naučnog skupa *Književno stvaralaštvo Miodraga Bulatovića*, održan 20. oktobra 2011, CANU, Naučni skupovi, knjiga 121, Odjeljenje umjetnosti, knjiga 39, Podgorica 2013. str. 75-100.

13. Rajka Glušica, **O restandardizaciji crnogorskog jezika**, Studi Slavistici VIII, Rivista dell' Associazione italiana degli Slavisti, University press, Firenze 2011. str. 271-279.

14. Rajka Glušica, **Njegošev jezik u odnosu na književni jezik u Crnoj Gori XIX vijeka**, u *Njegoš u ogledalu vjekova*, Zbornik radova sa naučnog skupa održanog na Sorboni 14. i 15. juna 2013. godine, ur. Sava Anđelković i Paul-Louis Thomas, FDU, Sorbona, Podgorica 2013. str. 11-25. ISBN 978-86-90747-2-7

15. Rajka Glušica, **Slika žene u Gorskom vijencu**, *Interkulturalnost* br. 08, Zavod za kulturu Vojvodine, Novi Sad 2014. str. 108-118. ISSN 2217-4893,

16. Rajka Glušica, **Jotovani i nejotovani oblici u normi crnogorskog jezika**, *Sarajevski filološki susreti* 3, 29. i 30. maj 2014. Zbornik radova (knjiga I) Bosansko filološko društvo, Sarajevo 2016. str. 18-30. ISSN 2233-1018

17. Rajka Glušica, **Somatski frazeologizmi sa sastavnicom glava u Gorskom vijencu (Kognitivnolingvistički pristup)**, *Riječ*, nova serija br. 10, Institut za jezik i književnost Filozofskog fakulteta, Nikšić 2013. str. 11-28. ISSN 0354-6039

18. Rajka Glušica, **Jezička ispitivanja Njegoševog djela (rezultati i perspektive)**, Zbornik radova sa međunarodnog slavističkog skupa *Njegoševi dani* 5, Univerzitet Crne Gore, Institut za jezik i književnost Filozofskog fakulteta, Studijski program za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, Nikšić 2015. str. 329-342. ISBN 978-86-7798-083-2

19. Rajka Glušica, **O kodifikaciji crnogorskog jezika**, Međunarodna knjižna zbirka ZORA, *Rojena v narečje, Akademkinji, prof. dr. Zinki Zorko ob 80-letnici*, ur. Marko Jesenšek Filozofski fakultet Univerziteta u Mariboru, Maribor, Bielsko-Biala, Budapest, Kansas, Praha 2016. str. 613-628. ISBN 978-961-6930-39-0 COBISS.SI-ID 85519873

20. Rajka Glušica, **Jezik i identitet**, Zbornik radova sa Naučnog skupa *O identitetu* održanog 11 i 12. aprila 2013. godine, CANU, Naučni skupovi knj. 127. Podgorica 2015. str. 347-357. ISBN 978-86-7215-355-2

21. Rajka Glušica, **Govorna karakterizacija likova u prozi Mihaila Lalića**, *Riječ*, nova serija br. 11. Institut za jezik i književnost Filološkog fakulteta, Nikšić 2014, str. 29-45. ISSN 0354-6039 UDK 80+82(05)

22. Rajka Glušica, **Rješenja nekih leksikografskih problema u Rječniku crnogorskog narodnog i književnog jezika (bilježenje homonima, leksema sa prefiksoidom u prvom dijelu i silaznih akcenata van prvog sloga)**, Zbornik radova *Njegoševi dani 6*. Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore, Nikšić 2017. str. 301-317.

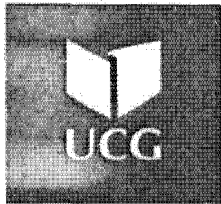
23. Rajka Glušica, **Crnogorski jezik između srpskog i crnogorskog nacionalizma**, *Tożsamość Słowian zachodnich i południowych w świetle XX-wiecznych dyskusji i polemik*, T.2, ur. Maria Cichońska, Iliana Genew-Puhalewa, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2018. str. 27-46. ISSN 0208-6336, ISBN 978-83-8012-854-5 (štampana verzija) ISBN 978-83-8012-855-2 (elektronska verzija)

24. Rajka Glušica, **Jake pozicije teksta i frazeologija u Primjerima čojstva i junaštva**, Zbornik radova Umjetničke i naučne vrijednosti djela Marka Miljanova Popovića, Fond za razvoj Kuća "Marko Miljanov", Podgorica 2018. str. 93-120.

25. Rajka Glušica, **Crnogorski jezički nacionalizam**, Zbornik radova *Njegoševi dani 7*, Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet, Nikšić 2019. str. 167-182. ISBN 978-9940-694-13-5 COBISS.CG-ID 39288592

26. Rajka Glušica, **Stevan Dučić prethodnik Matije Murka u sakupljanju narodnih epskih pjesama iz Crne Gore**, Zbornik o Matiji Murku, Slovenska akademija nauka i umjetnosti, Ljubljana 2020. str. 130-143.

27. Rajka Glušica, **Crnogorski jezik i nacionalizam**, Biblioteka XX vek, ur. Ivan Čolović, Beograd 2020.

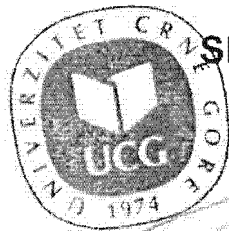
Univerzitet Crne Gore
adresa / address_ Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone_ 00382 20 414 255
fax_ 00382 20 414 230
mail_rektorat@ucg.me
web_www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Datum / Date 19. 04. 2019

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15,40/16,42/17,71/17 55/18 i 3/19) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19. aprila 2019.godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr **ANA PEJANOVIĆ** bira se u akademsko zvanje **vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Ruski jezik na studijskom programu Ruski jezik i književnost-osnovne studije (Ruski jezik 5 -Sintaksa 1, Ruski jezik 6 – Sintaksa 2, Ruski jezik 2 – Morfologija 1, Savremeni ruski jezik -1 Nivo A1, Ruski jezik 4 – Leksikologija, leksikografija, frazeologija,) na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.**

**SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK**

Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

ANA PEJANOVIĆ

BIOGRAFIJA

Rođena sam u Nikšiću 7.7. 1969. godine, gdje sam završila osnovnu (1984) i srednju (1988) školu, obje kao nosilac diplome „Luča“. Tokom školovanja više puta sam nagrađivana na opštinskim, republičkim i državnim (SFRJ) takmičenjima iz ruskog jezika. Studije ruskog jezika i književnosti upisala sam 1996, a završila 2000. godine na Odsjeku za ruski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Dobitnik sam nagrade Rektorata (koja se dodjeljuje najuspješnijim studentima) za 2000. godinu.

Magistrski rad „Ustaljena poređenja čovjek-predmet kao lingvokulturološke jedinice u ruskom i srpskom jeziku“ odbranila sam 28. 2. 2005. godine, kao i doktorsku disertaciju „Frazeologija Gorskog vijenca i njegovih ruskih prevoda“ 22. 5. 2007. na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Po završetku studija, od oktobra 2000. godine radila sam godinu dana u nikšićkoj gimnaziji „Stojan Cerović“ kao profesor ruskog jezika. Od 1. marta 2001. godine zaposlena sam na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kao saradnik-stipendista, od 2007. do 2013. kao docent (Odluka Senata UCG br. 01-3458, od 27. 12. 2017) i od 2013. kao vanredni profesor (Odluka Senata UCG br. 08-1265, od 13. 6. 2013). Godine 2019. 19. 4. reizabrana sam u zvanje vanredni profesor. Na Filološkom fakultetu UCG predajem Sintaksu ruskog jezika sa stilistikom, Morfologiju ruskog jezika, Leksikologiju, leksikografiju i frazeologiju, Savremeni ruski jezik I i 2. Na magistarskim studijama predajem Lingvokulturologiju i Ttanslatologiju i Slovensku frazeologiju kao predmet uže struke.

Pedagoško iskustvo, osim na matičnoj, uporedo sam sticala i na sljedećim visokoškolskim ustanovama: tri akademske godine (2003-2006) bila sam angažovana na Katedri za slovensku filologiju Petrogradskog državnog univerziteta u svojstvu lektora srpskog jezika i višeg predavača. Kao gostujući profesor predavala sam četiri godine (2008- 2012) na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru. Dvije školske godine (2009-2011) na Katedri za ruski i srpski jezik na Univerzitetu u Istočnom Sarajevu. Godinu dana (2012-2013) na Filološkom fakultetu u Banjaluci i tri godine (2012-2015) na Filološkom fakultetu Panevropskog univerziteta „Apeiron“ u Banjaluci.

Stručni angažman ostvarujem sa nekim od najznačajnijih državnih institucija Crne Gore. Saradujem sa Ispitnim centrom Crne Gore od njegovog osnivanja 2008. na izradi maturalnih ispitnih kataloga iz ruskog jezika. Autor sam testova, ispitivač i recenzent za ruski jezik i na državnim takmičenjima koje organizuje pomenuta ustanova već 10 godina. Od 2020. Godine predsjednik sam Komisije za pripremu maturalnih kataloga za ruski jezik pri Ministarstvu prosvjete Crne Gore.

Saradujem sa Nacionalnom turističkom organizacijom Crne Gore za koju sam u više navrata prevodila na ruski jezik različite publikacije.

Naučni angažman: Učestvovala sam, uvijek sa referatom, na brojnim međunarodnim naučnim konferencijama i kongresima u Rusiji, Bjelorusiji (Moskva, Petrograd, Kostroma, Belgorod, Kazanj, Minsk) i regionu. Učesnik sam dva svjetska kongresa slavista 2015. u Minsku i 2018. u Beogradu.

U Rusiji sam više puta boravila na naučnoistraživačkim boravcima i specijalizacijama: na Institutu „V.V. Vinogradov” Ruske akademije nauka, na Petrogradskom državnom univerzitetu, na Ruskom državnom pedagoškom univerzitetu „Hercen”, na Institutu za ruski jezik „A. S. Puškin”.

Autor sam preko 70 radova, objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima, pretežno u Rusiji i regionu.

Autor sam 2 monografije: „Frazeologija Gorskog vijenca: Frazeološki žanrovi. Kulturni koncepti. Ruski prevodi”, koju je 2010. godine objavila Crnogorska akademija nauka i umjetnosti i „Sintaksa, semantika i lingvokulturologija komparativnih frazeologizama”, u izdanju Panevropskog univerziteta „Apeiron” iz Banjaluke, 2015.

Članstvo u institucijama/organizacijama: Član sam „Petrogradskog frazeološkog seminara” vodećeg ruskog istraživača u oblasti slovenske frazeologije V. M. Mokijenka od 2004. godine. Od 2010. godine član sam Odbora za jezik Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. Član sam Komisije za metodiku Međunarodnog komiteta slavista (krunske slovenske organizacije) od 2015. godine, član sam Komisije za frazeologiju Međunarodnog komiteta slavista od 2018. godine.

Članstvo u redakcijama časopisa: Član sam redakcije i recenzent časopisa za nauku o jeziku i književnosti *Folia lingvistica et literaria* koji izdaje Filološki fakultet u Nikšiću. Član sam redakcije i recenzent časopisa za lingvistiku, literaturologiju i kulturologiju *Reči* koji izdaje Fakultet za strane jezike Alfa univerziteta u Beogradu. Član sam redakcije časopisa *Filolog* iz Banjaluke. Recenzirala sam po pozivu radove iz svog naučnog polja i za časopise koji se nalaze na AHC1 listi.

Projekti: Angažovna sam na nacionalnom projektu CANU *Frazeološki rječnik Njegoševih djela*. Bila sam učesnik međunarodnog projekta *Prevod u sistemu izučavanja nacionalne i strane književnosti i kulture* Ministarstva prosvete Srbije. U okviru Erasmus + programa u junu 2017. tokom sedmodnevnog studijskog boravka u Njemačkoj (Zarbriken), držala sam predavanja iz oblasti Slovenske frazeologije. Držala sam predavanja po pozivu na temu *Njegoševa frazeologija* na doktorskim studijama Filološkog fakulteta u Beogradu 2015. Stipendista sam Ministarstva obrazovanja Rusije u 2015. godini.

Mentorski rad ostvarivala sam na dodiplomskim i magistarskim studijama. Pod mojim naučnim rukovodstvom odbranjen je veći broj diplomskih i specijalističkih i tri magistarska rada, a još 4 ih je u fazi izrade. Bila sam član komisija za odbranu doktorata u 7 (sedam) komisija na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Bila sam rukovodilac Studijskog programa za ruski jezik i književnost od 2014. do 2019. godine. Bila sam član Vijeća za društvene nauke Univerziteta Crne Gore od 2014. do 2019. godine. Predsjednik sam *Udruženja predavača ruskog jezika i književnosti*.

Naučne preokupacije su mi kontrastivna slovenska frazeologija, lingvokulturologija i teorija prevođenja.

Ana Pejanović

BIBLIOGRAFIJA OBJAVLJENIH RADOVA

MONOGRAFIJE

1. Ana Pejanović. *Frazeologija Gorskog vijenca: Frazeološki žanrovi. Kulturni koncepti. Ruski prevodi*. Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 2010, s. 1–324 + 2. ISBN 978-86-7215-233-3. COBISS.CG-ID 15676944
2. Ana Pejanović. *Sintaksa, semantika i lingvokulturologija komparativnih frazeologizama*. Banja Luka: Panevropski univerzitet Apeiron, 2015, s. 1–164 ISBN 978-99955- 91-46-5. COBISS.RS-ID 4778008

ČLANCI U ČASOPISIMA I ZBORNICIMA

1. Ana Pejanović. В. М. Огольцев: *Словарь устойчивых сравнений русского языка (синонимно-антономический)*. Москва, 2001. – Slavistika, Beograd, 2003, knj. VII, s. 461–464. ISSN 1450-5061
2. Ana Pejanović. *Ustaljena poređenja u ruskom i srpskom jeziku (leksikografski aspekt)*. – Проблемы фразеологической и лексической семантики. Материалы Международной научной конференции: Кострома, 18–20 марта 2004 г. Москва, 2004, s. 212–218. ISBN 5-902638-04-6
3. Ana Pejanović. *Kulturologija u ogledalu frazeologije. (Kulturološki aspekt srpskih i ruskih ustaljenih poređenja)*. – Грани слова. Сборник научных статей к 65-летию проф. В. М. Мокиенко. Москва. 2005, s.126–129. ISBN 5-902872-01-4
4. А. Пеянович. *Asocijativni lingvokulturološki aspekt ruskih i srpskih ustaljenih poređenja 'čovjek – predmet'*. – VI Славистические чтения памяти профессора П. А. Дмитриева и профессора Г. И. Сафронова. Материалы международной научной конференции 9–11 сентября 2004 г. Санкт-Петербург, 2005, s.115–119. ISBN 5-8465-0376-4
5. А. Пеянович. *Фольклор и мифология в устойчивых сравнениях русского и сербского языков*. – Сопоставительная филология и полилингвизм. Материалы II Всероссийской научно-практической конференции (Казань, 29 ноября – 1 декабря 2005 года). Казань, 2005, s. 196–198.
6. А. Пеянович. *Быт, обычаи, праздники в устойчивых сравнениях русского и сербского языков*. – Слово в словаре и дискурсе. Сборник научных статей к 50-летию Харри Вальтера. Москва, 2006, s. 456–459. ISBN 5-902872-09-X
7. А. Пеянович. *Проблемы перевода ФЕ с компонентом – концептом (на материале «Горного венца» и русских переводов)*. – Проблемы семантики языковых единиц в контексте культуры (лингвистический и лингвометодический аспекты). Международная научно-практическая конференция 17–19 марта 2006 года. Москва–Кострома, 2006, s. 489–493. ISBN 5-902872-12-X
8. Анна Пеянович. *Устойчивые сравнения как переводческая проблема*. – Материалы XXXVI Международной филологической конференции. Вып. 19: Фразеология в тексте и словаре. 12–17 марта 2007 г. Санкт-Петербург, 2007, s. 109–115. ISBN 978-5-8465-0774-6

9. Ana Pejanović. *Etnokulturni koncept Kosovo*. – Slovo, Nikšić, novembar 2007, IV, br. 15–16, s.181–188. ISSN 1800-6140
10. Ana Pejanović. *Ustaljena poređenja kao prevodilački problem (ruski prevodi Gorskog vijenca) / Ana.Pejanović – Studije srpske i slovenske. Serija I. Srpski jezik, Beograd, 2006, knj. XI, sv. 1–2, s. 407–414. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0354-9259*
11. Анна Пеянович. *Постоянные эпитеты как этнокультурные маркеры и их фразеологическая транспозиция (теоретический и переводческий аспекты)*. – Научные доклады высшей школы. Филологические науки, Москва, 2008, № 6, s. 89–98. ISSN 0130-9730
12. Ana Pejanović. *Frazeologija pjesničkog teksta sa teorijskog i prevodilačkog aspekta. (Gorski vijenac i ruski prevodi)*. – Glasnik Odjeljenja umjetnosti / Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2008, knj. 26, s. 119–128. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0350-5480
13. Ana Pejanović. *Etnokulturni koncept čast u Gorskom vijencu*. – Glasnik Odjeljenja umjetnosti / Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2009, knj. 27, c. 85–101. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0350-5480
14. Ana Pejanović. *Njegoševe krilateme*. – Glasnik Odjeljenja umjetnosti / Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2011, knj. 29, s. 79–86. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0350-5480
15. Ana Pejanović. *Frazeološki žanrovi i kulturni koncepti kao prevodilački problem. (Ruski prevodi Gorskog vijenca)*. – Studije srpske i slovenske. Serija I. Srpski jezik, Beograd, 2008, knj. XIII, sv. 1–2, s. 431–441. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0354-9259
16. Ana Pejanović. *Poslovice i izreke Gorskog vijenca u slovenskom kontekstu*. – Studije srpske i slovenske. Serija I. Srpski jezik, Beograd, 2009, knj. XIV, sv. 1–2, s. 375–385. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0354-9259
17. Анна Пеянович. *К вопросу о структуре славянской фразеологии*. – Studije srpske i slovenske. Serija I. Srpski jezik, Beograd, 2011, knj. XVI, s. 83–90. [Rezime na srpskom jeziku]. ISSN 0354-9259
18. Ana Pejanović. *Konceptualni status lekseme obraz u srpskoj frazeologiji*. – Naučni sastanak slavista u Vukove dane (Beograd, 9–12. IX 2009). [Knj.] 39/1: Književnost i kultura [II]. Beograd, 2010, s. 405–415. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0351-9066
19. Ana Pejanović. *Precedentni fenomeni ili kako i zašto se aktualizuju Njegoševe riječi danas*. – Naučni sastanak slavista u Vukove dane (Beograd, 8–11. IX 2010). [Knj.] 40/1: Dva veka savremenog srpskog književnog jezika. Beograd, 2011, s. 73–79. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0351-9066
20. Ana B. Pejanović. *Normativna i autorska upotreba frazeologije*. – Naučni sastanak slavista u Vukove dane (Beograd, 15–17. IX 2011). [Knj.] 41/1: Srpski jezik i njegove norme. Beograd, 2012, s. 471–478. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0351-9066

21. Ana Pejanović. *Gorski vijenac kao precedentni tekst*. – Stil, Beograd, 2009, br. 8, s. 236–242. [Rezime na engleskom jeziku]. ISSN 1451-3145
22. Ana Pejanović. *Frazeologija i precedentni fenomeni u poetici književnoumjetničkog teksta*. (Sila Branka Brđanina Bajovića). – Stil, Beograd, 2011, br. 10, s. 271–276. [Rezime na engleskom jeziku]. ISSN 1451-3145
23. Ana B. Pejanović *Kritičko izdanje Gorskog vijenca Petra II Petrovića Njegoša*. – Stil, Beograd, 2012, br. 11, s. 345–351. [Rezime na engleskom jeziku]. ISSN 1451-3145
24. Ana Pejanović. *Etnokulturni koncept rod u Gorskom vijencu*. – Slavistika, Beograd, 2008, knj. XII, s. 298–308. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 1450-5061
25. Ana Pejanović. *Etnokulturni koncept rod u Gorskom vijencu*. – Slovo, Nikšić, septembar 2008, V, br. 19–20, s. 122–136. ISSN 1800-6140
26. Ana Pejanović. *Srpski jezik danas*. [Prikaz knjige: Radmilo Marojević. *Srpski jezik danas*. Beograd, 2000]. – Srpsko pitanje i srbistika. Izlaganja, zaključci i prilozi. Zbornik radova 3. Priredili Petar Milosavljević [i] Momčilo Subotić. Bačka Palanka – Valjevo, 2008 [na koricama: 2007], c. 230–233. (Srbistika/Serbica. Vanredni broj). ISSN 1450-670X
27. А. Б. Пеянович. *Этнокультурный концепт «род»*. – Фразеология и когнитивистика: Материалы 1-й Международной научной конференции (Белгород, 4–6 мая 2008 года). В двух томах. Том 1. Идиоматика и познание. Белгород, 2008, s. 267–272. [Rezime na engleskom jeziku]. ISBN 978-5-9571-8326-4
28. Ana Pejanović. *Frazeologizam trag zatrijeti u «Gorskom vijencu» i ruskim prevodima*. – Фразеологизм и слово в национально-культурном дискурсе (Лингвистический и лингвометодический аспекты): Международная научно-практическая конференция, посвященная юбилею д.ф.н., проф. Алины Михайловны Мелерович [Кострома, 20–22 марта 2008 г.]. Москва–Кострома, 2008, s. 125–131. ISBN 978-5-902872-17-7
29. А. Пеянович. *Сербский фразеологизм сиви соко и его русские соответствия*. – Фразеология в прошлом и настоящем. Материалы XXXVII Международной филологической конференции. Факультет филологии и искусств СПбГУ. (11–15 марта 2008 года). Санкт-Петербург – Грайсфальд, 2009, s. 131–137. ISBN 978-3-86006-332-3
30. Ana Pejanović. *Frazeološka transpozicija i njena leksikografska interpretacija*. (Prilog *Frazeološkom rječniku srpskog jezika*). – Sedmi lingvistički skup „Boškovićeви dani“. Radovi sa naučnog skupa [„Leksikologija i leksikografija“]: Podgorica, 23. i 24. maj 2008. godine. Podgorica: CANU, 2008, s. 435–443. [Rezime na ruskom jeziku]. (Naučni skupovi, knj. 90. Odjeljenje umjetnosti, knj. 31). ISBN 978-86-7215-216-2
31. Ana Pejanović. *Stalni epiteti kao frazeološki žanr u spjevovima Smrt Smail-age Čengi(ji)ća i Gorski vijenac (poredbeni aspekt)*. – Ivan Mažuranić (1814–1890) i Crna Gora. Cetinje od 27. 09. do 01, 10. 2009. Zbornik. Cetinje–Osijek, veljača/februar 2011, s. 629–641. [Rezime na ruskom jeziku].

32. Ana Pejanović. *Etnokulturni koncept čast u Gorskom vijencu*. – Dani Njegoševi. 2008/2009, Nikšić: Književno društvo „Njegoš“, 2010, s. 51–66. [Rezime na ruskom jeziku]. ISBN 978-9940-9315-0-6
33. Ivona Jovanović, Ana Pejanović. *L'enseignement de la 2ème langue étrangère au Monténégro dans le contexte de son intégration à l'UE: Cross-cultural and trans-national perspectives*. – The 2nd international conférence on Linguistic and Intercultural Education (CLIE2), 10–12 juni 2010, Herceg Novi, Book of abstracts, s. 69–70.
34. Ana Pejanović. *Gorski vijenac kao precedentni tekst*. – Dani Njegoševi 2010/2011, Nikšić: Književno društvo „Njegoš“, 2011, s. 104–110. ISBN 978-9940-9315-1-3:
35. Ana Pejanović. *Njegoš i Mažuranić kao frazeotvorci*. – Tvorci srpskog književnog jezika. Zbornik radova. Uredili Vesna Matović i Miodrag Maticki. Beograd: Vukova zadužbina, Institut za književnost i umetnost, 2011, s. 135–141 (članak), 318 (diskusija). [Rezime na ruskom jeziku]. ISBN 978-86-7095-172-3
36. Ana B. Pejanović. *Njegošev frazeološki rječnik. (Leksikografska koncepcija)*. – Osmi lingvistički skup „Boškovićeve dani“. Održan 27. maja 2011. Podgorica: CANU, 2012, s. 87–94. (Naučni skupovi, knj. 109. Odjeljenje umjetnosti, knj. 36). [Rezime na ruskom jeziku]. ISBN 978-86-7215-170-4
37. Ana B. Pejanović. *Frazeološke jedinice kao motivator u tvorbenom procesu*. – Tvorba reči i njeni resursi u slovenskim jezicima. Zbornik radova sa četrnaeste međunarodne naučne konferencije Komisije za tvorbu reči pri Međunarodnom komitetu slavista. Glavni urednik Rajna Dragičević. Beograd: Filološki fakultet. Univerzitet u Beogradu, 2012, s. 689–700. [Rezime na ruskom jeziku]. ISBN 978-86-6153-116-3
38. Анна Пьянович. *Проблемы перевода фразеологизмов с компонентом Бог с русского языка на сербский*. – VII Международный симпозиум Достижения и перспективы сопоставительного изучения русского и других языков. Доклады. (Белград, 1–2 июня 2012 г.). Главный редактор Вера Белокапич-Шкунцаю Белград: Международная ассоциация преподавателей русского языка и литературы, Славистическое общество Сербии, Кафедра славистики филологического факультета Белградского университета, 2012, s. 150–161. ISBN 978-86-7391-028-4
39. Ana B. Pejanović. *Frazeologija srpskog jezika i njena struktura*. – Interdisciplinarnost i jedinstvo savremene nauke: Filološke nauke. Zbornik radova sa naučnog skupa (Pale, 22–24. maj 2009.). Pale, 2010, s. 183–188. (Naučni skupovi. Knj. 4, t. 1). ISBN 978-99938-47-24-3
40. Ana B. Pejanović. *Krilatika i politika. (Precedentni fenomeni u političkom diskursu)*. – Nauka i politika. Zbornik radova sa naučnog skupa (Pale, 22–23. maj 2010.). Pale, 2011, s. 135–141. (Naučni skup. Knj. 5, t. 1. Filološke nauke). ISSN 1840-2402. ISBN 978-99938-47-33-5. COBISS. BH-ID 2018328
41. Ana Pejanović. *Njegoševe krilateme*. – Glasnik Odjeljenja umjetnosti / Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2011, knj. 29, s. 79–86. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0350-5480

42. Анна Пеянович. *К вопросу о структуре славянской фразеологии*. – Studije srpske i slovenske. Serija I. Srpski jezik, Beograd, 2011, knj. XVI, s. 83–90. ISSN 0354-9259
43. А. Б. Пеянович. *Вербализация концепта „ОБРАЗ“ в сербской фразеологии*. Когнитивно-прагматические векторы современного языкознания: сборник научных трудов // – Москва: Флинта: Наука, 2011. s.198–204. ISBN 978-5-9765-1098-2
44. Ana B. Pejanović. *Frazeologizmi sa komponentama Bog i đavo u ruskom i srpskom jeziku / Phraseologisms with components god and devil in russian and serbian*. – Programme and the Book of Abstracts: First International Conference on Language and Literary Studies „Language, Literature and Mithology“. Belgrade, May 25th–26th, 2012 / Program i knjiga apstrakata: Prva međunarodna naučna konferencija „Jezik, književnost i mitologija“. Beograd, 25–26 maj 2012. godine, s. 107. ISBN 978-86-83237-89-0
45. Ana Pejanović. *Frazeološka transpozicija kao motivator tvorbenog procesa*. – Tvorba reči i njeni resursi. Knjiga rezimea: Četrnaesta naučna konferencija Komisije za tvorbu reči pri Međunarodnom komitetu slavista. Beograd, 28–30 V, 2012, s. 88.
46. A. Pejanović. *Problemi prevodenja frazeologizama sa komponentom Bog sa ruskog jezika na srpski i obratno*. – VII Международный симпозиум Достижения и перспективы сопоставительного изучения русского и других языков. Тезисы докладов (Белград, 1–2 июня 2012 г.). Белград, 2012 / VII Međunarodni simpozijum Dostignuća i perspektive konfrontacionog proučavanja ruskog i drugih jezika. Teze referata (Beograd, 1–2 juna 2012). Beograd, 2012, s. 19. ISBN 978-86-7391-027-7
47. Ana Pejanović. *Ruski prepjevi srpskih epskih pjesama (lingvokulturološki i frazeološki aspekt)*. – Međunarodni naučni skup Intralingvistički i ekstralingvistički činioци u formiranju i razvoju srpskog standardnog jezika [i] Razvojni tokovi srpske poezije. Teze i rezimei. 42. međunarodni naučni sastanak slavista u Vukove dane: 2–14 IX 2012. Beograd: Filološki fakultet, MSC, s. 96–97. ISBN 978-86-6153-086-9
48. Ana B. Pejanović. *Vukove Srpske narodne poslovice kao lingvokulturološki i frazeološki zbornik*. – Naučni skup „Na izvoru Vukova jezika“, Žabljak, 30–31. jul 2012, Zbornik radova sa VII naučnog skupa, Žabljak, 2013, s. 87–97.
49. Ana B. Pejanović. *Rusko-slovenske teme (Dosadašnji rezultati i budući zadaci lingvističkih istraživanja u CANU)*. – Glasnik Odjeljenja umjetnosti / Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2013, s. 117–123. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0350- 5460
50. Ana Pejanović. *Ruski prepjevi srpskih epskih pjesama (lingvokulturološki i frazeološki aspekt)*. – Međunarodni naučni skup Intralingvistički i ekstralingvistički činioци u formiranju i razvoju srpskog standardnog jezika [i] Razvojni tokovi srpske poezije. Knj.] 42/1 42. Međunarodni naučni sastanak slavista u Vukove dane: 12–14. IX 2013. Beograd: Filološki fakultet, MSC, s. 463–470. ISSN 0351-9066
51. Ana B. Pejanović. *Njegošev frazeološki rječnik. (Leksikografska koncepcija)*. – Osmi lingvistički skup „Boškovićeви dani“. Održan 27. maja 2011. Podgorica:

- CANU, 2012, s. 87–94. (Naučni skupovi, knj. 109. Odjeljenje umjetnosti, knj. 36). [Rezime na ruskom jeziku]. ISBN 978-86-7215-170-4
52. Анна Пеянович. *Постоянные эпитеты в русском и сербском языках (на материале «Горного венца» и его русских переводов)*. – Prevod u sistemu komparativnih izučavanja nacionalne i strane književnosti i kulture (međunarodni tematski zbornik radova). Profesoru Branimiru Čoviću u čast – povodom 75-godišnjeg jubileja. Kosovska Mitrovica: Filozofski fakultet, 2012. s. 102–111. [Rezime na srpskom jeziku]. ISBN 978-86-80273–80-8
53. А. Б. Пеянович. *Бог и черт в славянской фразеологии (на материале русского и сербского языков)*. Когнитивные факторы взаимодействия фразеологии со смежными дисциплинами. Сборник научных трудов по итогам 3-й международной научной конференции (Белгород, 19-21 марта 2013 года) // Белгород: ИД «Белгород» НИУ «БелГУ», 2013. s. 514–519. ISBN 978-5-9571-0654-8
54. Ana B. Pejanović. *Frazeologija u Rečniku Njegoševa jezika*. – Glasnik Odjeljenja humanističkih nauka, 1 / Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2014. s. 43–52. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 2337- 0122
55. Ana B. Pejanović. *Njegoševa frazeologija – Petar Drugi Petrović Njegoš Dvjesto godina od rođenja (1813–2013)*. Radovi sa naučnog skupa održanog u Podgorici 31. oktobra i 1. novembra 2013. godine, Podgorica: CANU, 2014, s. 451–457. (Naučni skupovi, knj. 125. Odjeljenje humanističkih nauka, knj. 1). [Rezime na ruskom jeziku]. ISBN 978-86-7215-345-3
56. Ana B. Pejanović. *Frazeografski principi opisa Njegoševe frazeologije – 43. Međunarodni naučni sastanak slavista u Vukove dane (Beograd, 12–15. IX 2013)*. [Knj.] 43/2: Njegoš u svome vremenu i danas. Beograd, 2014, s. 87–93. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0351-9066
57. Ana Pejanović. *Frazeološki i etnokulturni aspekt Vukovih Poslovice*. – Studije srpske i slovenske. Serija I. Srpski jezik, Beograd, 2014, knj. XIX, s. 325–334. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0354-9259
58. Ana Pejanović. *Folklorna frazeologija kao intertekst u umjetničkoj književnosti (folklorni precedentni fenomeni)*. – Međunarodni naučni skup Prvi svetski rat i periodizacija srpskog književnog jezika [i] Dva veka od Vukove pismenice srpskog jezika. [Knj.] 44/1. 44. Međunarodni naučni sastanak slavista u Vukove dane: 11–14. IX 2014. Beograd, 2015, s. 219–234. ISSN 0351-9066 [Rezime na ruskom jeziku]
59. Анна Пеянович. *Постоянные эпитеты как этнокультурные маркеры и их фразеологическая транспозиция (теоретический и переводческий аспекты)*/ Анна Пеянович. – Русский язык в исследованиях сербских славистов. Белград: Филологический факультет Белградского университета, 2015, с. 393 – 409. [Резиме на српском језику]

60. Ana Pejanović. *Lalićeva svadba na ruskom jeziku* – Međunarodni naučni skup: Mihailo Lalić: Sto godina od rođenja (1914-2014). Podgorica: CANU, 2015, s.126–135. [Rezime na ruskom jeziku]. ISBN 978-86-7215-363-7
61. Ana Pejanović. *Ekspresivnost kao kategorijalna osobina frazeoloških jedinica*. – 45. Međunarodni naučni sastanak slavista u Vukove dane (Beograd, 17–20. IX 2015). [Knj.] 45/1: Ekspresivnost u srpskom jeziku. Beograd, 2016, s. 361–367. ISSN 0351-9066
62. Ana Pejanović. *Ustaljena poredjenja u Vukovim poslovicama*. – Naučni skup „Na izvoru Vukova jezika“, Žabljak, 30–31. jul 2015, Radovi sa naučnog skupa. [Rezime na ruskom jeziku] (u štampi)
63. Ana Pejanović. *Vuk, Njegoš i frazeologija* – Deveti lingvistički skup „Boškovićeve dani“. Održan 26. maja 2016. Podgorica: CANU [Rezime na ruskom jeziku] (u štampi)
64. Ana Pejanović. *O jednoj vrsti sintaksičkih frazeologizama*. – 46. Međunarodni naučni sastanak slavista u Vukove dane (Beograd, 15–18. IX 2016). [Knj.] 46/1: Morfologija i morfosintaksa srpskog jezika. Uticaj globalizacije na strukturu srpskog jezika. Teze i rezimei. Beograd, 2016, s.18–19.
65. Ana Pejanović. *Lalićeva svadba na ruskom jeziku* – Uvod u uporedno prevode-nje genetski bliskih jezika: (priručnik) / Larisa Čović, Natalija Nesterova. Milena Aleksić: Panevropski univerzitet Apeiron, Banja Luka, 2016, -326 str. s. 230–241. ISBN 978-99955-91-79-3 COBISS. RS-ID 5614360
66. Ana Pejanović. *O jednom tipu sintaksičkih frazeologizama*. – Studije srpske i slovenske. Serija I. Srpski jezik, Beograd, 2018, knj. XXIII, s. 363–373. [Rezime na ruskom jeziku]. ISSN 0354-9259.
67. Ana Pejanović. *Obraz u staroj Crnoj Gori* – Monografija „Književnost i jezik u funkciji promovisanja univerzalnih vrijednosti i identitetskih komponenti crnogorskog društva” 2017, Nikšić, s. 99–114. Filološki fakultet, Nikšić: [Rezi-me na ruskom jeziku] ISBN 978-9940-694-05-0. COBIS.CG-ID 3518440
68. Ana Pejanović. *Reprezentativni zbornik radova iz srbistike [Srpski jezik danas / Radmilo Marojević. Banja Luka: Panevropski univerzitet Apeiron, Banja Luka, 2016.]* – Studije srpske i slovenske. Serija I. Srpski jezik, Beograd, 2018, knj. XXIII, s. 791–794. ISSN 0354-9259 COBISS.SR.-ID 140692487
69. Ana Pejanović. *Rekonsrukcija kulturne konotacija idioma OKINUTI kome NOS*. Annales Ser. hist. sociol. Koper, 2018, s. 523–535. ISSN 2591-1775 <http://zdjp.si/Annales-series-historia-et-sociologia-28-2018-3/>
70. Ana Pejanović. *Verbalizacija koncepta čast u crnogorskoj etnokulturi*. Acta Histriae, Thomson Reuters: Social Sciences Citation Index (SSCI), Social Scisearch, Arts and Humanities Citation Index (A&HCI), Journal Citation Reports / Social Sciences Edition (USA) Koper. (u štampi).

71. Анна Пеянович, *Фразеологический словарь произведений Петра Негоша*. Slavische Phraseologie: Probleme und Perspektiven (Славянская фразеология. Проблемы и перспективы). Trig. (u štampi).
72. Ana Pejanović. *Njegošev idiolekt sa aspekta frazeologije*. Njegošev zbornik Matice srpske“. 2020. Novi Sad, s. 127–161. [Rezime na ruskom jeziku]

BIOGRAFIJA

Jelena (Vulanović) Mrkaić rođena je 1982. godine u Sarajevu, BiH. U Nikšiću je završila osnovnu školu i gimnaziju, a potom, 2006. godine, i studije na Filozofskom fakultetu, Odsjek za engleski jezik i književnost, sa prosječnom ocjenom 9.44. Magistarske studije završila je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu na Odseku za anglistiku (jezički modul), akademske 2010/2011, sa prosječnom ocjenom 9.83. Tema njenog magistarskog rada bila je *Pidginization Processes with Special Views to the Development of the English Language*. U toku studija je bila korisnik stipendije za talentovane učenike i studente Opštine Nikšić, te stipendije Elektroprivrede Crne Gore.

Kao saradnik u nastavi na Univerzitetu Crne Gore je u periodu od 2006. do 2019. godine bila angažovana na više organizacionih jedinica (Filozofski/Filološki fakultet u Nikšiću i Beranama i Fakultet primijenjene fizioterapije u Igalu).

Od 2019. godine angažovana je u Vojsci Crne Gore kao član tima za izradu STANAG 6001 testa opšteg poznavanja engleskog jezika u skladu sa kriterijumima propisanim od strane NATO Agencije za standardizaciju (NATO Standardization Agency).

U novembru 2020. godine uspješno je završila Osnovni oficirski kurs, realizovan u Centru za obuku VCG u Danilovgradu, te je promovisana u oficira Vojske Crne Gore sa činom potporučnice.

U naučnom smislu orjentisana je na oblasti lingvistika - uža oblast leksikologija, translatologija i istorijska lingvistika, te oblast rodnih studija – rodna paradigma u društvenom, naučnom i političkom kontekstu u sinhronoj i dijahronoj ravni.

Pored istraživačkog rada, aktivno se bavi i prevodjenjem.

JELENA MRKAIĆ

BIBLIOGRAFIJA

1. Jelena Vulanović (2013) *Frazeologija Gorskog vijenca u prevodu na engleski jezik: tipologija prevodnih rješenja*, Časopis za nauku o jeziku i književnosti, „Riječ“, Filozofski fakultet Nikšić, br. 10.
2. Jelena Mrkaić (2016) *Cultural turn in the study of phraseology: Some elements of culture in Njegoš's phrasicon*, Časopis za nauku o jeziku i književnosti, „Riječ“, Filozofski fakultet Nikšić (rad predat u štampu).
3. Jelena Mrkaić (2017) *Neke lingvokulturološke specifičnosti Njegoševe frazeologije iz ugla prevodne analize*, Zbornik radova sa sedmog međunarodnog skupa Njegoševi dani, održanog u Kotoru u periodu od 30.08 – 3.09. 2017. godine.
4. Jelena Mrkaić (2019) *Međujezička frazeološka ekvivalencija: vrste i nivoi, leksikografska obrada*, referat izložen na međunarodnom naučnom skupu Njegoševi dani 8, Kotor, 4. 09-7. 09. 2019.
5. Jelena Mrkaić (2020) *Reconstructing Culture Through Linguistically Coded Gender Stereotypes – The Case Of Petar II Petrović Njegoš Phraseology*, Annales, Series Historia et Sociologia, 30, 1. Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, Koper.

ANNALES

Anali za istrske in mediteranske študije
Annali di Studi istriani e mediterranei
Annals for Istrian and Mediterranean Studies
Series Historia et Sociologia, 30, 2020, 1

UDK 009

Annales. Ser. hist. sociol., 30, 2020, 1, pp. 1-176, Koper 2020

ISSN 1408-5348

UDK 009

ISSN 1408-5348 (Print)
ISSN 2591-1775 (Online)

ANNALES

Anali za istrske in mediteranske študije
Annali di Studi istriani e mediterranei
Annals for Istrian and Mediterranean Studies

Series Historia et Sociologia, 30, 2020, 1

KOPER 2020

ISSN 1408-5348 (Tiskana izd.)
ISSN 2591-1775 (Spletna izd.)

UDK 009

Letnik 30, leto 2020, številka 1

**UREDNIŠKI ODBOR/
COMITATO DI REDAZIONE/
BOARD OF EDITORS:**

Roderick Bailey (UK), Simona Bergoč, Furio Bianco (IT), Alexander Cherkasov (RUS), Lucija Čok, Lovorka Čoralić (HR), Darko Darovec, Goran Filipi (HR), Devan Jagodic (IT), Vesna Mikolič, Luciano Monzali (IT), Aleksej Kalc, Avgust Lešnik, John Martin (USA), Robert Matijašič (HR), Darja Mihelič, Edward Muir (USA), Vojislav Pavlović (SRB), Peter Pirker (AUT), Claudio Povolo (IT), Marijan Premović (ME), Andrej Rahten, Vida Rožac Darovec, Mateja Sedmak, Lenart Škof, Marta Verginella, Špela Verovšek, Tomislav Vignjević, Paolo Wulzer (IT), Salvator Žitko

**Glavni urednik/Redattore capo/
Editor in chief:**

Darko Darovec

**Odgovorni urednik/Redattore
responsabile/Responsible Editor:**

Salvator Žitko

Urednika/Redattori/Editors:

Urška Lampe, Gorazd Bajc

Prevajalci/Traduttori/Translators:

Petra Berlot (it.)

**Oblikovalec/Progetto grafico/
Graphic design:**

Dušan Podgornik, Darko Darovec

Tisk/Stampa/Print:

Založništvo PADRE d.o.o.

Založnika/Editori/Published by:

Zgodovinsko društvo za južno Primorsko - Koper / *Società storica del Litorale - Capodistria*© / Inštitut IRRIS za raziskave, razvoj in strategije družbe, kulture in okolja / *Institute IRRIS for Research, Development and Strategies of Society, Culture and Environment* / *Istituto IRRIS di ricerca, sviluppo e strategie della società, cultura e ambiente*©
SI-6000 Koper/Capodistria, Garibaldijska/Via Garibaldi 18
e-mail: annaleszdjp@gmail.com, **internet:** https://zdjp.si

**Sedež uredništva/Sede della redazione/
Address of Editorial Board:**

Redakcija te številke je bila zaključena 30. 3. 2020.

**Sofinancirajo/Supporto finanziario/
Financially supported by:**

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), Mestna občina Koper

Annales - Series Historia et Sociologia izhaja štirikrat letno.

Maloprodajna cena tega zvezka je 11 EUR.

Naklada/Tiratura/Circulation: 300 izvodov/copie/copies

Revija *Annales, Series Historia et Sociologia* je vključena v naslednje podatkovne baze / *La rivista Annales, Series Historia et Sociologia è inserita nei seguenti data base* / *Articles appearing in this journal are abstracted and indexed in:* Clarivate Analytics (USA): Arts and Humanities Citation Index (A&HCI) in/and Current Contents / Arts & Humanities; IBZ, Internationale Bibliographie der Zeitschriftenliteratur (GER); Sociological Abstracts (USA); Referativnyi Zhurnal Viniti (RUS); European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH PLUS); Elsevier B. V.: SCOPUS (NL); Directory of Open Access Journals (DOAJ).

To delo je objavljeno pod licenco / *Quest'opera è distribuita con Licenza* / *This work is licensed under a Creative Commons BY-NC 4.0.*

Navodila avtorjem in vsi članki v barvni verziji so prosto dostopni na spletni strani: <https://zdjp.si>.
Le norme redazionali e tutti gli articoli nella versione a colori sono disponibili gratuitamente sul sito: <https://zdjp.si/it/>.
The submission guidelines and all articles are freely available in color via website <http://zdjp.si/en/>.

VSEBINA / INDICE GENERALE / CONTENTS

- Jožica Čeh Steger:** Ljudska pesem *Lepa Vida* v kontekstu sredozemskih sorodnic in ljudskih pesmi o Kraljeviču Marku 1
Ballata popolare 'Bella Vida' nel contesto delle parenti mediterranee e canzoni popolari su Principe Marko
The Folk Song 'Fair Vida' in the Context of its Mediterranean Relatives and the Folk Songs about Prince Marko
- Michelle Gadpaille & Simon Zupan:** Interpreting and Translating Shakespeare's Heraldic Terminology: 1 Henry IV and 2 Henry VI in Slovene 13
Interpretazione e traduzione della terminologia eraldica di Shakespeare: 1 Henry IV e 2 Henry VI nella lingua slovena
Tolmačenje in prevajanje Shakespearove heraldične terminologije: 1 Henrik IV in 2 Henrik VI v slovenščini
- Janko Trupej:** Ideological Influences on the Reception of Karl May in Slovenia 35
Influenze ideologiche sulla ricezione di Karl May in Slovenia
Ideološki vplivi na recepcijo Karla Maya v Sloveniji
- Maruša Mugerli Lavrenčič:** Trieste as Literary Space: The City and its Surroundings in Works by Anna Hilaria Von Eckhel (Zwischen Wellen und Steinen), Marica Nadlišek (Na obali), and Scipio Slataper (Il mio Carso) 51
Trieste come luogo letterario: la città e il suo entroterra nelle opere di Anna Hilaria von Eckhel (Zwischen Wellen und Steinen), Marica Nadlišek (Na obali) e Scipio Slataper (Il mio Carso)
Trst kot literarni prostor: mesto in njegovo zaledje v delih Anne Hilarie von Eckhel (Zwischen Wellen und Steinen), Marice Nadlišek (Na obali) in Scipia Slataperja (Il mio Carso)
- Jelena Mrkaić:** Reconstructing Culture through Linguistically Coded Gender Stereotypes – the Case of Petar II Petrović Njegoš Phraseology 65
Ricostruendo la cultura attraverso stereotipi di genere linguisticamente codificati – il caso della fraseologia di Petar II Petrović Njegoš
Rekonstrukcija kulture skozi jezikovno kodirane spolne stereotipe – primer frazeologije Petra II. Petrovića Njegoša
- Andriela Vitić – Četković, Ivona Jovanović & Jasna Potočnik Topler:** Literary Tourism: the Role of Russian 19th Century Travel Literature in the Positioning of the Smallest European Royal Capital – Cetinje 81
Turismo letterario: il ruolo della letteratura di viaggio Russa del secolo XIX nel posizionamento della più piccola capitale reale Europea – Cettigne
Literarni turizem: vloga ruske potopisne književnosti 19. stoletja v umeščanju najmanjše evropske kraljeve prestolnice – Cetinje
- Giancarlo Bagnod, Gianmarco Chenal, Alessandro Corsi, Marilisa Letey & Simonetta Mazzarino:** The "Pergola Valdostana" and Heroic Viticulture in Aosta Valley (Italy): A Case Study on a Traditional Wine-Growing System 99
La pergola Valdostana e la viticoltura eroica in Valle d'Aosta (Italia): caso di studio relativo a un sistema tradizionale di allevamento della vite
Pergola Valdostana in herojsko vinogradništvo v dolini Aoste (Italija): študija primera o tradicionalnem sistemu gojenja vinske trte

Jure Vuga: Poskus rekonstrukcije »ciborija Svetega Nazarija« v srednjeveški stolnici Marijinega vnebovzjetja v Kopru 113 <i>An attempt of Reconstruction of the Ciborium of Saint Nazarius in the Medieval Cathedral of the Assumption in Koper Tentativo di ricostruzione del »ciborio di San Nazzario« nel duomo medievale dell'assunta di Capodistria</i>	POLEMIKA / POLEMICA / POLEMIC Opazke k članku Boža Repeta "Vloga Milana Kučana v slovenski zunanji politiki" (Dimitrij Rupel) 167 OCENE / RECENSIONI / REVIEWS <i>Alenka Divjak:</i> Sustainable Tourism between Esperanto and English (Jasna Potočnik Topler) 169 <i>Vili Ravnjak (ur.):</i> 100 let Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru: drama, opera, balet (Franc Križnar) 170 <i>Duška Žitko:</i> El Tartini in piassa / Tartini na trgu (Franc Križnar) 172 <i>Ivo Goldstein:</i> Jasenovac (Federico Tenca Montini) 173
Maja Vehar: Vzgoja za starševstvo na Slovenskem v obdobju 1945–1955 133 <i>L'educazione alla genitorialità in Slovenia nel periodo 1945–1955 Parenthood Education in Slovenia in the period 1945–1955</i>	
Aleš Gabrič: Gradin med pripadnostjo Sloveniji in Hrvaški 147 <i>Gradena: contesa tra Slovenia e Croazia Gradin between Slovenia and Croatia</i>	Kazalo k slikam na ovilku 176 <i>Indice delle foto di copertina</i> 176 <i>Index to images on the cover</i> 176

RECONSTRUCTING CULTURE THROUGH LINGUISTICALLY CODED GENDER STEREOTYPES – THE CASE OF PETAR II PETROVIĆ NJEKOŠ PHRASEOLOGY

Jelena MRKAČ

University of Montenegro, Faculty of Philology – Danila Bojovića bb, 81400 Nikšić, Montenegro
e-mail: jelenamr@ac.me

ABSTRACT

The present paper explores phraseological manifestations of gender stereotypes in the language of Petar II Petrović Njegoš, with special views to reconstructing socio-cultural context shaping them. Drawing on the tradition of Slavic ethnolinguistics, and taking the idea of organic unity of language and culture as the starting point, we apply historico-ethnographic approach in analyzing the cultural content of phraseologisms, integrating linguistic and extralinguistic data in the process. The results obtained indicate that gendered differences concerning physical features and participation in public/private realms, as translated by linguistic means, reconstruct the social reality of the nineteenth-century Montenegro in a relatively reliable way.

Keywords: Petar II Petrović Njegoš, phraseology, sex roles, stereotypes, private/public binary

RICOSTRUENDO LA CULTURA ATTRAVERSO STEREOTIPI DI GENERE LINGUISTICAMENTE CODIFICATI – IL CASO DELLA FRASEOLOGIA DI PETAR II PETROVIĆ NJEKOŠ

SINTESI

Il presente articolo ha per oggetto le manifestazioni fraseologiche degli stereotipi di genere nella lingua di Petar II Petrović Njegoš, con particolare riguardo alla ricostruzione del contesto socio-culturale in cui sono collocate. Basandosi sulla tradizione dell'etnolinguistica slava e partendo dall'idea dell'unità organica della lingua e cultura, nel presente lavoro viene applicato l'approccio storico-etnografico all'analisi del contenuto delle frasi idiomatiche, integrando i dati linguistici ed extralinguistici. I risultati ottenuti indicano che le differenze di genere inerenti le caratteristiche fisiologiche e la partecipazione alla sfera privata/pubblica della vita sociale, ricostruite in base ai dati linguistici, riflettono in maniera affidabile la realtà sociale del Montenegro dell'Ottocento.

Parole chiave: Petar II Petrović Njegoš, fraseologia, ruoli di genere, stereotipi, dicotomia privato/pubblico

INTRODUCTION

Language approach to stereotypes

The present paper seeks to explore phraseological manifestations of gender stereotypes in the language of Petar II Petrović Njegoš, with special views to the socio-cultural context shaping them. Language, as one of the universal semiotic systems, both materializes stereotypes as social representations, and acts as their source by reinforcing, or rather »communicating stereotypes in such a way that they are likely to be reproduced perpetually in a society« (Lyons et al., 2008, 61). Stereotypes arise in the process of socialization, and thus, inevitably, in a language-based communication as well. The fact that language, as the primary means of sharing beliefs, has a fundamental role to play in transmission and maintenance of stereotypes, was long recognized and explored within the field of social psychology (e.g. Lippman, 1991). The central question this study asks is how linguistic signs shape and reflect stereotypes, and to what extent is their semantic content related to extralinguistic, socio-cultural context. Taking the view that phraseology is a part of lexicon profoundly influenced by the cultural patterns, we aim to access the underlying structures of cultural knowledge coded in phraseological motivation. Given that interpretation of phrasemes in terms of their relation to culture features more prominently in phraseology since the turn of the 21st century, our research is carried in line with these tendencies. So far, Njegoš's phraseology has mostly been studied either from the structural point of view, or in terms of semantic reconstruction of those opaque units that provoke debate in scientific circles. At the same time, culture semantics of Njegoš's phrasicon has remained largely understudied. In that respect, the research focus of the present study shifts from the description of phraseologisms – their structure, properties and varieties (Pejanović, 2010) or (syntactic and) semantic analyses (Stevanović (1990), Marojević (2005) to exploring their potential to store and transmit the 'cultural memory' of a speech community. To that end we consider interrelation of phraseology and culture within a broader framework of interdisciplinary research, extending to different sources of knowledge and approaches of different culturally oriented academic disciplines. Moreover, having in mind the profound impact that gender has on the way individuals perceive and interact with the society at large, it is surprising that no previous research exists that specifically explores this dimension of either Njegoš's or Montenegrin folk phraseology. The results of the

present study will therefore provide some preliminary findings on cultural foundation extrapolated from gender specific phraseology in Njegoš's language and add to the growing field of inquiry into phraseology as a cultural phenomenon.

Stereotypes: Lippman's »pictures in the head« and the socio-cultural orientation

Historically, the first definition of a stereotype could be traced to the American journalist Walter Lippman, who saw it as a culturally derived mental construct: a »picture in the head« not based on experience, but derived culturally (Lippman, 1991). Given that experience is »too big, too complex and to fleeting for direct acquaintance«, due to human limitations in acquisition and cognitive processing of information, we need to reinterpret it »on a simple model before we can manage with it« (Lippman, 1991, 16). In other words, stereotypes arise from the need to simplify perception and interpretation of reality. In that vein, stereotypes could be considered to be relatively fixed fragments in cognitive structuring of external reality, operating within the constraints of a certain culture. Lippman's claims and understanding of stereotypes still seem to be valid, more so having in mind that »he touched upon precursor of major orientations in the study of stereotypes« (Kleng, 1993, 139) and in this regard, of socio-cultural orientation as well. According to Ashmore and Del Boca (1981), his contribution to the socio-cultural orientation was twofold. First, he suggested that stereotypes rationalize the existing societal arrangements, which was later developed through the »conflict theory«. ¹ Second, he pointed to society as the source of many individual »pictures in the head« which is related to the structuralist-functional view, the other important perspective within the socio-cultural orientation (Ashmore & Del Boca, 1981, 3). In a structuralist-functional view that is adopted in this paper, stereotypes constitute a part of a cultural pattern institutionalized within a society. Individuals who are socialized into that culture internalize the pattern and model their conduct upon it: stereotypes are, therefore, cultural phenomena.

The properties of stereotypes that make them cultural phenomena, according to Lyons, are: prevalence in a large group of people, ² relative stability over time and social learning as means of transmission (Lyons et al., 2008, 60). If we also add that stereotypes mainly perform value-expressive function both on individual and societal level, the following definition could be reconstructed: Stereotypes are culturally shared and socially learned beliefs that are characterized by nor-

1 Stereotypes justify the existing patterns of intergroup relations: eg. the notion that the poor are lazy and incompetent justifies differences in socio-economic status.

2 cf. Ashmore and Del Boca (1981) who make distinction between stereotypes (individual level) and cultural stereotypes (societal level).

mativity, stability, evaluative nature, and prevalence within large groups/communities.

As regards to stereotypes related to gender – socially and culturally constructed identity based on natural sex, they are mostly defined taking into account either personal traits of men and women (e.g. Ashmore & Del Boca, 1979), or the distribution of sexes in social roles (e.g. Eagly, 1987). As it was already stated, we approach gender stereotypes from the socio-cultural perspective, i.e. as related to social roles and the associated behaviors of men and women. In other words, we treat femaleness and maleness represented in phraseological verbalizations as cultural constructs.

PHRASEOLOGY: DEFINITION, CULTURAL PERSPECTIVE

Phraseology was established as an autonomous linguistic discipline at the beginning of the 20th century, yet to this day it is »bedeviled by proliferation of terms«³ and definitions (Cowie, 1998, 210). The multi-faceted nature of phraseology is to be accounted for the fact that providing a clear-cut definition and proposing unified terminology still remains an elusive endeavor. Phraseology, in the broadest sense, could be defined as »the study of the structure, meaning and use of word combinations« (Cowie, 1994, 3168), yet to delimit the field, it would be necessary to define what kind of multi word units make up the phraseological spectrum. In general, most phraseologists agree on the following defining criteria: polylexality, semantic and syntactic non-compositionality, frequency of occurrence.

Having defined the phraseological unit (further – PU) in terms of its semantic and syntactic structure, we proceed to discuss its cultural aspects. Phraseologisms are considered to be effective means of studying cultural phenomena for two reasons: for offering insight into extralinguistic codes of culture underlying them, and for reflecting the ways of metaphorical conceptualization of different domains of experience. In other words, phraseologisms encode cultural world vision of a community and serve as a »linguistic repository of a number of cultural traditions that are specific to a given language« (Colson, 2007, 201). Phraseologisms »mirror« national culture through myths, legends, rites, rituals, elements of collective and folk belief, stereotypes, cultural symbols, archetypes, etc. underlying their semantic structure.

In terms of studying stereotypes, phraseological units seem to be a fruitful point of focus for several reasons: 1) due to their axiological nature: much like stereotypes, phraseologisms are evaluative categories that reflect emotional-evaluative attitude; 2) they cast

light on both linguistic and extralinguistic factors in the processes of linguistic coding of stereotypes; 3) allow insight into culture-bound content of stereotypes.

AIMS AND METHODS

With a view to analyzing stereotypical sex roles as verbalized in Njegoš's phraseolexicon, we assigned the PUs denoting men and women to two groups: physiological features and social roles within the public/private sphere. As we set out to investigate (phraseological) language units in their organic unity with culture, we apply historico-ethnographic approach in analyzing the cultural content of PUs by integrating linguistic and extralinguistic data, relying also on the methodology of ethnolinguistics (method of linguistic reconstruction of culture) in the process.

Even though there is no study to date that has investigated gender-related stereotypes reflected in Njegoš's phrasicon, we rely on the prior extensive research in field, both in terms of determining the phraseological status of certain expressions, and with regard to their semantic reconstruction. In that respect, we draw on the findings of Stevanović (1990), Marojević (2005), and most notably on the seminal work of Pejanović (2010) that remains the most comprehensive study on the phraseology of the *The Mountain Wreath* to date, addressing the structural and the semantic aspects of the given units, their conceptual structure, as well as the strategies employed in translation of such fixed expressions to Russian language.

CORPUS

The corpus is composed of the gender-marked PUs retrieved from *Dictionnaire de la langue de Petar II Petrović Njegoš* (1983) that includes all his works written between 1833 and 1851. Reasons motivating the choice of corpus are twofold. First, from the linguistic point of view, Njegoš's language appears to be a rich source of both folk and authorial phraseology. Second, due to the active role Njegoš played in creating national culture: both his work, and Njegoš himself stand out as the pillars of Montenegrin cultural identity.

WOMAN: SOCIAL ROLES – THE PRIVATE AND THE PUBLIC SPHERE

Analysis of the phrasemes within this group clearly reflects the ideology of patriarchy that a woman, her primary function being reproduction, is (biologically) destined for the roles of mother and wife. Within the group of PUs denoting woman in her social roles, only one is (vaguely) related to her appearing in the public sphere, the fact that, given this group is also the most

3 In this paper, the terms phraseologism and phraseological unit will be used interchangeably.

numerous, speaks for itself. Socio-cultural context is in this case well translated by phraseo-lexicon, which is also validated by the relevant ethnographic data.

The private sphere

Mother

The cult of motherhood, as a construct of patriarchy, »reflects a long-standing assumption that childcare is an essentially and exclusively female activity; a naturalized constant that has provided a vital underpinning of the cultural supremacy of the male« (Freeman, 2008, 114). Being further fostered and sacralized in religious context,⁴ motherhood becomes a woman's most defining role. Moreover, according to the psychologist Todor Baković (1985, 151), glorification of motherhood in Montenegrin cultural context could be seen as manifestation of the Oedipus complex:

An environment with a mother as sole tutor, often a war widow, generates ideal conditions for the development of a strong oedipal complex. In adult Montenegrin males, the oedipal complex was transformed into a symbiotic projection of love, respect, consideration and obedience toward mothers, rarely seen to such a degree in other cultures.

In the PUs retrieved from the corpus, mother epitomizes:

- **creation:** *rodila majka* (mother brought one into this world) (Stevanović et al., 1983a, 235), *(takve) još majka rodila nije* (lit.⁵ mother didn't give birth to such person yet – such person doesn't exist) (Stevanović et al., 1983b, 490);
- **upbringing and heritage:** *zadojen majčinim mlijekom* (to suck something with one's mother's milk) (Stevanović et al., 1983a, 446), *stidjeti se majčina mlijeka* (lit. to be ashamed of mother's milk – to be ashamed of one's origin); (Stevanović et al., 1983b, 346);
- **closeness/bond** with a child: *rodna/mila majka* (lit. mother who gave birth to one – one's own mother; dear mother) (Stevanović et al., 1983a, 423, 530; 1983b, 366) *jedinac u majke* (mother's only son) (Stevanović et al., 1983a, 312).

While the PUs in the previous group could be regarded as universal or at least widespread across a

number of languages, culture-bound expressions are those gathered around the image of a grieving mother and/or mother connoting identity:

kukala/žalosna mu majka (lit. woe to your/his mother – you are in a difficult position) (Stevanović et al., 1983a, 209, 423; 1983b, 382); *ostala ti majka kukavica* (may your mother wail for you – may you die on your mother) (Stevanović et al., 1983a, 391).

The image underlying both phrasemes could be traced to folk belief. Vuk Karadžić (1837, 47) wrote that it was the custom in Montenegro to carve the cuckoo birds on burial crosses – a cuckoo bird for each female relative who would grieve for the deceased:

»This custom drew from the folk tale that cuckoo bird used to be a girl who mourned her brother for so long, that God, growing weary of the lament, turned her into a cuckoo bird [...] hence the expression 'kuku mene' (woe to me).«

One's national and religious identity could also be associated with »the mother who brings one to this world«:

rodila Srpka/Crnogorka/kaurka/vlahinja/bula (lit. Serbian/Montenegrin/Christian/Muslim woman brought to this world – one is a Serb/Montenegrin/Christian/Muslim) (Stevanović et al., 1983b, 335, 343, 490; 1983a, 91).

Multitude of expressions denoting motherhood clearly illustrates the socio-cultural reproductive expectations and points to childbearing as the core mission in life of a Montenegrin woman. Unlike mothers who were celebrated, childless wives were shunned and believed to be cursed, or even suspected of witchcraft:

This can become ugly, for women without children are almost automatically suspected of being witches. A Montenegrin witch [...] »eats the souls« of the children in her extended family. Her motive is jealousy, and her mode of locomotion is winged; she can assume the form of a moth or a bird and enter a house to kill her relative's children (Boehm, 1995 in Milich, 1995, xxix).

Needless to say, women were to be blamed for the couple's infertility. Montenegrin with »a barren wife« was not only allowed, but even encouraged to be a bigamist. The sterile wives had to return to their birth

4 In Slavic context, it could be traced to mythological representation of the soil Mat (Syr) Zemla (lit. Damp Mother Earth) and veneration of the goddess Mokosh, one of the oldest and most important Slav deities. With the adoption of Christianity, the cult of Slavic Mokosh becomes identified with, and then transformed into veneration of the Virgin Mary.

5 literal translation.

Figure 1: *Černohorka s djetem* (Jaroslav Čermák, 1865) (Wikimedia Commons).

families: »if he (the husband) chased her away, he had to give her 60 thalers, but in most cases she would allow it (to be sent away)« (Bogišić, 1984, 44). Such was the pressure of the community that some women married off their husbands and continued living with them and their then wives as »sluge« (lit. servants), waiting on them and taking care of their children. These women were glorified, which in turn fostered cultural expectations.

Wife

The PUs within this group illustrate the implications of the honor code for a woman's role in marriage. Whereas expressions *vjerna/divna/mlada ljuba/ljubovca* (lit. a faithful/wonderful/young wife) (Stevanović et al., 1983a, 416, 418, 534, 580); *nevjesta mnogostidna* (lit. a demure bride/young wife) (Stevanović et al., 1983a, 448) denote virtues and traits construed as feminine and valued across different cultural contexts – beauty, youth, fidelity, shyness and modesty, they are also illustrative of the »honor culture« framework in which female fidelity and chastity appear as central to masculine public reputation and integrity. Cultural emphasis on male honor gives rise to the chastity-centered ideal of female virtue: »Honor norms require men to be hypersensitive to insults and threats to their reputation, and a key component of the masculine reputation is the good name of a man's female partner« (Vandello & Cohen, 2003, 999). Viewed from that perspective, preservation of »narok« (chastity and/or fidelity) is not simply a concern for a woman's reputation, but rather a matter of the collective honor of the family and the clan, and it's a man's duty to protect it:

Her adultery represents not only an infringement of his rights, but the demonstration of failure in his duty. He has betrayed the values of his family, bringing dishonor to all the social groups who are involved reciprocally in his honor: his family and his community (Pitt-Rivers, 1966, 46).

In consequence, the honor culture places value on male toughness and their ability to protect the family, while the »norms for females stress modesty, shame, and the avoidance of behaviors that might threaten the good name of the family« (Vandello & Cohen, 2003, 998).

Shyness: *nevjesta mnogostidna*

In the context of the 19th century Montenegro, shyness was both a culturally valued personality trait and the first »pedagogy« for girls. With the awareness of their sexuality, girls (were taught to) develop shyness

in the presence of the opposite sex: »The girls are much more shy than the boys; they would not look at you directly« (Jovičević, 1901, 86). Moreover, the concept of shyness appears as a salient organizing theme in some of the marriage traditions and customs: »as a bride, a young woman had to be totally *skromna* (modest) and *stidna* (bashful). At the wedding she could meet no one's eyes and as a young wife she could neither smoke, nor curse, with the choice words reserved for men« (Boehm, 1995 in Milich, 1995, xviii). Unsurprisingly, »shyness« has a role to play in marital intimacy and the customs related to consummation of marriage. Writing about marriage customs, Vuk Karadžić (1837, 36) states that »according to old traditions and proverbs, the newlyweds in Montenegro and Herzegovina did not sleep together for the whole first year of their married life; the bride slept with her mother-in-law, and the groom stayed with the cattle«. Such practice, according to Karadžić (1837, 38), also stems from »shyness«: »It still happens in Montenegro that a bride, being shy, can not bring herself to sleep with her husband for weeks«. In a similar vein, Mary Durham (1928, 208) writes: »To defer the consummation of marriage was considered honourable [...] the longer, the more honourable [...] sometimes deferred for a year or more. The explanation offered for this practice was that the bride was *stidna* (shy)«.

Fidelity: *vjerna ljuba*

Cultural expectations of shyness for a girl and a bride gave ground to admiration of loyalty and fidelity for a married woman. Montenegrin woman »as a girl [...] had the finest and the most fearful shyness [...] as a wife she developed the cult of marital fidelity« (Frile & Vlahović, 2001, 132). What gave rise to such »cult« was the strict moral code of honor culture on the one hand, and the legal sanctions against female infidelity on the other. The norms of honor that apply to female fidelity were, therefore, both the implicit social rules and normative expectations as discussed above, and the codified legal rules. In the 19th century Montenegro, both female and male infidelity was criminalized, yet there were stark gender-based differences when it comes to legal punishment. Whereas men could be sentenced to several months in prison for having a child born out of adultery, penalties for women included banishment, mutilation and capital punishment. The Article 72 of The General Law of the Land from 1855 (The code of Danilo I) states that if a married woman was found guilty of adultery, her husband had every right to administer the law himself: »Should it happen to any Montenegrin [...] that his wife is not faithful to him, and he apprehends her in the act of adultery, he is then allowed to kill them both (the wife and her partner): in case that she ran away, she has no place in (is to be banished from) our Land«

(in Nelević, 2011, 122). Furthermore, a husband as a victim of infidelity had the right to cut his wife's nose off. On December 29, 1852, Montenegrin Senate issued a ruling sentencing Krstinja Ostojić, who had been unfaithful to her husband Zeko Prelov Ivanišević, to banishment. Moreover, it was stated that *»should any of the Ivaniševićs apprehend her, they are free to cut her nose off«* (in: Nelević, 2011, 122). The expression *otkinuti nos (kome)*⁶ (lit. to cut one's nose off – to bring shame and disgrace upon yourself/your kin), motivated by such practice, is still widely used in Montenegro.

Daughter – »a snake was born«

Ethnographers and travelers through the 19th century Montenegro recorded that the birth of a daughter was seen as a misfortune, a bad omen for the family. A father who only had daughters was believed to be punished by God, and he was feared, for *»his curses were thought to have magical powers over those more fortunate«* (Milich, 1995, 26). The parents, when asked about their newborn, were *»apologetic«* if it was a daughter: *»In response to the question about the sex of his newborn, a father would say [...] 'Forgive me, we had a daughter'«* (Frile & Vlahović, 2001, 144); *»a snake was born to our house«* (Boehm, 1995 in Milich, 1995, xxiii) To this day, daughter is often referred to as *»tuda večera/sreća«* (lit. a stranger's supper/luck), implying that parents are investing into daughter's upbringing, only for her to be of use to her husband's family. Another verbalization of that stereotype found on the lexemic level – the word *»odiva«* is used to denote a married daughter of the family, while such distinction is not made for a son. The stereotype of a daughter's progeny being *»tanka krv«* (lit. thin blood), a distant kin, is also reflected in the PU *zatrijeti sjeme u odivu* (Stevanović et al., 1983a, 246) (lit. destroy the seed in the womb of a married daughter) that metaphorically implies complete obliteration of a certain family, to the extent that there is no one left, not even the distant relatives.

The public sphere: »Stopanica« – the invisible one

Aside from being indicative of the universal stereotype – masculinity associated with strength as opposed to femininity associated with weakness, the proverb *ljudi tpe, a žene nariču* (lit. men endure (pain), women wail) (Stevanović et al., 1983a, 212) refers to *»naricanje«* – a mourning lament performed ritually at funerals. It was performed by the female members of the deceased's family and the 'professional' (female) mourners, and it was the only opportunity for a woman to appear as the agent, rather than just the observer

in public life. Tužbalice/naricaljke (wailing songs/laments) were, on the one hand, poetic articulations of insufferable pain of losing a family member and a way to cope with the loss, and, on the other hand, a woman's form of expressing herself as a member of community: a woman wailing *»had the right to judge events and men, thus gaining social position and the power to express herself [...] through the role of an educator, she admonished people to protect and fulfill familial, tribal and national ideals. In epic poetry, she is depicted as one who inspires warriors to continue their struggle for autonomy. Her words are as significant as those of men – perhaps more so«* (Vujačić, 1980, 150). Laments were, therefore, the female voice of the oral poetry, and the female voice heard in the public context.

With the exception of her role in funerary customs, woman was marginalized from public life. Her public persona was to remain invisible and mute both in the presence of her husband, and in political matters:

women don't come to the public meeting(s) (zbor) even if there isn't a man at their home, they rather send some male relative. It is true that if the meeting is on a saints feast day, and it's nearby, a few of them would gather and sit near the meeting place, yet they do not interfere into meeting, but discuss their woman's business (Bogišić, 1984, 270).

When in public, a woman had to *»exercise extreme caution as to neither undermine her husband in public, nor subvert his authority«* (Milich, 1995, 13). She was not allowed to walk with her husband, but always behind him, so she was often referred to as *»stopanica«* (lit. the one following (her husband's) footsteps).

Physical features

Physical appearance

With the exception of the idiom *bijela vila* (lit. white fairy – a beautiful person) (Stevanović et al., 1983a, 78), female associated, yet applicable to both genders, all the PUs in this group have woman as a referent. Male appearance stereotypes are not verbalized, which is in turn indicative of the culturally universal tendency to construct femininity in terms of physical appearance.

Lexical collocations *bijelo čelo/ruke* (white hands; white/pale face) (Stevanović et al., 1983a, 24), *crna kosa* (black hair) (Stevanović et al., 1983a, 138) reveal some information concerning the stereotypical feminine beauty ideal in the 19th century Montenegro, as epitomized by fair complexion and dark hair.

6 For an in-depth analysis of the topic, see Pejanović, 2018.

Contrary to stereotypes, it was Montenegrin men, rather than women, that were praised for their physical appearance in the ethnographic writings from the 19th and the beginning of the 20th century. They were often portrayed as being »*physically among the finest and largest people in Europe*« (National Geographic magazine, 1908, 783 in Čagorović & Carmichael, 2006, 59), and as Čagorović and Carmichael (2006, 60) rightly observe, »*at times the way in which men were described were almost erotically charged, with their muscularity and height being frequently remarked upon*«.

Impressions of women, on the other hand, appear to be rather contradictory. Medaković (1860, 20) described them as women to whom »*God has given the natural beauty that cannot be taken away*«, having a pleasant, often beautiful face and black lustrous eyes »*shining bright like a crystal*«. On a similar note, Holeček 1995, 37) wrote: »*What embellishes her (a Montenegrin woman) the most are the big, black, sparkling eyes with long eyelashes [...] The eyes of Montenegrin woman are irresistible*«.

Majority of authors, though, wrote of the toll that excessive work took on a woman, making her prematurely aged, with rough, wrinkled face and the sun-baked skin: »*their youthful freshness disappears early, their skin becomes rough, facial features lose their softness, complexion loses the freshness, and by the age of 30 they already look old and unattractive*« (Gopčević, 2008, 96). Their deteriorating physical appearance was »*hardly similar to that of the handsome mountaineers*« (Markov, 1995, 331). In her anthropological travel journal *Dalmatia. The Land where East meets West*, Maude Hollbach (1910, 177) wrote:

The Montenegrin market..., interested me greatly and I longed for an artist's brush to reproduce the splendid figures of the men in colour, but was sorry to see that these noble looking individuals left the hard work of carrying their produce to market to the overworked, prematurely aged women, whose existence seems to be little different to that of a beast of burden.

Age

In a similar vein, Sigfried Kapper 1999, 47) wrote that Montenegrin men, unlike overworked women, aged gracefully: »*there are very few beautiful old women in Montenegro, yet quite a few handsome and well-favored old men*«. It is probably that image of an aged woman (which stands in stark contrast to that of a man) that underlies the PU *ka(o) babetina* (ugly) as an old wife) (Stevanović et al, 1983a, 12), applicable to both genders.

MAN – THE PRIVATE AND THE PUBLIC SPHERE

The most prominent social roles of a man verbalized in the PUs of the studied corpus are those within the public sphere, based on his main »occupations« – warfare and feuding. Montenegrin man of the 19th century was primarily a warrior and the protector of the family and phratry. Institutionalization of war-like practices reflects on the private realm as well, giving rise to the »son cult« as the most obvious manifestation of male supremacy and dominance.

The private sphere: Son

Multitude of PUs grouped around lineage and (male) progeny clearly indicate its importance in the socio-cultural setting of the 19th century Montenegro. As many men were lost to warfare and feuding, Montenegrins were constantly confronting the threat of population decimation and even extinction. Being surrounded on all sides by a far more powerful enemy, they were acutely aware of the preservation of their own world – biological and cultural. The fear of imminent extinction that Montenegrins felt so keenly is translated well into phraseology through a number of PUs denoting extermination of a family/nation. In the context of the strongly patriarchal Montenegrin society, it primarily meant the extermination of the male progeny that was supposed to continue the 'family name' and uphold traditions (Pejanović, 2010, 130–131).

trag utrijeti/zatrijeti/iskopati (lit. obliterate every trace) (Stevanović et al., 1983b, 391),
pogibe, bi poginulo (kome) ime (lit. one's name would die out) (Stevanović et al., 1983a, 288),
kuću iskopati (lit. dig out someone's house) (Stevanović et al., 1983a, 394),
svijeću ugasiti (lit. to put out someone's (patron saint) candle) (Stevanović et al., 1983b, 268).

There are two sources potentially underlying the phraseologism *ugasiti svijeću*. First, it could be motivated by the ritual celebration in honor of the family's patrilineal saint (*slava/krsno ime*). The image underlying PU is associated with the special »*slava candle*« that is lit on the occasion. The actual meaning thus conveys the message that there is no male posterity left to uphold the tradition of celebrating *slava*, or, in other words, the end of a male line. Second interpretation is linked to Slavic conceptions of light and dark in the afterlife. According to folk belief, the deceased needs light to be able see in the Otherworld. Therefore, a candle is lit next to his deathbed, and every year on *Zadušnice* (All Souls Day), to prevent the departed from remaining in the dark. If there is no posterity, there is no one to light the soul candle

(zadušna svijeća), so this interpretation also implies extermination of a family.

The importance of male progeny is probably reflected best in the optative constructions - idiomatic formulae of cursing. For a Montenegrin man, the worst curse involved either the loss of honor, or inability to produce male progeny:

Željela mu kuća muške glave (lit. May his house wish for a male head – May he remain sonless) (Stevanović et al., 1983a, 114).

Dabogda se trag zatro (lit. May God make your traces obliterated – May your/his male line perish) (Stevanović et al., 1983a, 428).

It is worth noting that communicative phrasemes (in this case idiomatic formulae of cursing), representing language »in action«, could prove to be a significant source in the reconstruction of extralinguistic cultural content. In other words, a curse itself, as a type of social interaction, allows a significant insight into the value system of a community. By invoking the worst misfortunes and adversities as the punishment for wrongdoing and sins, the curse uncovers the moral concepts of 'good' and 'evil', and the comprehension of justice (Pejanović, 2010, 131).

Another group of gender-marked PUs indicative of the social concepts and value hierarchies of a traditional patrilineal warrior society includes expressions denoting a male as the epitome of value:

(*valja*) *mušku glavu* (lit. worth a male head – of the highest value) (Stevanović et al., 1983a, 114), *ka' jednoga sina* (lit. as the only son – to the highest degree possible) (Stevanović et al., 1983a, 310).

Public sphere

Warrior: the heroic ethos

Montenegrin heroic code, and its core values »čojstvo i junaštvo« (honor and heroism) that originally were to be adhered to and upheld by warriors, became inextricably woven into the moral fabric of the entire society. The concept of čojstvo – a manly virtue, is a complex one: it is centered around, yet not limited to honor. It »emphasizes the need to act with integrity and rectitude, to treat adversaries with dignity, to show humility and respect for others, to behave fairly to other human beings, and most of all to be willing to sacrifice oneself for other members of the community« (Cole, 2011, 267). According to Christopher Boehm (1987, 73), it stands as a kind of antithesis to heroism, complementing it at the same time: »[It is] the highest level

of moral behavior in which the demands of heroism are tempered by a sense of humanity that is extended to one's enemy«. Heroism in its turn was considered to be a pinnacle of male excellence and virtue; it was »what made a Montenegrin man a man« (Marmier, 1853, 315). Phraseologisms denoting a man in his role of a brave warrior (*junak*) are plentiful:

sivi soko (lit. grey falcon) (Stevanović et al., 1983b, 279),

sivi orao/hitri orao (lit. grey eagle/fast eagle) (Stevanović et al., 1983a, 586),

gorski/mrki vuk/od planine (lit. mountain/dark wolf) (Stevanović et al., 1983a, 108, 126; 1983b, 228),

ljuti laf (lit. angry lion) (Stevanović et al., 1983a, 419),

gorski/silni/ljuti/ognjeviti zmaj (lit. mountain/mighty/angry/fiery dragon) (Stevanović et al., 1983a, 261, 556).

The standards to be observed in order to attain heroic status – the ultimate ambition of a Montenegrin man, were defined by the code of honor: bravery, honesty, strength and honor (*čojstvo*) were the fundamental values a Montenegrin lived by. Noteworthy is the fact is that these values are reinforced in phraseology through the opposition male-female:

kao ženetina (lit. as a woman⁷ – dishonorably) (Stevanović et al., 1983a, 212);

živjeti pod maramom (lit. live under a kerchief; wear a kerchief (like a woman) – to live dishonorably) (Stevanović et al., 1983a, 427);

pripasati žensku opregljaču (lit. to put on a woman's apron – to be dishonored) (Stevanović et al., 1983a, 584).

The code of honor also calls for heroic death, for the only thing more important than the honorable and heroic life, to a warrior, is his glorious death in the battlefield. A Montenegrin »had been living his life, having in mind one special day: the day of his very own funeral when the 'whole Montenegro' would have come and salute him as the man of honor and heroism« (Stefan, 2016, 60). The concept of heroic death is also reflected in phraseology:

ženski pomrijeti (lit. die like a woman – die dishonorably) (Stevanović et al., 1983a, 212),

Glave muške ne kopa od puške (lit. May you never bury a male member of the family who is killed by a rifle – May you never have male posterity that would die (honorably) in war) (Stevanović et al., 1983a, 114).

7 The original expression is intensified by the use of a pejorative term denoting a woman.

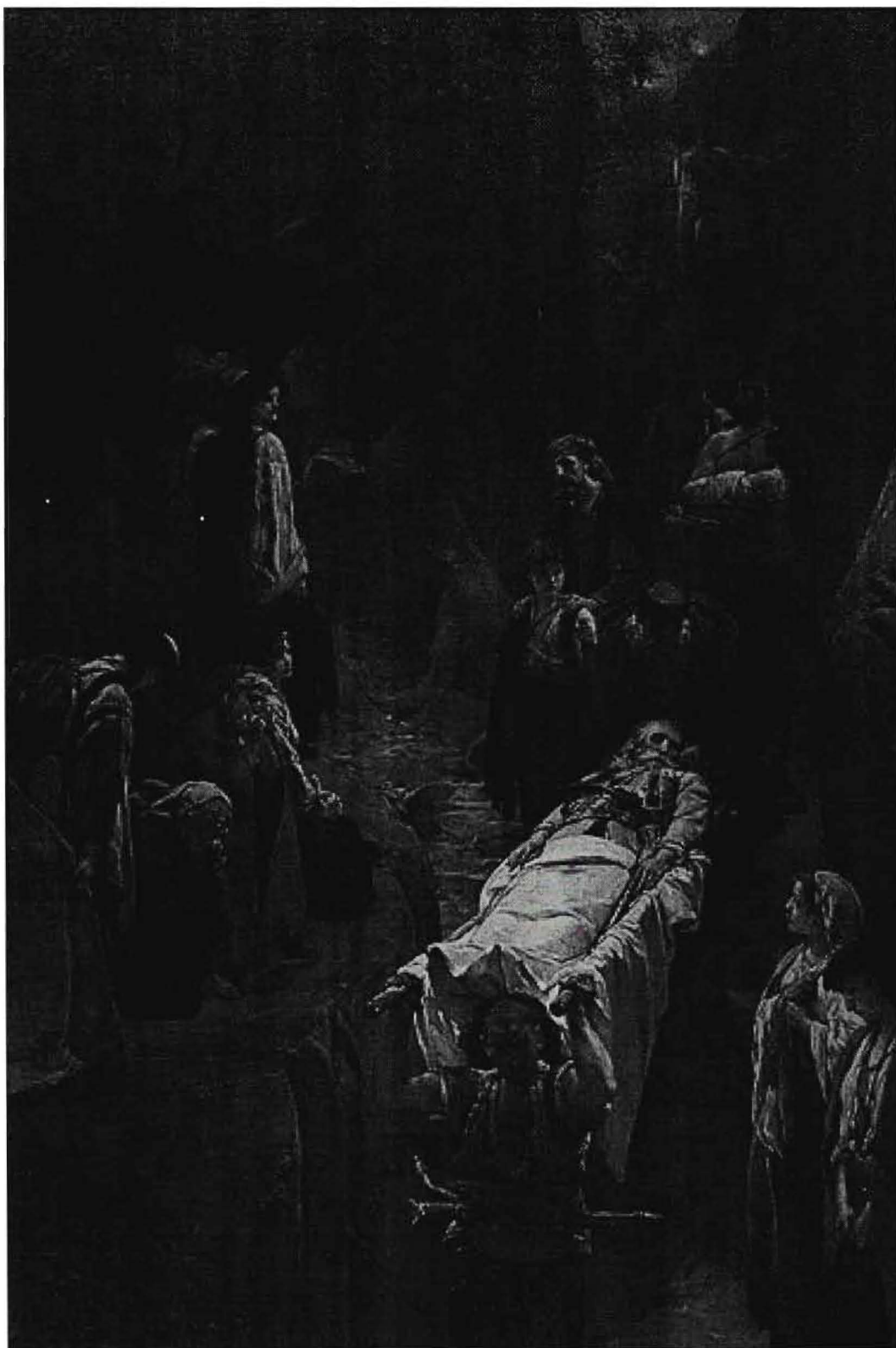

Figure 2: Raněný Černohorec - Wounded Montenegrin (Jaroslav Čermák, 1865) (Wikimedia Commons).

Anything but heroic death is a form of emasculation, thus all the negatively connotatively charged PUs appear to be female associated. The famous Serbian linguist Vuk Karadžić recorded that when one tribe was challenged by another, a common insult would be *»we know you and your family: all your ancestors died in bed with their wives«* (Karadžić 1837, 113). Marko Miljanov (1996, 47) wrote of Neda, the wife of Đuro Martinov from Medun, who didn't grieve for her sons who died in battle. The defeat of the enemy and heroic death was more than enough compensation for her: *»When I saw the Turks defeated... any son of mine who died – as if he was born again [...] that is exactly what I want, I want them to die [...] for if they didn't die, they would be called daughters, not sons, and their line would be disgraced«*.

Brother: Blood feud and the code of honor

Equally important to being distinguished heroically was the duty to uphold the honor of the clan – the political organization based on extended family, in which each man was *»a brother«*. Moral status and the collective reputation of the clan was to be maintained by acting in conformity to the ethical standards, and protected should it, in any way, come under attack of the other clans. This particularly applied to the blood feud – the communal responsibility of retribution in case a member of the clan was murdered. Blood feud was inextricably linked to Montenegrin moral perspective and demands of honor: should a clan fail to retaliate homicidally, the social pressure they faced was enormous:

Indeed it was blood feuds that placed an entire clan under the greatest moral pressure. When a feud began, the clan had to uphold its collective reputation in a very public way in a context that made it highly vulnerable to social evaluation and, if its members were too slow in trying to take vengeance, to being condemned as cowardly (Boehm, 1987, 74).

On the other hand, once it gets initiated, the feuding turns into a seemingly endless chain:

Though the life of my family is not completely typical of my homeland, Montenegro, it is typical in one respect: the men of several generations have died at the hands of Montenegrins, men of the same faith... My father's grandfather, my own two grandfathers, my father, and my uncle were killed, as though a dread curse lay upon them. My father and his brother and my brothers were killed even though all of them yearned to die peacefully in their beds beside their wives. Generation after generation, and the bloody chain was not broken (Đilas, 1958, 9).

The multiplication of reprisals, in turn, threatened to involve and affect the entire community. In extreme cases, such feuds could result in destruction of one side by the other (Zlatař, 2005, 27). Consequently, it was necessary to control the otherwise devastating power of blood feuds and tribal wars: Njegoš himself, much like his uncle and predecessor Prince-Bishop Petar I, *»ranted and raved, in his letters and missives to the various tribal leaders and prominent men, against protracted blood feuds, proffered advice, offered his mediation, and showered anathemas if they proved obdurate or failed to listen«* (Zlatař, 2007a, 26). In his epic *The Mountain Wreath*, we see Bishop Danilo constantly tormented by *»the possibility total extermination of the Montenegrins, both Christian and Muslim, in an enormous blood feud«* (Zlatař, 2007b, 611). That being said, the feuds that went too far were commonly settled through reconciliation of the parties involved: when the consequences of a protracted blood feud became rather far-reaching and threatened to disrupt everyday social relations, pacification process would be initiated to conclude hostilities.

Phraseologism *bratsko mito* (lit. brotherly bribe – blood money) (Stevanović et al., 1983a, 442) refers to the custom of settling a blood feud by paying compensation to the aggrieved party. Other mechanisms that were used to pacify blood vengeance involved creating family ties through marriage, or making alliances such as *kumstvo* (godfatherhood) or *pobratimstvo* (blood brotherhood). In that respect, feuding, as Andrej Simić (1967, 92) claims, also *»served to manifest and strengthen the ties of kinship«* which might be reflected in the PUs *bratska ljubav* (brotherly love) (Stevanović et al., 1983a, 416), and *Bog ti i bratska (ljubav)* (lit. in the name of God and brotherly love – In the name of God) (Stevanović et al., 1983a, 39).

Despite the fact that Montenegrins, *»deeply attached to manly honor and sensitive to insults«* (Zlatař, 2007a, 26), preferred to take blood as compensation, there were numerous instances where a long-standing feud led to a non-violent conflict resolution, often achieved through the intervention and mediation of the community. Being largely embedded in the honor-shame dynamics, a blood feud invariably involved the point of *»honor balance«*: *»In order to replace the loss of honour, material compensation was not enough, but rather there was a need for spiritual and emotional reparation, as every injustice caused humiliation and shame of the injured party«* (Darovec, 2017, 73). Pacification process and the ceremony of peacemaking itself were *»dictated by the injured party and publicly demonstrated with symbolic words, gestures, and objects. The rituals consisted of self-humiliation (gift and counter-gift, homage), friendship (faith, truce), and the establishment of lasting peace (compensation, love, forgiveness)«* (Darovec et al., 2017, 410–411). It is precisely in the ritual of gift exchange and (self)

humiliation that women had a prominent role. Firstly, the practice of compensatory marriages was very common: fundamentally, such unions were, as Darovec (2019, 736) claims, »the exchange of blood for blood and life for life [...] Ritual marriages were gifts of women, who by giving birth to new life compensated for the life lost« and united the feuding parties into kin. Moreover, women played an important part in the ritual of humiliation: they actively intervened in the conflict resolution by performing the act of humiliation either as kume, the peace carriers – the group of up to twelve or fifteen women who would kneel on the ground while holding the new-born babies and pleading the injured party for mercy (Ergaver, 2016, 109), or sometimes resorted to acts such as chaining themselves to the fireplace in the victim's house to ensure the opening of peace negotiations (Darovec, 2017, 81).

Despite being the most prominent, the role in mediation was not the only responsibility a woman could assume in feuding. According to Vlahović and Dančetović, (1961, 96–98) a woman's role in blood revenge was threefold: she was a) an instigator, b) an active participant c) a mediator. As far as retaliatory killing is concerned, responsibility of revenge rested on the victim's male relatives, yet there were instances when women too, took upon themselves the avenging of a family member. Moreover, the authors claim that women resorted to exacting retribution only in cases of absolute necessity, when there was no one else to assume such responsibility, yet they provide dramatic illustrations of female revenge in the form of Albanian folk songs *Hasimja* and *The Betrayal of Beyto Sula and the Revenge of his Wife*. Rather than the perpetrators, women were more likely to become the instigators of revenge. They would, for example, keep a blood-soaked piece of the victim's garment and keep showing it to their male relatives until blood is taken in return, or claim that the soul of the killed cried to them at night and would only rest when blood is paid for by blood (Zlata, 2005, 116).

The private sphere

Phraseologisms denoting a man in the private sphere are mostly associated with his role of a son. Father, much like husband, appears only once in the corpus of PUs under study. The private sphere is a sphere of woman's influence: »a man is a soldier and a guest in the house, woman is the head of household and that is why the burden of work and care falls mostly on her. She knows that the house doesn't rest upon the ground, but it rests upon a woman. She works tirelessly« (Nenadović, 1975, 78). Therefore, Montenegrin husband is not a traditional breadwinner – his primary role is that of a protector of his family. The honor code requires male precedence, toughness,

and the ability to protect members of the family – their lives and honor, though rarely in that order:

Muž je branič žene i deteta (A husband is meant to protect his wife and children) (Stevanović et al., 1983a, 47).

Father (along with mother) appears in the PU denoting inheritance and upbringing. Notwithstanding the negative context, mother's role, once again, overshadows that of a father:

od zla oca i od gore majke (lit. descending from a bad father and a mother even worse – the dregs of society) (Stevanović et al., 1983a, 237).

CONCLUSION

Departing from the premise that culture-oriented perspective in studying phraseology renders it possible to uncover cultural knowledge that is inherited and passed down from generation to generation in the form of metaphor patterns, the present study focused on the units reflecting perceptions of gender roles in the 19th century Montenegro. In trying to spot the cultural traits in the semantic layer of phraseological representations of men and women, we did not rely on a purely linguistic approach: quite the contrary, we set out to explore the relationship of language and culture in the light of their organic unity, integrating both linguistic and the data or knowledge inherent to culture codes other than language – customs, beliefs, folklore, legends, myths, etc. Accordingly, the aim of the study has been to contribute to the growing field of inquiry into phraseology of Petar Petrović Njegoš and Montenegrin folk phraseology in several unique ways: by bringing both a gender perspective and a comprehensive multidisciplinary approach to discussion, and by shedding new, yet familiar light on the culture semantics of the units under study.

The study has argued that the examined verbalizations of gender stereotypes synthesize different forms of cultural knowledge and offer an insight into different dimensions of culture – modes of evaluating, interaction and social behavior. Supportive evidence is provided for the thesis that phraseology reflects conventionalized ways of construing phenomena within a speech community, serves a »cumulative function« by storing culturally relevant information, and, in general, reveals the culture-central concepts and values.

On a narrower scope, the findings of the study imply that gendered differences and stereotypes as translated by phraseological means reflect the social reality of the nineteenth-century Montenegro in a relatively reliable way. It particularly applies to phraseology denoting men and women in their social

roles. Woman's roles, as expected in any patriarchy, are closely tied to her reproductive function and childcare. Man's roles are those defined by the cultural keywords: a warrior, a protector of his family and phratry in the public, and the role of a son, the epitome of value and male superiority, in the private sphere. Stereotypical notions of physical characteristics and the corresponding verbalizations appear as equally indicative of both the given socio-cultural context in case of PUs grouped around age, and of universal tendencies in attribution of sex roles when it comes to physical appearance.

What lends a tentative corroboration to these findings is both the concurrence of ethnographic data with the results obtained from linguistic analysis,

and the fact that the studied phrasemes reflect the »key terms« of culture. Those keywords grounded in Montenegrin cultural framework – obraz, čast, junak, junaštvo, krvna osveta and čojstvo, emerge as the fundamental concepts in the analysis of the phrasemes as well.

In conclusion, it is hoped that this study has gone some way towards enhancing our understanding of gender specific units in Njegoš's phrasicon as carriers and transmitters of cultural knowledge, and of gender dynamics within the given social and cultural structures. With this in mind, we believe that the findings might bear relevance for further research and be of interest to those concerned with gender, phraseology, or interface of language and culture in general.

REKONSTRUKCIJA KULTURE SKOZI JEZIKOVNO KODIRANE SPOLNE STEREOTIPE – PRIMER FRAZELOGIJE PETRA II. PETROVIĆA NJEGOŠA

Jelena MRKAČ

Univerza v Črni gori, Filološka fakulteta – Nikšić, Danila Bojovića bb, Nikšić, Črna gora
e-mail: jelenamr@ac.me

POVZETEK

Izhajajoč s stališča, da jezik kot univerzalni semiotični sistem skozi sporazumevanje materializira in perpetuira stereotipe, pričujoči prispevek obravnava vprašanje, kako frazeološke enote kot jezikovni znaki odsevajo stereotipe ter na kakšen način in v kolikšni meri je njihova semantična vsebina povezana z zunajjezikovnim, družbeno-kulturnim kontekstom. Z raziskovanjem spolnih vlog, kodiranih v frazemih, ki smo jih pridobili iz dela Dictionnaire de la langue de Petar II Petrović Njegoš (1982), smo skušali orisati črnogorsko družbeno in kulturno zgodovino 19. stoletja. Pri preučevanju jezikovnih enot, organsko prepletenih s kulturo, smo vsebino frazemov analizirali z uporabo zgodovinsko-etnografskega pristopa in združevanjem jezikovnih in zunajjezikovnih podatkov, pri čemer smo se opirali tudi na metodologijo etnolingvistike (metodo jezikovne rekonstrukcije kulture). Pridobljeni rezultati kažejo, da razlike med spoloma z vidika udeležbe in sodelovanja v javni in zasebni sferi družbenega življenja, rekonstruirane preko jezikovnih sredstev, natančno odražajo dani družbeno-kulturni kontekst: ženski je dodeljena vloga matere in žene, moškemu pa vloga bojavnika in varuha bratstva in družine v javni sferi ter vloga sina v zasebni sferi. Stereotipno pojmovanje fizičnih lastnosti in pripadajoče frazeološko izrazje orisujeta družbeno-kulturni kontekst, a sta hkrati tudi izraz univerzalne težnje pripisovanja spolnih vlog.

Ključne besede: Petar II. Petrović Njegoš, frazeologija, vloge spolov, stereotipi, dihotomija javno/zasebno

SOURCES AND BIBLIOGRAPHY

- Ashmore, R. D. & F. K. Del Boca (1979):** Sex Stereotypes and the Implicit Personality Theory: Toward a Cognitive Social Psychological Conceptualization. *Sex Roles* 5, 2, 219–248.
- Ashmore, R. D. & F. K. Del Boca (1981):** Conceptual Approaches to Stereotypes and Stereotyping. In: Hamilton, D. L. (ed.): *Cognitive Processes in Stereotyping and Intergroup Behavior*. London-New York, Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 1–37.
- Baković, T. (1985):** Depresivni optimizam Crnogoraca. Zagreb, Jugoslovenski Institut za psihologiju.
- Boehm, C. (1987):** Blood Revenge: The Enactment and Management of Conflict in Montenegro and Other Tribal Societies (The Ethnohistory Series). Philadelphia, University of Pennsylvania Press.
- Bogišić, V. (1984):** Pravni običaji u Crnoj Gori, Hercegovini i Albaniji, anketa iz 1873. g. Titograd, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Odjeljenje društvenih nauka.
- Cole, E. J. (ed.) (2011):** Ethnic Groups of Europe: An Encyclopedia. Santa Barbara-Denver-Oxford, ABC-CLIO.
- Colson, J. P. (2008):** Cross-linguistic Phraseological Studies: An overview. In: Granger, S. & F. Meunier (eds.): *Phraseology. An Interdisciplinary Perspective*. Amsterdam – Philadelphia, John Benjamins, 191–206.
- Cowie, A. P. (1994):** Phraseology. In: Asher, R. E. (ed.): *The Encyclopedia of Language and Linguistics*. London, Routledge, 1–10.
- Cowie, A. P. (1998):** Phraseological Dictionaries: Some East-West Comparisons. In: Cowie, A. P. (ed.): *Phraseology: Theory, Analysis and Applications*. Oxford, Oxford University Press, 209–228.
- Čagorović, N. & C. Carmichael (2006):** Constructing and Rethinking Montenegrin National Identity. *Narodna umjetnost: hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku*, 43, 1, 59–74.
- Darovec, D. (2017):** Blood Feud as Gift Exchange: The Ritual of Humiliation in the Customary System of Conflict Resolution. *Acta Histriae*, 25, 1, 57–96.
- Darovec, D. (2019):** Keine Blutrache bei den Slovenen. Franc Miklošič and the Blood Feud of the Slavs. *Acta Histriae*, 27, 4, 713–744.
- Darovec, D., Ergaver, A. & Ž. Oman (2017):** The Language of Vengeance: A Glossary of Enmity and Peace. *Acta Histriae*, 25, 2, 391–432.
- Durham, E. M. (1928):** Some Tribal Origins, Laws and Customs of the Balkans. London, George Allen and Unwin.
- Đilas, M. (1958):** The Land Without Justice. New York, Harcourt Brace Jovanovich.
- Eagly, A. H. (1987):** Sex Differences in Social Behavior: A Social-role Interpretation. Hillsdale, Lawrence Erlbaum.
- Ergaver, A. (2016):** Pomiritev v običaju krvnega maščevanja: mediacija, arbitražna in obredje »nove zaveze« med strankama v sporu v črnogorskih in albanskih običajih. *Acta Histriae*, 24, 1, 101–130.
- Freeman, T. (2008):** Psychoanalytic Concepts of Fatherhood: Patriarchal Paradoxes and the Presence of an Absent Authority. *Studies in Gender and Sexuality*, 9, 2, 113–139.
- Frile, G. & J. Vlahović (2001):** Savremena Crna Gora. Podgorica, CID.
- Gopčević, S. (2008):** Crna Gora i Crnogorci. Podgorica, CID.
- Holbach, M. (1910):** Dalmatia. The Land Where East Meets West. London-New York, John Lane Company.
- Holeček, J. (1995):** Crna Gora. Cetinje, CID-Izdavački centar Cetinje.
- Jovičević, A. (1901):** Domaće njegovanje i vaspitanje djece u Crnoj Gori. Državna štamparija, Cetinje.
- Kaper, S. (1999):** O Crnoj Gori. Podgorica, CID.
- Karadžić, V. S. (1837):** Montenegro und die Montenegriner. Ein Beitrag zur Kenntnis der europäischen Türkei und des Serbischen Volkes. Stuttgart – Tübingen, J.G. Cott'scha.
- Kleng, M. (1993):** Hate, Prejudice and Racism. Albany, State University of New York Press.
- Linguistics. Oxford, Oxford University Press, 3168–3171.**
- Lippman, W. (1991):** Public Opinion. New Brunswick-London, Transaction Publishers.
- Lyons, A., Clark, A., Kashima, Y. & T. Kurz (2008):** Cultural Dynamics of Stereotypes: Social Network Processes and the Perpetuation of Stereotypes. In: Kashima et al. (eds.): *Stereotype Dynamics: Language-Based Approaches to the Formation, Maintenance, and Transformation of Stereotypes*. New York, Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 59–92.
- Markov, E. (1995):** Putovanje po Srbiji i Crnoj Gori – putne bilješke. Podgorica, CID.
- Marmier, X. (1853):** Lettres sur l'Adriatique et le Montenegro, tome deuxième. Paris, Imprimerie Ch. Lahure, Société de Géographie.
- Marojević, R. (2005):** Gorski vijenac. Kričičko izdanje. Tekstologija. Podgorica, CID.
- Medaković, V. M. G. (1860):** Život i običaji Crnogoraca. Novi Sad, Brzotiskom episkopske knjigopisnice.
- Milich, Z. (1995):** A Stranger's Supper. An Oral History of the Centenarian Women in Montenegro. New York, Twayne Publishers.
- Miljanov, M. (1996):** Djela. Podgorica, CID.
- Nelević, N. (2011):** Istorijska čitanka: Žene u Crnoj Gori od 1970. do 1915. Podgorica, NOVA-Centar za feminističku kulturu.
- Nenadović, L. (1975):** O Crnogorcima – pisma sa Cetinja 1878. godine. Cetinje, Obod.
- Pejanović, A. (2010):** Frazeologija Gorskog vijenca. Podgorica, CANU.
- Pejanović, A. (2018):** Rekonstrukcija kulturne konotacije idioma »okinuti (kome) nos« Annales, Series Historia et Sociologia, 28, 3, 523–531.
- Pitt-Rivers, J. (1966):** Honour and Social Status. In: Peristiany, J. (ed.): *Honour and Shame: The Values of Mediterranean Society*. London, Weidenfeld & Nicholson, 19–77.

Simić, A. (1967): The Blood Feud in Montenegro. In: Lockwood, W. G. (ed.): *Essays in Balkan Ethnology*, Special publications, no. 1, 83–94.

Stefan, A. (2016): Petar II Petrovič Njegoš, The Prince-Bishop of Montenegro: The Mountain Wreath. La Jolla, The Stefan University Press.

Stevanović, M., Vujanić, M., Odavic, M. & M. Tešić (1983a): Rečnik jezika Petra II Petrovića Njegoša. Knjiga prva: A-O. Beograd – Cetinje, Vuk Karadžić – Narodna knjiga – Obod – Prosveta – SANU – Srpska književna zadruga – CANU.

Stevanović, M., Vujanić, M., Odavic, M. & M. Tešić (1983b): Rečnik jezika Petra II Petrovića Njegoša. Knjiga druga: P-Š. Beograd – Cetinje, Vuk Karadžić – Narodna knjiga – Obod – Prosveta – SANU – Srpska književna zadruga – CANU.

Stevanović, M. (1990): O jeziku Gorskog vijenca. Beograd, Naučna knjiga.

Vandello, J. A & D. Cohen (2003): Male Honor and Female Fidelity: Implicit Cultural Scripts That Perpetuate Domestic Violence. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84, 5, 997–1010.

Vlahović, P. & V. Dančetočić (1960–1961): Prilog proučavanju žena u krvnoj osveti. *Glasnik Etnografskog instituta Srpske akademije nauka i umetnosti*, 9-10, 95–111.

Vujačić, V. (1980): Etno Crnogorke. Tradicionalni oblici i sadržaji u životu Crnogorke. Titograd, Pobjeda.

Zlatar, Z. (2005): Njegoš's Montenegro: Epic Poetry, Blood Feud and Warfare in a Tribal Zone 1830–1851. Boulder, East European Monographs.

Zlatar, Z. (2007a): The Poetics of Slavdom: The Mythopoeic Foundations of Yugoslavia. Volume I. New York, Peter Lang Publishing Inc.

Zlatar, Z. (2007b): The Poetics of Slavdom: The Mythopoeic Foundations of Yugoslavia Volume II. New York, Peter Lang Publishing Inc.